

„Als dit land opnieuw in een kommunautaire stroomversnelling is terecht gekomen dan is het inderdaad omdat Nothomb blunder na blunder blijft maken. (...)

Hoe lang nog zullen de Vlaamse kristendemokraten zulks dulden?!”

(J. Ve. in zijn hoofdartikel van „Gazet van Antwerpen”, 15/2/1984)

Het jaar van de Nieuwspraak

VEEL feiten en incidenten van de jongste dagen en weken hebben een gemeenschappelijke noemer. De Happart-provokaties, de loense manoeuvres van Nothomb, de begrafenis van het voorstel Van den Brande, het wetsontwerp voor Cockerill-Sambre, de rellen te Overijse, de poging om het wetsvoorstel Galle te ontploffen: de gemeenschappelijke noemer wordt gevormd door de verbijsterende laksheid van de Vlaamse regeringspartijen, vooral van de CVP. Zopas nog heeft het Davidsfonds, met een voor deze vereniging ongemeen scherp geformuleerde eis, zich tot de CVP gewend: ofwel moet de regering onverwijld zélf Happart afzetten, ofwel moet het wetsvoorstel Galle goedgekeurd worden.

Zoals men weet heeft de CVP het vorige week bestaan, het wetsvoorstel Galle „overbodig en gevaarlijk voor Vlaanderen” te noemen. Dit is, in het Orwelljaar 1984, een sterk staaltje van *Nieuwspraak*.

Nieuwspraak is eveneens het zegebulletin waarmee de CVP de goedkeuring van het staalontwerp in de Kamer heeft begroet. Een verpletterende nederlaag, na een schaamteloze kapitulatie, wordt omgedoopt tot overwinning. Aan de Vlaamse goegemeente wordt wijs gemaakt ten eerste dat de Walen hun staal voortaan zelf zullen betalen. En ten tweede dat Vlaanderen, door de zogenaamde overname van de lasten uit het verleden, daar zelfs financieel beter gaat van worden.

Het tegendeel is waar. Bovenop de zestig miljard die tussen 1981 en 1983 aan Cockerill-Sambre werden verspild, komen er nog eens een goede 100 miljard waarvan een groot deel door de Vlamingen wordt betaald. De tegennatuurlijke geldstroom naar Wallonië wordt bezegeld. De Waalse vice-premier Gol heeft triomfantelijk bewezen dat er geen sprake is van de feitelijke regionalisering van het staal. Hij heeft er zich op beroemd dat hij voor Cockerill-Sambre het onderstel uit de pot van de nationale solidariteit heeft gehaald.

Welke tegenprestatie hebben de Vlaamse regeringspartijen bekomen voor hun slaafse toeschietelijkheid? De lasten uit het verleden? Maar die worden ook voor het Waalse west gedekt. En daarenboven worden we, naar een Vlaams gezegde, ter zake „gesmeerd met ons eigen vet”. De financiering van de lasten uit het verleden is helemaal geen geschenk, maar de uitvoering van een formele verbintenis die Martens in 1980 had aangegaan.

Wij maken ons, wat de Vlaamse regeringspartijen en inzonderheid de CVP betreft, best geen enkele illusie meer. Straks wordt het staalontwerp ook doel in de Senaat goedgekeurd. Nadien kan Martens in alle gemoedsrust een *Nieuwspraak*-woord bedenken om aan de banken de staatswaarborg te geven die zij eisen, zonder dat hij het ding bij zijn echte naam moet noemen.

Dat sommige machtshebbers er alles voor over hebben om de macht te behouden, zelfs de brandschatting van hun eigen volk, is een historisch gegeven dat de Vlamingen wel bekend is. Orwelliaans is daarbij de *Nieuwspraak* van CVP en PVV, die de brandschattingen omdopen tot overwinningen.

De bocht van Cockerill-Sambre is nog niet helemaal genomen en reeds liggen de Waalse leiders op vinkeslag voor een nieuwe brandschatting. PSC-voorzitter Gerard Deprez heeft verleden maandag, na de vergadering van zijn partijbureau, aangekondigd dat de volgende strijd zal geleverd worden op het domein van de telekommunikatie. In feite werd deze slag reeds ingezet vorig jaar toen het Limburgse Siemensbedrijf beroofd werd, ten voordele van Charleroi, van de helft van de RTT-bestelling voor 12.000 telexen. De Waalse PSC-minister van Begroting Maystadt heeft nu een strategie op punt gezet om voor zijn goede stad Charleroi en ten nadele van Vlaanderen de miljarden binnen te pikken die in het nationaal investeringsprogramma voorzien zijn voor telekommunikatie.

Waarom zou hij ook niet? De echte schande is niet zozeer de Waalse geeuwong, dan wel de schunnige onderdanigheid waarmee de Vlaamse meerderheidspartijen — en vooral de grootste onder hen, de CVP — hem stillen. In hun *Nieuwspraak* heet dat nationale solidariteit. (tvo)

Foto van de week

De burgemeester van Overijse, en zijn schepencollege, vroegen de steun van de rijkswacht om te verhinderen dat frankofoon provokateur Happart nog elders dan in zijn eigen Voergemeente hommeles zou maken.

Minister van Binnenlandse Zaken Nothomb zorgde ervoor dat de rijkswacht... én de burgemeester en zijn schepenen een tijdlang in hechtenis nam. Martens V regeert met stevige hand! foto Peustjens

Wetsovertreder Nothomb

De burgemeester van Overijse verbood een onruststokende FDF-meeting (met de gastspreker Happart), en deed een beroep op de rijkswacht om daadwerkelijk te beletten dat die bijeenkomst in zijn gemeente zou doorgaan.

Ondermeer dank zij de opmerkelijke ijver van minister van Binnenlandse Zaken Nothomb trad de rijkswacht dinsdagavond in Overijse zo gediensig op dat tot en met de burgemeester en schepenen van Overijse werden gearresteerd... omdat ze het aandurfdn samen op straat te komen!

HOE lang nog gaan Martens en de CVP de duidelijk door minister Nothomb geleide Waalse agressie dulden, met de uitsluitende zorg hun ministerportefeuilles ten koste van de Vlaamse belangen te behouden?

Overijse, Wezembeek-Oppeem, Kraainem... Voeren, de Vlaamse ministers van het kabinet Martens V kijken gedwee toe. Erger nog, ze werken de kommunautaire herrie zelf mede in de hand. Het is andermaal begonnen met de Voerstreek. De Raad van State heeft duidelijk gesteld dat de benoeming van Nederlandsonkundige mandatarissen in gemeenten van het Vlaamse gewest onwettig is. Desondanks heeft minister No-

thomb de koning een wetsovertredend besluit laten ondertekenen voor de benoeming van Happart.

Bovenop steekt de CVP nog een handje toe aan de frankofonen n door de spoedbehandeling van het wetsvoorstel Galle af te wijzen. Door ook die wetsbepaling, met verplichting van Nederlandse taalkennis voor alle mandatarissen in het Vlaamse gewest, niet alleen overbodig maar zelfs schadelijk te vinden!

Nadat de Raad van State de verkiezing van een aantal Nederlandsonkundige OCMW-raadsleden in Wezembeek-Oppeem vernietigde, en het schepencollege zich onwillig opstelt om aan dit arrest het passend gevolg te geven, had de regering-Martens

normaal reeds eerder een regeringskommissaris ter plaatse moeten sturen om de „wetten van het Belgische volk” te doen toepassen.

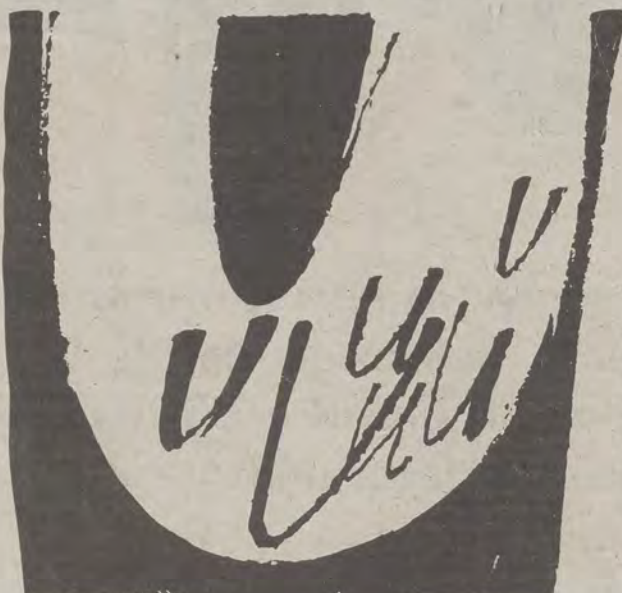
Wat de zaak-Happart betreft heeft het Davidsfonds, in een overigens juridisch stevig gestoffeerd document, duidelijk gesteld dat niets de regering verhindert om Happart meteen als burgemeester af te zetten.

Komt er daartegen obstructie in de regering dan moet Nothomb ontslag nemen. Als een minister van Binnenlandse Zaken ongestraft een onwettig Koninklijk Besluit uitvaardigt dan is de rechtszekerheid in de Belgische staat compleet zoek.

Terwijl de CVP (maar ook de PVV) zich in bochten wringt om de frankofone aanspraken toch maar niet te dwarsbomen, spenderen de Franstaligen (ook ministers) hun energie om bijvoorbeeld unaniem in de Franse gemeenschapsraad de spoedbehandeling op gang te brengen van goedkeuring van het dekreet-Lepaffe (FDF-er) dat voorziet in het gebruik van de Franse taal door Franssprekende mandatarissen; ook en vooral in Vlaamse taalgrensgemeenten.

De CVP heeft nog niet verkondigd dat die wettelken „schadelijk” zijn voor Vlaanderen!

(hds)

SOCIALE STAD?

De kristelijke CVP en de humanitaire PVV, burgemeester en raadsleden van groot-Aalst hebben, zoals momenteel op nationaal vlak gebeurt, hun basisprincipes verloofend

Nadat deze heren en dames door toedoen van het OCMW aan het bejaardentehuis „De Hopperank” te Erembodegem en aan de andere rusthuizen vanaf januari jl. de verplichting had opgelegd de dagelijkse kostprijs met 200 fr. te verhogen, werd er op een volgende vergadering van de gemeenteraad van Aalst door hogergenoemde raadsleden nogmaals een flinke verhoging van de dagprijs voorgesteld. Er werd zelfs gefluisterd dat die verblijf- en onderhoudskosten wel tot 1.000 fr. per dag zouden kunnen oplopen.

Dank zij de SP en VU-vertegenwoordigers in de gemeenteraad werd dat onzinnig en a-sociaal voorstel ongedaan gemaakt.

Waar zitten nu de verdedigers (met woorden) van de ouderlingen en de kleine man?

J.D.D.,
Erembodegem

KOTSBEU

Happart en Snoeck in de rol van Stomme van Portici, we zijn ze kotsbeu!

Ik stel voor dat wij Vlamingen met een koninklijk gebaar Cockerill-Sambre en de Walen cadeau doen aan het Groothertogdom Luxemburg. De

grootmachten kunnen dan tevreden zijn en wij niet in het minst.

Als gastvrij volk mogen minderheden zich in Vlaanderen thuis voelen, wij zijn voor het Europa der Volkeren. Wat nog niet wil zeggen dat wij slaven zijn.

G.D.S., St.-Amands.

DANK U HAPPART

Ik vind dat de VU Happart geld zou moeten geven om voort te doen met zijn aktie.

Die man zorgt veel meer voor de bewustwording bij Vlaamse Belgicisten en het braaf volgzzaam Vlaams volk dan welke Voerenwandering of aktie ook.

Bravo Happart, je schudt onze lauwe Vlaamse massa tijdelijk iets of wat wakker.

E.P., Wuustwezel

DANNY BERTELS

Zo, het is dan nogmaals bewezen hoe ons aller BRT oordeelt wanneer ge in een sport staat waar ge geen miljoenen binnenrijft (voetbal, tennis, paardensport, wielrennen enz.)

Voor een wereldkampioen water-ski loont een verplaatsing niet de moeite. Wanneer Danny Bertels zondagmorgen om 6 u. 30 in Zaventem werd opgewacht door zo'n 300 supporters waaronder een heuse harmonie met drumband (De Verbroedering) was dit het begin van een onvergetelijke dag voor de ganse familie- en voor heel Wommelgem. De Napelstraat werd herdoopt in „Wereldkampioenstraat” en in het Gildenhuis, waar de receptie plaatsvond

werden er tussen een zee van bloemen toespraken gehouden, gelachen maar vooral geweend van vreugde.

Deze vreugde en sfeer hadden duizenden mensen mee kunnen beleven als de BRT-Sportredaktie het niet had laten afweten (extra-tijde hebben we gezien).

Spijtig voor de gemiste kans. Een ontgoocheld tv-sport zondagavondkijker.

W.H., Wommelgem

ONTSLAG EN SPLITSING

Na alles wat wij Vlamingen de jongste tijd met Happart en coach Nothomb hebben moeten meemaken, blijft er voor ons en alle Vlaamse partijen eigenlijk maar één alternatief, onverwijd het ontslag van die twee eisen, alsook de splitsing van het ministerie van Binnenlandse Zaken en dat van Justitie! Want het gaat toch niet langer op, dat een Waals minister zomaar naar eigen goeddunken de plak kan blijven zwaaien over gelijk welke Vlaamse gemeente — of dat nu rond Brussel is of in Voeren.

Ook moet het nu eens eindelijk ophouden met die schandelijke dubbelzinnigheid in de zogenaamde Belgische „rechtspraak”!

Iedereen weet nu al dat de „onbekende” grafschenners van Voeren voor het gerecht even onbekend zullen blijven als de daders van de aanslag op het IJzermonument na de jongste wereldoorlog. Nochtans wist en weet men ook nu in welke mid-dens die te zoeken zijn!

G.V.M., Eupen

IERS LESJE

Er was eens een Vlaming die in Ierland woonde. Hij was een beetje links en kwam daardoor in contact met Labour en IRA-mensen. Op een dag ging hij mee naar Noord-Ierland om de begrafenis van een IRA-man bij te wonen. Aan het graf trad ook hij vooruit en bracht de groet van Vlaanderen aan de Ierse strijders: een gebaar dat geen enkele Vlaming hem kwalijk zou nemen.

Op de terugreis vroegen de Ieren hem wat dat was: „Vlaanderen”. Hij maar uitleggen en na een poosje zegden de Ieren hem: „Ah, gijlie hebt daar ook zowat politiek in België? Weet ge, houdt gij u met uw politiek bezig en wij zullen ons met onze politiek bezig houden!”

Dat noemen ze op z'n Iers: sinn fein, of „Doe het zelf!” Zie, daar zijn hier in Vlaanderen nog altijd mensen die het goed menen en gaan pot roeren in naam van Vlaanderen in andere rechtse of linkse politiek. Er zijn er ook die hun interesse in ontwikkelingshulp laten voorgaan op onmiddellijke Vlaamse aktie omdat dat een teken is van breeddenkendheid. Maar de Ieren zijn zo niet. Voor hen telt het onmiddellijke politieke doel.

Een lesje voor vele Vlamingen. Nochtans kennen wij ook de leuze van het oude geuzenlied: „Doe het zelf, zo helpt u God!” Dat hebben wij nodig!

A.C., Aalst.

BRIEVEN

Wij ontvangen graag brieven van onze lezers, als ze ondertekend zijn. Naamloze brieven gaan de scheurmand in, evenals scheld- en smaad-brieven. De andere publiceren wij, naargelang er plaats beschikbaar is. Wij behouden ons dan ook het recht voor brieven in te korten en persklaar te maken zonder de essentie van de inhoud te veranderen. De opinie, vertolkt in een lezersbrief, is niet noodzakelijk de onze.

De redaktie

ZOEKERTJE

■ Heer, 22 jaar en wonende in de omgeving van Bornem zoekt werk. Diploma A2 elektriciteit en grauaat onderhoudstechnieken. Ref. nr. 0073”.

■ Dame, 23 jaar en wonende in de omgeving an Bornem zoekt werk als maatschappelijk assistente. Ref. nr. 0074.

Belangstellenden kunnen contact opnemen met volksvertegenwoordiger Joos Somers, via het Vlaams Nationaal Centrum, Ontvoeringsplein te Mechelen; tel. 015-20.95.14. Gelieve het referentienummer te vermelden.

HET LEVENDE WATER

Eeuwen geleden spraken de Romeinen reeds van de buitengewone gezondheidseigenschappen van „Tönissteiner Sprudel”. Bij de bron vindt men oude inschriften als „fons sanitatis, effectu mirabilis” (gezondheidsbron, wonderbaar in haar helende werking).

Mijnheer Beylemans, onderpostontvanger van Roosbeek, is de oude Romeinen heel erg dankbaar. Daarom een leuk verhaal, dat zelfs Asterix wat gunstiger tegen de Romeinen zou stemmen.

Een achttal jaar geleden, zat Mijnheer Beylemans aardig geplaagd met nierstenen. Wie ooit een nierkrisis kreeg, zal in het lijden en de pijn van de postontvanger kunnen in-komen.

Gelukkig hoorde de held van dit verhaal ergens praten over Sprudel Tönissteiner, naar samenstelling en smaak een waarachtig wonderwater.

Naar Duitsland geschreven, waar de wonderbronnen zich bevinden, kwam snel een antwoord met het adres van de alleenverdelers voor Benelux, Abts, Tiensesteenweg 128, Korbeek-Lo. Tel. 016/46.03.11. Pijn maakt echter skeptisch en onze onderpostontvanger kocht één enkel flesje bij Vader Abts, en liet de inhoud van dat flesje grondig analyseren. En

waarachtig, er bleek calcium en magnesium en natrium en al die dingen die op het etiket vermeld staan, in te zitten.

Navraag bij een bevriend dokter, die overigens nu ook een overtuigd Tönissteiner-drinker is, bevestigde dat:

Tönissteiner Sprudel speciaal aanbevolen is bij de bestrijding van:

1. ziekte der urine-afvoerkanaalen.
  - a) reinigen der nieren, urinewegen, blaas- en voorstanderklier (prostatitis).
  - b) reinigen bij nierstenen; ook fosfaat- en karbonaatstenen.
2. chronische maagslijmvliesontsteking. Herstellen na darmontsteking. Zenuw- en functionele storingen.
3. chronische ontsteking der luchtpijpen (pharyngitis tracheitis, chronische spastische bronchitis, allergische huidaflectie).
4. ziekteverschijnselen bij de stofwisseling. Urinezuur diathese met haar gevolgen. Jicht.

Wie meer wil weten over Tönissteiner, het levende water, neemt best even contact met Abts, Tiensesteenweg 128, Korbeek-Lo. Deze zal er dan wel voor zorgen dat je dit levenswater gemakkelijk aan huis krijgt.

(advertentie)

Wij

Uitgave van het Vlaams Pers-, Radio- en TV-instituut v.z.w.

Opstel en samenstelling: het komitee van redakteurs (H. De Schuyteneer, Johan Artois, Pol Van Den Driessche, M. Van Liedekerke en Toon van Overstraeten).

Alle stortingen voor abonnementen, publiciteit en redaktie op prk. 000-0171139-31 van „Wij”, Barrakadenplein 12, 1000 Brussel. (Tel. 02-219.49.30).

Jaarabonnemente 800 fr.
Halfjaarlijks 475 fr.
Driemaandelijks 275 fr.
Losse nummers 22 fr.

Verantw. uitgever: Vic Anciaux, Houba de Strooperlaan 142, 1020 Brussel.

Publiciteitschef: de h. Karel Severs, tel. 02-219.49.30, toestel 25 ('s voormiddags) of privé Alsembergsesteenweg 41b, 1512 Dworp. Tel. 02-380.04.78.

TV-EKSPRES het meest gelezen tv-blad in Vlaanderen

De meeste Vlaamse kijkers die kieskeurig genoeg zijn om de buis de baas te blijven met een tv-blad gebruiken TV-EKSPRES. TV-EKSPRES weet alles over tv.

TV-EA089

Happart naast Van Miert?

Naar Straatsburg?

De kans bestaat dat benedei-der-burgemeester José Happart in juni verkozen wordt tot Euro-pees parlements lid. In kringen van Waalse socialisten (PS) blijkt een meerderheid te be-staan om deze frankofone agita-tor op de vierde (dus verkiesba-re) plaats van de PS Euro-lijst te zetten. De beslissing hieromtrent is nog niet definitief, maar het gevaar is niet langer denkbeel-dig.

Het is angstwekkend te moe-ten vaststellen dat de sterkste partij van Wallonië zich uitgerekend achter dit krapuleuze kerel-tje schaaft. Alleen wanneer elek-torale motieven het halen op principes is zoiets mogelijk en dit typeert de verloederling van onze politieke zeden. Wij durven nog hopen dat de intelligente geesten binnen de Waalse so-cialisten het zullen halen op de

ontpopt als coach en adviseur van Happart. Ook de minister van justitie, Jean Gol (PRL), kreeg het deksel op de neus. Roept hij nu ook uit: 't Is fini. Kedaân!?' Of scharen de franstaligen zich, ondanks de partij-verschillen, toch aan dezelfde Happart-zijde?

In tegenstelling tot de Vlamingen slagen de franstaligen er immers wel in, bij de verdediging van de Waalse belangen, één front te vormen. Door de machtsgeilheid en laffe zwijgzaamheid van de CVP en PVV is een soorgelijke, gemeenschappelijke Vlaamse actie vooralsnog onmogelijk.

Kiezen

Het Davidsfonds heeft vorige week duidelijk stelling genomen in de zaak Happart. Het sterkste kultuurfonds van Vlaanderen wijst de CVP, in ongemeen scherpe bewoordingen, terecht door te stellen: ofwel wordt Happart onmiddellijk uit zijn burge-meestersambt ontzet, ofwel wordt het wetsvoorstel-Galle goedgekeurd en zal de afzetting van Happart hierop volgen.

Aan de hand van juridische argumenten wordt van het door de CVP ingenomen standpunt over het wetsvoorstel-Galle stoffhout gemaakt. Zoals men weet heeft de CVP-top, na aan-

Niettegenstaande men van mij schrijft dat ik, ook als voorzitter, nog altijd niet het betogen ben afgeleerd, voel ik me veeleer een kalme man. Het is waar dat ik menig paar schoenen heb versleten in optochten en allerhande betogingen, maar de jongste jaren was ik er meestal bij om te trachten erge dingen te voorkomen. Ik heb een afkeer van geweld. Ik ben lang geen pottenbreker. Ik ben eerder voortdurend geneigd te lijmen en te verzoenen. De politiek van de glimlach, daarom niet minder radikaal, ligt mij veel beter dan de brutale akte. Wat de jongste weken in dit onzalig land gebeurt, doet me echter de haren ten berge rijzen. Ik dreig mijn kalme en geduld te verliezen. Vele Vlamingen zullen er net zo over denken. De diskriminatie ten nadele van Vlaanderen en de franstaligen zijn van een ondenkbare grofheid. Het is de hoogste tijd dat Vlaanderen een duchtig en hard antwoord geeft.

In een periode dat Vlaanderen gedwongen wordt meerdere miljarden toe te steken en te verspillen aan Wallonië en Brussel, in een krisistijd waarin Vlaanderen deze fortuinen zelf hardstikke nodig heeft om de eigen werkloosheid te bestrijden, bestaan de Waalse en franstalig-Brusselse heren het de Vlaamse gemeenschap te vernederen op een onvoorstelbare wijze. Als

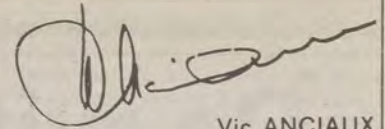
DEZE WEEK DIT

Vlamingen willen getuigen van het Vlaams karakter van Voeren, wordt de fransdolle en Vlaamshatende, op ongrondwettelijke wijze benoemde burgemeester Happart met zijn bende Waalse onruststokers beschermd door een kordon Waalse rijkswachters. Als de Vlamingen van Overijse zich verzetten tegen franskiljonse indringers uit Brussel, worden ze krijgshaftig door de ordehandhavers uiteen gedreven. En als klap op de vuurpijl worden de Vlaamse burgemeester en schepenen, die daartegen protesteren, in hun eigen Vlaamse gemeente opgepakt en aangehouden. Ongelooflijk, maar waar! Deze twee-maten-en-gewichten politiek, die zich overigens tot in de rechtspraak uitstrekt, wordt bevolen en in de hand gewerkt door een Waals minister van Binnenlandse Zaken. Wij kunnen dit niet langer dulden. Als Martens en de CVP-PVV-meerderheid deze kaakslagen klakkeloos aanvaarden, moet de weerstand oprijzen vanuit de Vlaamse basis. De Vlaamse minderwaardigheid heeft al te lang de politiek ontsiert. Het volk mag zich niet laten vernederen.

Ik richt me tot alle Vlaamse burgemeesters en schepenkolleges met de oproep alle partij-politieke tegenstellingen te vergeten en zich als één man te scharen achter het belang van het

Vlaamse volk. Zoals in Overijse dienen alle gemeenteraden moties te stemmen, waarin de noodzaak wordt aangetoond van een krachtadig Vlaams protest tegen de Vlaams-vijandige politiek van minister Nothomb. Samen met het ontslag van Happart dient Vlaanderen het ontslag van Nothomb te eisen. Tevens moet het centraal Ministerie van Binnenlandse Zaken worden afgeschaft en gefederaliseerd. Zodat de Vlaamse gemeenten verlost worden van de Waalse voogdij en volledig ressorteren onder het toezicht van de Vlaamse regering. Uiteraard verwacht ik dat de Vlaams-nationale mandatarissen mijn oproep zullen beantwoorden. In alle gemeenten, maar vooral daar waar de Volksunie mede bestuurt. Deze motie is duidelijk van Vlaams maar ook van gemeentelijk belang. Wat gisteren gebeurde in Overijse, kan zich morgen voordoen in gelijk welke andere Vlaamse gemeente. Kom aan, vrienden, laat zien dat er in Vlaanderen nog voldoende fierheid is. Het geduld is op. Het is tijd dat we in de aanval gaan!

Vic ANCIAUX

heetgebakerde warhoofden... maar deze kans wordt kleiner.

Wij vragen ons ook af hoe de Vlaamse socialist hierop zullen reageren. Zal, bij voorbeeld, Karel Van Miert aanvaarden lid te zijn van dezelfde fractie, waarin ook terrorist Happart zetelt?

Nothomb gekrenkt..

In het ootje

Wie door deze jongste „zet“ van Happart alleszins in het ootje werden genomen zijn de franstalige kristendemokraten (PSC) en liberalen (PRL). Maandenlang hebben deze Waalse regeringspartijen zich ingespannen om Happart toch maar geen stro in de weg te leggen. Zij verleenden hem alle mogelijke vormen van hulp en riskeerden voor hem zelfs een regeringskrisis. En nu loopt Happart zomaar lekker over naar de oppositie-konkurent, naar de Waalse socialisten.

Voor Charles-Ferdinand Nothomb moet zich aardig op zijn nobiljonse teen getrapt voelen. Uitgerekend deze Waalse kristendemokraat en minister van binnenlandse zaken had zich

MENSEN IN HET NIEUWS

vankelijk de hoogdringendheid van dit voorstel mee te hebben goedgekeurd, beslist dit wetsvoorstel weg te stemmen, met de bemerking dat het „schadelijk en overbodig“ is.

De ware reden is uiteraard dat de CVP gezwicht is voor de franstalige chantage. PRL-voorzitter Michel had gezegd dat dit wetsvoorstel een breekpunt wordt indien het gestemd raakt. Waarop de CVP alle stoere beloften inslikte.

Swaelen met Van Geyt.

CVP - KP

Ja, er zijn nog „Verlichte

Geesten“ in dit land. Blijkbaar hebben een aantal redactieleden van het CVP-ledenbladje „ZEG“ een ingeving van de Heilige Geest ontvangen. In het jongste nummer wordt gewag gemaakt van een nieuwe partij: de „VSU“. Hiermee zinspelen ze op een samengaan van de VU met de SP. Als belangrijkste argument grijpen zij het voorbij staal-Kamer-debat aan. In een ijdele poging om het eigen Vlaamse verraad bij de leden te doen vergeten, stelt de CVP de VU als anti-Vlaams voor. Veel kommentaar of repliek op zo'n idiote bewering lijken ons overbodig. Toch willen wij de CVP eventjes herinneren aan het palmares van Vlaamse nederlagen dat onze gemeenschap, dankzij de CVP-regeringsdeelname, heeft „veroverd“: Happart burgemeester, miljarden voor het Waalse staal, aankoop van F-16-vliegtuigen, Chooz-deelname, verloochening wetsvoorstel-Galle, geen steenkoolcentrale in Limburg, enz., enz...

Wij raden de CVP echter aan

om een kartel te maken met de „Positief Radikalen“ van John Massis. De CVP zal immers de kracht van de sterkste man van Vlaanderen best kunnen gebruiken om de harde elektorale op-doffer die deze partij ongetwijfeld zal krijgen te helpen inkasieren.

Uit „doorgaans goed ingelichte bron“ vernemen we zopas dat de CVP een geheim akkoord zou afgesloten hebben met de kommunisten! Nadat CVP-voorzitter Swaelen, dankzij de actieve bemiddeling en daadwerkelijke hulp van KP-voorzitter Van Geyt, in Moskou het CVP-standpunt is gaan verkondigen, staat niets nog een CVP-KP-partijvorming in de weg. Yoeri Andropov is trouwens kort na Swaelens bezoek overleden. Van emotie, zo wordt ons toevertrouwd.

Rode lijn

De telefoon is een knap (maar duur) ding. Zonder noemens-

waardige problemen is het mogelijk te praten met iemand die duizenden kilometers van je verwijderd is. Je kunt langs deze weg je groeten, je suggesties, je wensen... of je bevelen geven. Dit moet vice-eerste minister Jean Gol (PRL) gedacht hebben toen het stoffelijk overschot van Yoeri Andropov over het Rode Plein werd gesleept.

Martens zwaait

Gol vond de mogelijkheid om, tijdens zijn kortstondig verblijf in Moskou (waar hij ons land „vertegenwoordigde“ op de uitvaart van de kommunistische leider) naar de telefoon te grijpen en premier Martens opdracht te geven te wachten met de bestelling van legerjeeps. Zoals men weet blijft dit kommunautair geladen dossier nu reeds maandenlang aanslepen. Eerste-minister Martens had begin deze week een brief geschreven aan defensie-minister Vreven en hem hierbij gemachtigd om vlug een beslissing over die bestellingen te nemen. Maar Martens had zonder de waard gerekend. Jean Gol vernam dit en greep prompt naar de spreekdraad, waarin hij Martens bezwoer geen beslissing te nemen vooraleer hij terug in 't land was.

Kaarten op tafel

Het stinkt aan de top van de „Belgische Dienst voor Buitenlandse Handel” (BDBH). Vóór enkele dagen vernietigde de Raad van State de benoeming van de directeur-generaal en zijn adjunkt. Dit omdat de raad van beheer van de BDBH de „verschillende kandidaturen onvoldoende had vergeleken”. Zeg maar: er werd geïmagineerd, gewreven en gearrangeerd. Feit is dat de BDBH momenteel zonder kop rondtoert. Op zichzelf geen droefgeestige vaststelling, vermits deze dienst thans niet veel meer doet dan afwachten en bovenal de Waalse exportbelangen behartigt.

Dit lijkt ons echter het uitgelezen ogenblik om dit Belgische boeltje op te doeken, en er een goedwerkende, federalistische structuur voor in de plaats te stellen. Vlaanderen is ontzettend sterk afhankelijk van de export en het is voor onze gemeenschap broodnodig dat de uitvoer niet meer (slecht) „gediend” wordt door een unitaire Belgische structuur, maar door een autonome, Vlaamse instantie.

Wij twijfelen er echter aan of dit zal gebeuren. Erger nog, de kans bestaat dat deze door de Raad van State vernietigde benoemingsbesluiten over enkele jaren toch worden aanvaard en „geregulariseerd”. Iets wat in het verleden reeds gebeurde met de benoemingen bij het Rijksgebouwenfonds. Minister Coens trok toen de scheve „Goede Vrijdagbenoemingen” recht...

Het spel van de partijkaarten is reeds volop aan de gang. De vraag naar bekwaamheid komt hierbij niet eens ter sprake.

ACW en CVP

De CVP-parlementsleden die „groot” geworden zijn dank zij hun binding met de kristelijke arbeidersbeweging, het ACW, zitten met schrik. Binnen het ACW is immers een „bezinning” aan de gang over de verhouding van het Algemeen Kristelijk Werkersverbond tot de CVP. Dit gesprek zal niet van een leien dakje lopen.

Het is geweten dat er binnen de ACW-rangen groot ongenoegen bestaat over de door Martens V gevoerde politiek. De aanhoudend neo-liberale en a-sociale beslissingen van de CVP-PVV-regering druisen regelrecht in tegen de standpunten van het ACW. Waarbij veel basismilitanten zich terecht afvragen wat voor zin het nog heeft de geprivilegieerde houding met de CVP te behouden. Vooral de KWB en de LBC (bedienden) zijn ongelukkig met dit huwelijk tussen ACW en CVP. Sommigen onder hen gaan verder en eisen de scheiding. Iets wat in Wallonië reeds een feit is. De MOC (d.i. het Waalse ACV) scheurde zich af van de PSC (de franstalige kristendemokraten).

Indien zoiets in Vlaanderen zou gebeuren betekent dit ongetwijfeld het einde van de CVP als grootste partij van Vlaanderen. Een utopische droom... of een leuk toekomstperspectief?

Welk konijn meester-tovenaar Wilfried Martens nu uit zijn regeringshoed zal tevoorschijn halen is nog niet duidelijk bij het ter perse gaan van dit nummer. Het jeep-dossier sleept zich reeds maandenlang voort. Er werd besloten in een apart ministerkomitee van tweemaal twee ministers uit te maken wie de bestelling krijgt. Het communautair opbod wordt dus nog eens over gedaan, waarbij het weinig twijfel laat dat de Franstaligen ook uit dit legerdossier het meest voordeel zullen halen. Net zoals bij de (overbodige) aankoop van gevechtsvliegtuigen vorig jaar.

Onze schuld

Als repliek op de uitspraken van een Duits bankier dat België andermaal zijn munt zal moeten devalueren, heeft eerste-minister Martens heel nadrukkelijk gesteld dat dit niet zal gebeuren.

Als Willy De Clercq nu nog verklaart dat dit hoegenaamd niet doorgaat, dan mag men er

hier te lande van overtuigd zijn dat dit straks toch gebeurt. Net zoals de vorige keer... Maar dé clou van het verhaal is dat Wilfried Martens twee redenen aan geeft als oorzaak van de zwakke koers van de Belgische frank: de onkunde om het overheidstekort te verminderen en de binnenlandse politieke toestand.

Voor beide kwalen is de centrale regering, onder leiding van Wilfried Martens, verantwoordelijk. Het alsmat toenemend tekort van de overheidsfinanciën is o.a. te wijten aan het wanbeheer van de centrale overheid. En de onstabiele politieke situatie is het gevolg van de lamentabele wijze waarop hier de geschillen worden geregeld.

De daaropvolgende stap is vlug gezet. Wie zal Martens als dé schuldlige aanduiden voor de onzekere binnenlandse toestand? Precies. De Vlaamse oppositie. Zij is het die telkens weer komt aandragen met Vlaamse belangen en kritische opmerkingen bij het beleid. Als de frank devalueert zal het dus wel onze schuld zijn...

Federalisering onderwijs

Er is toch al een unaniem standpunt en dit is betekenisvol. Na jarenlang geleuter blijkt er nu toch schot te komen in het dossier over de federalisering van het onderwijs. Op een bijeenkomst van de vier Vlaamse partijvoorzitters en van Vlaamse gemeenschapsministers werd unaniem gesteld dat hiervan spoedig werk moet gemaakt worden.

Zoals wij reeds jarenlang herhalen is het inderdaad mogelijk een aantal onderwijsmateries over te hevelen naar de gemeenschappen zonder dat hiertoe een grondwetswijziging vereist is. De Vlaamse regering zou de middelen en bevoegdheid verwerven over een aantal onderwijsaangelegenheden. Er is een technisch dossier in voorbereiding dat deze overheveling concreet zal vertalen. In het overlegkomitee tussen de Belgische en

de Vlaamse regering zullen de Vlaamse regeringsleden dit standpunt hard maken. Althans, zo werd beloofd. In de voorbije weken hebben wij het immers mogen beleven dat een aanvankelijk unaniem standpunt (over de financiering van de nationale sectoren) vijf dagen later totaal verloochend werd door de CVP- en PVV-ministers en -kamerleden...

Ook werd afgesproken dat de werkgroep voorstellen zal uitwerken om uiteindelijk ook de grondwet te herzien, waardoor de definitieve kommunautarizing van het onderwijs ooit mogelijk moet worden. Maar zover zijn we nog niet... al bestaat er hoop. En die doet leven.

Middelen naar gewesten

Nadat de Vlaamse patroonsorganisatie VEV enkele weken terug reeds openlijk stelde dat de huidige staatsvorming onvoldoende is en dat de feitelijke meerderheid in de Vlaamse regering te slaafs de centrale regering nahuppelt, hebben nu ook de twee grote Vlaamse vakbonden in die zin verklaringen gedaan.

Positief is alleszins dat eveneens het Vlaamse ABVV pleit voor een doorgedreven en echt gewestelijk beleid binnen een staatsvorming die eindelijk uitgeklaard is. Voor deze socialistische vakbond lijkt de enige mogelijkheid hiervoor een maximale overheveling van bevoegdheden en middelen naar de gewesten. Ook de kristelijke vakbond, het ACV, meent dat een dergelijk beleid slechts kan starten als de middelen en instrumenten daadwerkelijk aan de gewesten worden overgemaakt en als de onduidelijkheden inzake bevoegdheden opgeklaard worden, in de zin van een maximale bevoegdheid van de gewesten.

Alleen maar jammer dat de politieke beleidsverantwoordelijken geen over hebben voor deze veelbelovende standpunten.

De ruit en het been

HET komt in dit koninkrijk stukken voordeliger uit een Vlaming neer te schieten dan een konijn. De onverlaat die 's nachts een fazant neerlegt in het bos van de baron en daarbij betrap wordt door de jachtwachter, riskeert al gauw een paar weken brommen.

Joseph Snoeck, de Voerense geweerheld, die vanuit zijn venster op Vlaamse betogers schoot, geniet van het te Verviers gebruikelijke Waalse voorkeurtarief: acht dagen. Voorwaardelijk.

Het vorige week gevelde Vervierse vonnis begon nochtans beloftevol met een aantal merkwaardig objectieve „attendus”. Attendu dat de Voerenaars gewoon zijn aan betogingen en dus niet telkens van het verschieten hun schietgerij moeten bovenhalen...

Attendu dat de Vlaamse betogers voorbijliepen zonder de weg te verlaten en dat de Waalse haan aan het Snoeckhuis een provocatie kon geheten worden... Attendu dat de rellen maar begonnen nadat Snoeck inclusief zijn schoondochter, allebei met geweren, aan het venster verschenen waren... Attendu dat deze verschijning een bedreiging betekende voor de betogers en dat het Snoeckschot de aanleiding was voor de bestorming van het huis...

Zegt ende bevestigt de rechtbank dat de daad van Snoeck ongerechtvaardigd was en niet te rechtvaardigen.

Na al deze attendus mocht je redelijkerwijze verwachten dat, voor éénmaal, een Waalse rechtbank de daad bij het woord en de straf bij het delikt zou voegen.

Vergeet het maar. De zogenoemde Joseph Snoeck was goed voor welgeteld acht dagen. Voorwaardelijk.

Ziedaar dus een rechtbank die de feiten kent en erkent. Maar die in haar strafbepaling konkludeert, dat Snoeck stukken minder laakbaar is dan de stroper in het bos van de baron.

Schoondochter Snoeck, wiens schot een Vlaams betogers kwetste: vrijspraak. „Zij gehoorzaamde aan een drang waaraan zij niet kon weerstaan.” Fiston Snoeck, die de dag vóór de feiten een karabijn ging kopen: vrijspraak.

En de Vlaamse betogers die aan het been gekwetst werd? Pech gehad, eis afgewezen, kosten voor eigen rekening. Hij had maar beter moeten weten: hij diende klacht in tegen Snoeck, terwijl de kogel in zijn been afkomstig was van diens schoondochter. Die „gehoorzaamde aan een drang” enzoverder enzovoort. En vrijgesproken werd.

Zo zie je maar. In de nacht van 30 juli 1983 schoten drie Vlaamse jongelui, die even boven hun teewater waren en zo nodig wat brandie en baldadigheid kwijt wilden, een ruit aan diggelen in café „chez Liliane” te 's-Gravenvoeren. Venster stuk, dat wel. Maar niksniemendalle gekwetsten, geen schram en geen druppel bloed.

De hoofddader, de man met het geweer, de Vlaamse Snoeck om het eens zo te zeggen, kreeg vier jaar. Waarvan geen dag voorwaardelijk. Integraal uit te zitten. Bij goed gedrag misschien iets vroeger naar huis. Maar als het een beetje scheef gaat, ergens in de buurt van halverwege 1987 terug buiten. De twee mededaders ieder drie jaar, waarvan één effectief.

Vier jaar effectief voor de ruit van Liliane. En acht dagen voorwaardelijk voor het been van een Vlaming. Moet er, zoals ze in Antwerpen zeggen, geen zand zijn?

Sociale zekerheid niet voor meest-behoeftigen 7.342 frank per maand

Nagenoeg 200.000 armoezaaiers

Armoede in ons land..? Zulks bestaat nauwelijks nog. Zeker niet meer in vergelijking met de donkere jaren '30 en '40... Dit was alleszins de heersende gedachtengang in de voorbije jaren '70; en zelfs tot vóór kort. Armoede in onze buurt? Geen weet van.

Er werd immers toch een indrukwekkend vangnet van sociale voorzieningen uitgebouwd dat ten volle diegenen kan opvangen die door de mazen van het welvaartsnet tuimelen?... Aan de sociale zekerheid worden elk jaar ettelijke honderden miljarden (750 miljard in '82) besteed. Dergelijke gigantische optelsom van sociale zekerheidsbijdragen kan toch niet van aard zijn om de zwaksten onzer broeders zonder hulp in de armoedemizerie te laten versukkel; zonder hen enige efficiënte hulp te bieden?..

EEN officiële studie (van de Gewestelijke Economische Raad voor Vlaanderen) reveleert evenwel vandaag dat er in onze middens, in dit land, meer dan 185.000 „absoluut behoeftigen” leven. Dit cijfer heeft dan bovendien slechts betrekking op diegenen die, ondanks hun sociale onmondigheid toch nog de kleine kans zagen om een beroep te doen op het viertal „sociale bijstandsregelingen”, zoals extra-tegemoetkoming voor minder-validen, gewaarborgd inkomen voor bejaarden, het recht op bestaansminimum, en de gewaarborgde gezinsbijslag.

Het betreft dus de „officieel genoteerde behoeftigen”. Er zijn daarenboven nog andere gezinnen, bejaarden, eenzaten... die leven (zoals dat in studiedocumenten heet) beneden de armoegrens.

Marginalen

De politieke wereld heeft hiervoor nauwelijks interesse opgebracht in de voorbije jaren. Het lot van marginalen was een zaak van sociale welzijnswerkers, die nu zelf ook in de financiële penarie versukkel met hun organisaties.

Trouwens, wat zouden we aan de alarmbel gaan hangen? Marginalen zijn van alle tijden en leven in alle gewesten... Nationale politici hebben (zo heet dat) „een ruimer sociaal bekommernis”. Net zoals ook de sociale partners klaarblijkelijk; te oordelen naar hun standpunten en visies. Marginalen zijn doorgaans geen syndikale leden.

Opnieuw openbare onderstand?

Andermaal wordt er weer, bij de opmaak van de rijksbegroting '84, aan de alarmbel getrokken. Het heet nu dat *het stelsel van de sociale zekerheid zelf uiterst onzeker is geworden.*

Na de drastisch opgelegde loonmatigingen zal er nu vooral bezuinigd worden op de uitgaven voor sociale zekerheid. Een tekeningetje hoeft niet gemaakt om best te beseffen dat precies die groepen die de zwakste ver-

dediging hebben in de Brusselse Wetstraat het hardst (andermaal) getroffen dreigen te worden.

Overigens — en terloops — zijn er ook reeds waarschuwend stemmen gehoord die er op wijzen dat de nieuwbakken OCMW's terug dreigen te vervallen in hun enge taak van Kommissies van Openbare Onderstand.

Syndikaten verzaken

De hervorming van gans het stelsel van de sociale zekerheid komt zeer spoedig weer in de brandende politieke aktualiteit. En dan vooral in het enge kader van de drastische crisisbesparingen. De langdurig zieken (bij voorbeeld, één voorbeeld) weten onderhand wel hoever (te ver) het sociale aspect hierbij is zoekgeraakt.

Minister van Sociale Zaken heeft een decimeterhoog hakbij-dossier onder de arm waarmee hij van kabinetsraad naar het volgende CVP-hoofdbestuur trekt. Een liberale minister zou niet beter kunnen presteren dan deze ACV-gemandateerde.

Kan er nog enigszins begrip opgebracht worden voor het feit dat de patroonsorganisatie VBO in haar recentelijk uitgebracht standpunt over de hervorming van de sociale zekerheid alleen maar begrip opbracht voor de problemen van de kosten voor de werkgevers en het drastisch verminderd netto-inkomen van vooral kaderleden (na de sociale afhoudingen), dan is het toch ongehoord dat de syndikale partners bij het sociale overleg het lot van de zwakste gezinnen en alleenstaanden in ons land hoegenaamd niet ter harte nemen.

Drastisch bezuinigen — ook in de sociale zekerheid — is

zeker geboden. Waarbij de GERV zelfs uitdrukkelijk stelde: „dat het stelsel van de sociale zekerheid niet vermog alle bestaansonzekerheid weg te nemen; respectievelijk het niet als haar expliciete taak beschouwt de armoede op te lossen...” Er zijn momenteel een viertal bijzondere bijstandsregelingen die ten goede kunnen komen van diegenen die met wezenlijke armoede bedreigd worden.

Deze financiële last voor de gemeenschap bedraagt nauwelijks twee ten honderd van de totale uitgaven voor sociale zekerheid. Hetzij (voor de laatst afgesloten rekening) zowat 16,3 miljard. En zulks ten behoeve van 185.000 „absoluut behoeftigen”.

Een ruwe berekening leert ons dat dit geld uiteindelijk elke „behoefte” maandelijks 7.342 fr. oplevert. Dat zijn dan wel mensen die geen of nauwelijks andere inkomsten hebben. Tenzij bij voorbeeld fazantenjacht, of dergelijke, als ze dan al niet bij deze bedrijvigheid door een oud-gouverneur of graaf gevaloriseerd worden...

Overdreven? Geenszins, want in dit gemiddeld maandelijks overlevingsgeld zijn er dan bovendien ook nog verhoogde bijdragen begrepen voor bijvoorbeeld gezinnen met meerdere kinderen ten laste.

Solidariteit

Als er opnieuw gepraat en beslist wordt over de hervorming van de sociale uitkeringen in ons land, dan kan het slechts nog onder één enkele sociale voorwaarde zijn: dat allereerst de meestbehoeftigen een waarachtige ondersteuning krijgen om in onze gemeenschap een menswaardig bestaan te lijden.

En, er zullen wel niet zoveel kandidaat-profiteurs zijn die om zulke bijstand te genieten vrede nemen met een leven op de armoedegrens. De konklusie van de GERV-studie is zeer hard-

vochtig voor het sociaal beleid van de regering: „ook de residuele voorzieningen laten niet toe aan de behoeftigen een bestaanszekere situatie te waarborgen.”

Kortom, in hervormingsplannen van de sociale zekerheid mag een sterk verhoogde bijstandsoperatie ten gunste van de echt-behoeftigen niet ontbreken. Zelfs in deze groep van armoedzaaiers zijn er nog stille profiteurs; toegegeven.

Evenwel, het is toch aan de zorg van een gemeenschap voor de levenskracht van haar zwakste schakels, dat men de ernst van het gepredikte solidariteitsbeginsel kan erkennen.

(hds)

Geen frank voor tekstiel

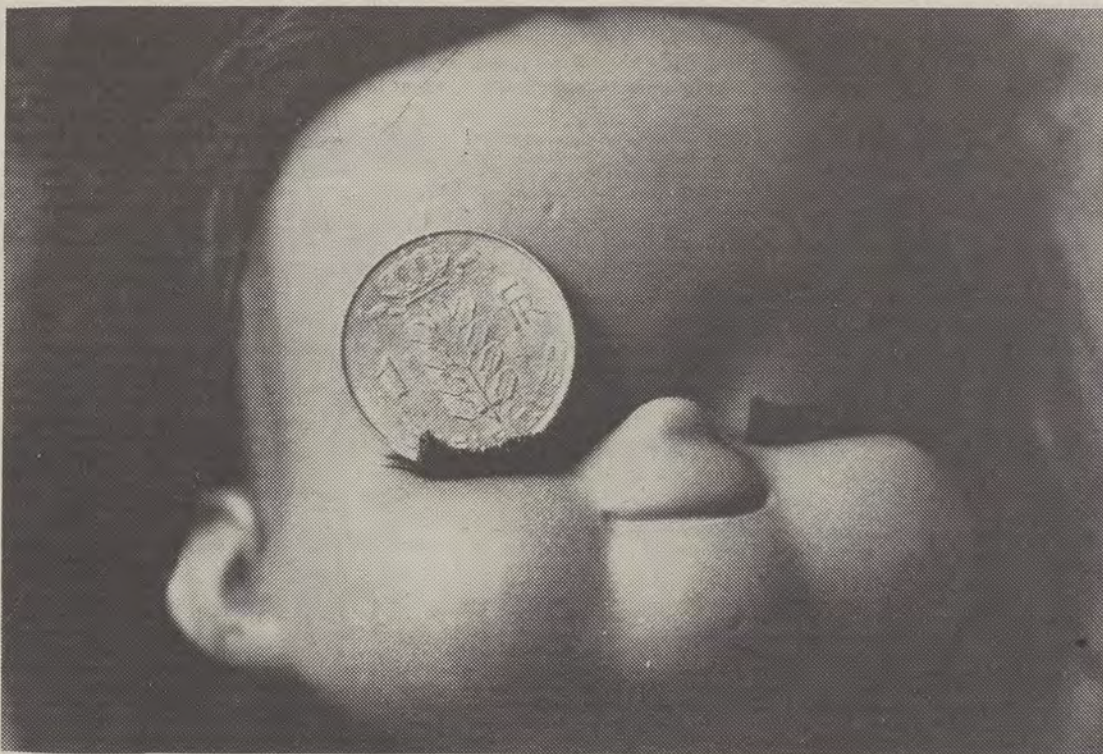
DEZE week dinsdag heeft de EG-kommissie zich verzet tegen verdere steun van de Belgische overheid aan de tekstiel- en kledingindustrie. Het betreft „toevallig” een nijverheidstak met overwegend Vlaamse bedoening.

Het is zeker niet de eerste keer dat de EG-kommissie oprispingen maakt over de verleende overheidstoelagen aan de tekstielsektor. Er is nog immer veel „juridischerij” aan de gang betreffende de (door de EG) geëiste terugbetaling van niet minder dan 550 miljoen fr. subsidie door de Beaulieu-groep die Fabelta-Zwijnaarde van de complete ondergang redde.

Het heet op het kabinet van Economische Zaken dat minister Eyskens zeer verveeld zit met deze EG-affaire. De Belgische regering heeft nu één maand de tijd om argumenten te zoeken tegen de EG-bezwaren. In gans deze tekstielaffaire — en dan nauwelijks goed voor een subsidiebedrag van 1,3 miljard frank — zijn vooral twee dossierfeiten ten zeerste ergelijk.

Allereerst valt het niet weinig op dat de EG-technokraten nogal wat andere maten en gewichten blijken te hanteren bij de beoordeling van het Belgische staaldossier. Daar gaat het telkenjare om tientallen miljarden overheidssteun ten bate van één enkel bedrijf. De EG-kommissie kijkt instemmend toe.

En ten tweede, maar vooral, is gans de EG-tekstiel-herrie... de fout van de Belgische regering zelf. Die had de huidige narigheden kunnen voorkomen door tijdig — dat is reeds enkele jaren geleden — een behoorlijk tekstiel-rekonversieplan op te stellen. Dan zou trouwens flink wat tewerkstelling kunnen gered zijn. Maar... tekstiel was overwegend een Vlaams dossier.

PVV-minister van financiën De Clercq liet bekendmaken dat hij naarstig werk maakt van een nieuwbakken herstelplan. Premier Martens liet daarop prompt weten dat hij aan hetzelfde dossier ijverig doktert. Excellentie De Clercq maakte zich sterk dat de Belgische frank, ondanks de nieuwe beursperikelen, bijlange niet zal devalueren. Premier Martens liet via zijn persraad weten dat hij precies dezelfde mening is toegedaan.

Blijkens de ministeriële kommuniquee-ijver is er geen electoraal vuiltje aan de lucht?... (foto Zafar)

WET

STRAAT

VU tegen Vlaamse begroting:

Geens en Poma slippendragers van Martens-Declercq

De Vlaamse Raad en de Vlaamse regering hebben hun begroting voor 1984. Helaas, meerderheid tegen oppositie goedgekeurd. Dezelfde meerderheid en dezelfde oppositie als deze op het Belgische niveau.

Daarmede krijgt het beginsel „wat wijzelf doen, doen wij beter” een lelijke deuk. Nochtans heeft de VU zich steeds ingespannen om dat uitgangspunt niet als een holle slogan of een overmoedige illusie te laten klinken.

Er is evenwel een ander adagium dat luidt: „Amicus Plato sed magis amica veritas.” Vrij vertaald: de waarheid is mij dierbaarder dan de vriendschap.

HET opstellen en het bespreken van een begroting behoort tot de meest wezenlijke momenten van het democratische bestel. De begroting is immers, aldus VU-gemeenschapsminister *Hugo Schiltz*, „de kwantitatieve vertaling van de beleidsvoornemens van de regering; de goedkeuring ervan is de democratische bevestiging van de uitvoerende macht”.

Met dat uitgangspunt voor ogen, kon de VU-fractie onmogelijk de Vlaamse begroting toejuichen. Niet uit een soort inquisitoriale obsessie, zoals de CVP wil doen uitschijnen, wel in de overtuiging dat een lucide analyse van de werkelijke toestand de meest soliede kans is voor een eerlijke politiek en de enig duurzame voor de verwezenlijking van de Vlaamse ambitie het beter te doen.

Wat zelfrespekt a.u.b.!

Fraktievoorzitter *Paul Van Grembergen* wond er dan ook in zijn magistrale tussenkomst geen doekjes om: „Onbetwistbaar zijn er technische redenen, keuze van bepaalde projecten ten opzichte van andere, keuze van bepaalde opties en laten liggen van andere die deze stemming zouden kunnen verantwoordwoorden. Grif geven wij zelfs toe dat er heel wat onze goedkeuring wegdraagt. Onze neen-stem heeft echter een politieke grond.”

En een eerste politieke reden

houdt verband met het negatief advies dat de Vlaamse regering op 24 januari uitbracht over het wetsontwerp inzake de saldi en de lasten van het verleden en inzake de nationale sectoren. Een terecht advies. Het is immers onbetwistbaar volgens de fractievoorzitter dat de suksessierechten behoren tot de middelen die moeten toevallen aan de gemeenschappen. Het wetsont-

werp komt hierop terug en schendt dus in feite de principes van de staatsvorming van 1980. De hernationalisering van deze middelen om ze dan vanuit de centrale regering opnieuw toe te bedelen, is typisch voor een unitaire staatsvorm.

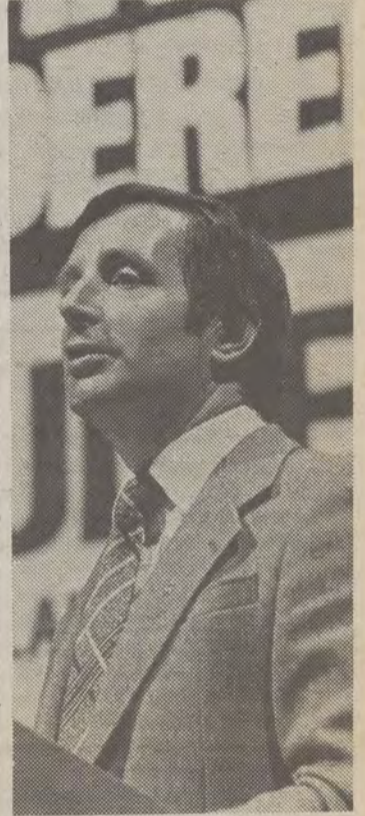
Dat *Geens* en zijn CVP- en PVV-kollega's van de Vlaamse regering dat eigen negatief advies laten vallen, is je reinste

janussenpolitiek. „Een regering met enig zelfrespekt, een regering die maar enigszins voeling heeft met de Vlaamse publieke opinie zou moeten weten dat dit onaanvaardbaar is.” Feit is, aldus vervolgde *Van Grembergen*, dat de meerderheid van de Vlaamse regering haarzelf en de totale regering, én de Vlaamse Raad én de ganse Vlaamse gemeenschap hopeloos belachelijk maakt. Op geen enkele wijze zullen ooit nieuwe adviezen ernstig en gewichtig beoordeeld worden.

Slaafse CVP en PVV

Een tweede politieke reden betreft *Happart*. Ook hier is er vanwege Vlaamse regering en Vlaamse Raad een unanieme stellingname. Normaal mocht dan ook vanwege die Vlaamse regering, maar ook vanwege de „Belgische CVP en PVV” een bewuster en fierder houding verwacht worden. Integendeel vinden deze patriotten dat het wetsvoorstel *Galle* schadelijk is voor Vlaanderen...

En aldus belanden we bij de derde reden die de neen-stem van de VU-fractie motiveert: de spijtige opsplitsing in meerderheid en oppositie binnen de Vlaamse regering wordt in Vlaanderen betreurd door allen die het goed menen. De houding van voorzitter *Geens* en de slaafse volgzzaamheid van de PVV maken echter dat deze breuk bestendigd en verdiept wordt.

„Een politieke neen-stem!”

Terecht merkte *Van Grembergen* op dat juist vandaag, in deze moeilijke tijd met zijn problemen op economisch en maatschappelijk vlak, een eensgezind optreden van alle Vlaamse partijen zo noodzakelijk is.

Door haar neen-stem heeft de VU-fractie de zware verantwoordelijkheid willen leggen daar waar ze moet liggen. De fractievoorzitter: „Wij hebben tal van opmerkingen. De wijze waarop het politiek gevoerde beleid gebeurt zint ons niet. Wat ons echter meest van al teleurstelt is dat sedert een goed jaar de meerderheid in de Vlaamse regering haar opties, haar beleid en haar uitspraken in belangrijke mate laat bepalen door de centrale Belgische regering, wat haar tot lakei en tot schokbreker maakt van de Belgische situatie. Omdat een écht soevereine regering zoiets niet doet en dit een gevolg is van de verderfelijke optie van de meerderheidsvorming, zal onze fractie deze begroting niet goedkeuren.”

Diezelfde redenen zetten *Hugo Schiltz* er toe aan zich als gemeenschapsminister te onthouden bij de stemming: „De vorige jaren heb ik desondanks bewust en positief meegewerkt om buiten en boven deze handicap van meerderheid-minderheid gestalte te geven aan een eigen Vlaamse aanpak, getrouw het beginsel dat wij Vlamingen het beter kunnen.” De waarheid primeert evenwel op de vriendschap. En die waarheid is dat *Geens*, CVP en PVV niet meer en niet minder zijn dan Belgische slippendragers! (j.a.)

Door *Daan Vervae*t werd bij de begroting van de Vlaamse gemeenschap een amendement ingediend om 75.000 fr. uit te trekken voor het herstel van het graf van pastoor *Veltmans*. Het kamerlid beoogde daarmee vooral „dat de Vlaamse Raad een daad van blijvende solidariteit zou stellen, op een ogenblik dat de Vlaamse Voerenaars onder druk staan en niet meer kunnen rekenen op een normale rechtsbedeling”. Maar ook deze symbolische daad van solidariteit kon er niet af: CVP, PVV en SP stemden tegen. (foto DANN)

PARLEMENTAIRE SROKKELS

IN de Vlaamse Raad liet een zeer actieve VU-fractie niet één deel-
aspect van de begroting ongemoeid.

Paul Van Grembergen en Bob Maes voerden het woord bij de algemene bespreking: de eerste op politiek vlak, de tweede technisch-financieel. Ook de laatste ontleding leidde tot het besluit dat er, omwille van de beperkte middelen, geen sprake kan zijn van een eigen Vlaams beleid.

IN zake economie en tewerkstelling besloot Oswald Van Ooteghem dat een fundamentele Vlaamse aanpak slechts kan „wanneer de Vlaamse regering zelf de hefboom wordt om van de centrale regering meer middelen, meer macht, kortom meer zelfbestuur af te dwingen”. Willy Desaeeyere belichtte nadien de Limburgse problematiek, Firmin Debusseré het beleid van economische expansie en André De Beul het ontstellend gebrek aan management voor de eigen administratie.

BIJ de binnenlandse aangelegenheden pleitten Jan Verniers en Julien Desseyen voor een totale bestuurlijke scheiding: „Vlaamse gemeenten horen thuis onder een Vlaamse overheid, los van de wurgende centralistische greep.” Ook betreurden zij het kleine aandeel van deze sektor binnen de op zichzelf al povere globale Vlaamse begroting.

NADAT Walter Peeters uitgebreid gehandeld had over de uitbouw van een Vlaams gezondheidsbeleid, haakten Daan Vervae

JOHAN De Mol betreurde dat inzake de huisvesting geen beleidsnota voorgelegd werd, terwijl zijn kollega Oktaaf Meyntjens aandrang op een volledige regionalisering van deze sektor, die al te zeer gehypotekeerd wordt door de schulden van het verleden.

BIJ de sektor cultuur voerden Paul Peeters, Jan Caudron, Oktaaf Meyntjens, Paul Van Grembergen en Daan Vervae het woord.

Zij handelden onder meer over de gevolgen van TV-reklame, het sportbeleid, de middenstandsopleiding en de kulturele centra.

MEET betrekking tot het buitenlandse beleid stelde Hektor de Bruyne het probleem van het Commissariaat-generaal voor Internationale Kulturele Samenwerking. De Vlaamse regering is immers niet enkel op kultureel vlak bevoegd. Van Grembergen van zijn kant pleitte voor intensere contacten tussen de Vlaamse regering, de EEG en de Europese Raad.

TOT slot was er de deelbegroting „bijstand aan personen”, Joos Somers verdedigde daarbij zijn amendement om een krediet van 150 miljoen uit te trekken voor de opruiming van de sociale gevolgen van de repressie en de epuratie. Het amendement werd echter verworpen door CVP, PVV en SP.

TE ZUIDEN

Les inzake eensgezindheid

Het is spijtig, maar inzake eensgezind optreden ook in het offensief kunnen de Vlaamse politici nog heel wat opsteken van hun franstalige kollega's.

Is het bijvoorbeeld niet om bij te wenen dat de CVP het nodig vond koudweg te beweren dat een goedkeuring van het wetsvoorstel-Galle schadelijk zou zijn voor Vlaanderen, overbodig en ongewenst? Ja indien de CVP en haar eksellenties de grondwet zouden toepassen en Happart wandelen sturen, maar die niet-overbodige en niet-ongewenste en niet-schadelijke lef hebben zij niet.

Franstalige zet

Dan houden de franstaligen er toch een andere aanpak op na. Eensgezind werd in de franstalige Gemeenschapsraad de spoedbehandeling ingezet van een dekretvoorstel van de FDF'er Lepaffe. Bondig samengevat wil dat voorstel aan alle franstalige mandatarissen het gebruik van het Frans waarborgen, ook aan de mandatarissen van de faciliteitengemeenten. Het niet kennen van een andere taal dan het Frans mag in geen enkel geval tegen deze franstalige mandatarissen ingeroepen worden en bovendien kunnen zij niet aan een taaleksamen onderworpen worden.

Een monument van inbreuk op de integriteit van het Vlaamse grondgebied. Maar wel eensgezindheid in het offensief, zelfs tegen de taalwetgeving en de grondwet in. Dat laatste is geenszins, aldus de Raad van State, het geval met het voorstel van Galle. Toch vindt de CVP het nodig met enige juridische poespas het Vlaams belang ondergeschikt te maken aan een lang leven van Martens V.

In de Vlaamse Raad is wel éénparig een procedure voor een belangenconflict in werking gesteld. Daarmede wordt de behandeling van het initiatief van Lepaffe met 60 dagen geschorst en treedt het overlegkomitee in werking.

Echt fier moeten we op dat unaniem Vlaamse verzet niet zijn. Het moest eens anders zijn! Maar wanneer gaan de Vlaamse politici eensgezind in het offensief?

De grote mislukking van Martens V

Onder het voorwendsel van het noodzakelijk herstelbeleid werden door de huidige regering reeds heel wat maatregelen getroffen die in het verleden één voor één aanleiding zouden geweest zijn tot de val van de regering. Denken we maar aan de recente staalbeslissing, Happart en Wezembeek-Oppem, de ambtenarenstaking, enz.

Bij haar aantreden had de regering Martens V drie hoofdoelstellingen: het saneren van de overheidsfinanciën, het terugdringen van de werkloosheid en het herstel van het concurrentievermogen van de ondernemingen.

TEN koste van grote inspanningen van de bevolking, wiens netto-gezinsinkomen gemiddeld met 6% verminderde tijdens de jongste twee jaar, en ingevolge de devaluatie van onze munt begin 1982 met 8,5% kon de concurrentiepositie opnieuw hersteld worden.

De werkloosheid bleef stijgen. Van 249.475 werkloze Vlamingen in januari 1982 tot 299.609 in januari 1984.

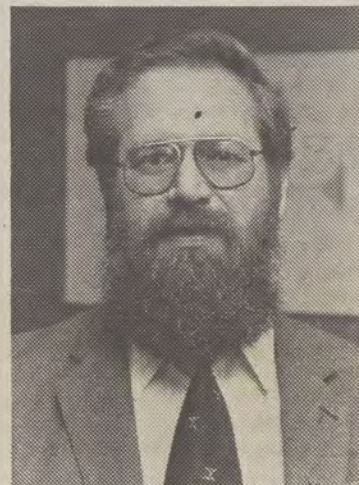
De grote mislukking van Martens V is echter de onmacht om de sanering van de openbare financiën te realiseren.

In de weekberichten van de Kredietbank werd zopas nog onze stelling bevestigd dat het tekort op de begroting 1984 veel hoger zou liggen dan de aangekondigde 507 miljard. Het zal eerder oplopen tot 550, mogelijk zelfs 600 miljard indien geen bijkomende maatregelen getroffen worden. Dit betekent met andere woorden dat het overheidsdeficit opnieuw zou oplopen tot 14% van het Bruto Nationaal Produkt of meer dan het dubbele van het Europees gemiddelde.

De oorzaak van deze onderschatting ligt in de, volgens ons bewuste onderschatting van de rentelast op de overheidsschuld. Deze overheidsschuld is opgelopen tot 3.716 miljard. In 1983 steeg ze met niet minder dan 598,2 miljard. Wie zei ook weer: „Niet u, maar de staat leeft boven zijn stand!”

Andere oorzaken zijn de onderschatting met 15 miljard van de uitgaven voor de werkloosheidsuitkeringen en de onderschatting van de inflatie.

Het falen van de regering Martens V inzake de sanering van de openbare financiën verbaast

André Geens, lid van het partijbestuur

niet wanneer we vaststellen op welke ontstellende wijze op enkele jaren tijds 160 miljard werd weggeven aan één enkel staalbedrijf, zonder rekening te houden met de voorziene 27 miljard investeringen waartoe de regering zich verbonden heeft.

Zonder fundamentele koerswijziging, waarbij de sanering van de openbare financiën niet met woorden maar daadwerkelijk wordt gerealiseerd, is deze regering op een verkeerd spoor en leiden alle maatregelen naar een verdere verarming.

Het is immers zonneklaar dat het veroorzaakte overheidsdeficit de intresten hoog houdt, zodat investeringen en zeker risicodragende investeringen afgeremd worden en dus ook geen bijkomende werkgelegenheid ontstaat.

Op deze wijze is de kringloop van de mislukking van Martens V gesloten!

KAMER

Staalwet goedgekeurd

Meerderheid tegen oppositie heeft de kamer zaterdagochtend het wetsontwerp goedgekeurd met betrekking tot de schulden van de gemeenschappen en de financiering van de nationale sectoren.

In zijn verklaring voor de stemming vatte Frans Baert de kritiek van zijn fractie als volgt samen: „Dit ontwerp is onrechtvaardig tegenover de gemeenschappen door de regeling inzake de lasten en de saldi van het verleden. Wat betreft de financiering van de nationale sectoren houdt het geenszins een regionalisering in. Het is zelfs een stap achteruit, in die zin dat het de wettelijke konsekratie is van de miljardenroof ten nadele van Vlaanderen.”

Afwezige CVP

Een ganse zaterdag trokken de leden uit voor de bespreking van de 14 artikels van de staalwet. Vooral de VU-fractie, met als voornaamste woordvoerders Baert, Desaeeyere, De Beul en Schiltz was daarbij uitermate actief. Dat in tegenstelling tot de CVP'ers die zwijgzaam afwezig bleven. Ook de scherpe uitval van Willy Desaeeyere, die het regeringsontwerp afdeed als een aanslag op de leefbaarheid van de Kempense steenkoolmijnen, liet hen en vooral de Limburgers onder hen ijskoud.

De talloze opbouwende amendementen werden één

voor één weggestemd en ondanks het herhaaldelijk aandringen, stuitten de vele vragen om opheldering op een muur van dubbelzinnigheid, zelfs tegenstrijdigheid.

Feit is dat er van enige regionalisering geen sprake is, dat de miljardentransfer naar Cockerill-Sambre niet alleen bekrachtigd, maar ongestoord verder gezet wordt... dat alles in ruil voor een „lege doos”. Want pas ten vroegste in 1986 zal Vlaanderen, aldus Hugo Schiltz, een overschot hebben op de opbrengst van de successierechten. Dat overschot zal evenwel niet volstaan om de verliezen van de Kempense Steenkoolmijnen te dekken. Van een saldo zou dus geen sprake zijn, laat staan dat de Vlaamse regering over meer begrotingsruimte zal beschikken.

„Officiële bezegeling van de miljardenroof!”

OPI NIE

Klom op in het kielzog van Brezjnev

De komst van Tsjernenko

Als leeftijd gelijk stond met gedegen ervaring en dus wijsheid zou de wereld de dag van vandaag een tamelijk veilige plek moeten zijn. De twee supermoedheden worden immers geleid door heren die al lang de wilde haren (zouden moeten) kwijt zijn. President Reagan heeft zijn 73ste verjaardag gevierd, en op de machtigste post in de Sovjetunie, die van eerste sekretaris van de kommunistische partij, is de 72-jarige Konstantin Tsjernenko door zijn kollega's van het politbureau benoemd, ter opvolging van de vorige week vrijdag overleden 69-jarige Joeri Andropov.

PRESIDENT Reagan heeft evenwel al dikwijls getoond dat er in zijn ervaring en kennis, zeker wat internationale aangelegenheden betreft, hele grote gaten zitten. En volgens wat van Tsjernenko bekend is munt de nieuwe nr. 1 van de Sovjetunie eerder uit door de trouw en volgzzaamheid waarmee hij de orthodoxe clichés heeft nagezegd dan door kreative ideeën ter verbetering van het lot van de Sovjetbevolking en de veiligheid in de wereld.

Schaduw van Brezjnev

Konstantin Oestinovitsj Tsjernenko werd in 1911 in het gebied van Krasnoïarsk in Siberië geboren als zoon in een boerengezin. Over zijn jeugd is weinig bekend, behalve dat hij blijkbaar al vroeg toetrad tot de Komsomol, de jeugdorganisatie van de partij, en niet in de tweede wereldoorlog vocht.

Op zijn twintigste trad hij toe tot de partij waaraan hij zijn hele carrière dankt, evenals zijn opleiding, in partijscholen en in het pedagogisch instituut in Kisjinev in Moldavië waar hij een leraar-opleiding kreeg.

Na zijn studies bleef Tsjernenko in Kisjinev waar hij vanaf 1948 in de afdeling agitatie en propaganda (agitprop) van deze kleine boerenrepubliek werkte.

En dat hij in Moldavië bleef was providentieel want daar ontmoette hij de man in wiens kielzog de hele rest van zijn carrière zou verlopen, Leonid Brezjnev,

die van 1950 tot 1952 eerste sekretaris van die republiek was.

Toen Brezjnev naar Moskou trok voor hogere ambten nam hij de trouwe Tsjernenko met zich mee en met elke promotie van Brezjnev klom ook Tsjernenko op de ladder.

Toen Brezjnev in 1965 eerste sekretaris werd benoemde hij Tsjernenko op een belangrijke post, nl. aan het hoofd van het organisatie-departement van het centraal comité. Die naam klinkt misschien niet indrukwekkend maar die belangrijke functie hield in dat Tsjernenko de carrière volgde van alle partijfunktionarissen, instond voor de kontakten met de plaatselijke afdelingen, en het welzijn verzorgde van het Brezjnev-kliënteel, die massa apparatsjiks die voor de stabiliteit zouden zorgen gedurende de achttien jaren van Brezjnevs bewind. Tsjernenko voerde al die taken uiteraard uit voor rekening van Brezjnev die op die strategische post een vertrouwensman wilde. Maar tegelijk heeft hij zelf tijdens die periode een netwerk van kontakten gelegd en verbin-tenissen geschapen die hem nu blijkbaar goed van pas zijn gekomen.

Ideeënarm

Tsjernenko bleef stijgen in de hiërarchie, begon Brezjnev ook meer op buitenlandse reizen te vergezellen en deed in 1977 zijn intrede in het politbureau.

Bij de dood van Brezjnev eind 1982 gold Tsjernenko als een belangrijke kandidaat voor Brezjnevs opvolging, ondanks de ar-

moede van zijn ideeën, het feit dat hij niet uitmunt door diepgaande analyses van de economische of internationale toestand, dat hij weinig banden had met het machtige militair-industrieel complex, dat zijn carrière in de partij beperkt was gebleven tot propaganda en organisatie.

Maar de gedoodverfde kroonprins moest het afleggen tegen de KGB-chef en intellectueel Joeri Andropov die Tsjernenko's macht wel teruggedrong maar niet geheel kon ondermijnen. Zoals nu, met zijn benoeming op het hoogste ambt, gebleken is.

H. Oosterhuys

Konstantin Tsjernenko, de wereld wordt door ouderlingen bestuurd... (foto UPI)

Een korte ambtstermijn en een interregnum

De 15 maanden van Joeri Andropov

Joeri Andropov heeft slechts vijftien maanden aan het hoofd van de Sovjetunie gestaan en de afgelopen zes maanden was hij niet meer in publiek gezien, wegens de hart-, vaat- en nierkwalen waaraan hij leed en die volgens medische bronnen weliswaar niet zijn geestesvermogen aantastten maar wel intensieve behandeling vereisten.

EEN balans opmaken van een dergelijke korte ambtstermijn van Andro-

pov is erg moeilijk en men kan minder van realisaties dan van bedoelingen spreken. Dat het Oost-West-klimaat er de jongste vijftien maanden niet is op vooruitgegaan kan men moeilijk alleen op Andropovs rekening schrijven.

Andropovs grote belangstelling ging trouwens naar het binnenland en vooral de ekonomie. Tijdens zijn vroeger verblijf in Hongarije was Andropov daar gunstig onder de indruk gekomen van de hervormingen in landbouw en industrie die een grotere rol toekenden aan de marktkrachten en duidelijke resultaten opleverden.

Testament

Dat was het thema waarop Andropov in zijn korte ambtstermijn hamerde: De verantwoordelijkheid bij het bedrijfsleven zelf leggen, de bedrijfsleiders aansprakelijk maken voor hun suksessen en mislukkingen om aldus tot een efficiënter, meer kwaliteit- en konsument-gerichte industrie te komen.

In het lange rapport dat hij op 26 december jl. voor het pleum van het centraal comité liet voorlezen — en dat nu een

beetje als zijn testament kan worden beschouwd — zei Andropov dat op dat gebied al enig sukses was geboekt (een stijging van de industriële produktie én van de produktiviteit een zeer zwak punt in de Sovjetunie, met 4 t.h.).

Maar, zo waarschuwde Andropov, er blijft nog enorm veel te doen om tot een gestroomlijnder industrie en daarmee gepaard uitschakeling van de zwarte markt te komen.

Andropov stuitte bij zijn plannen inderdaad op enorm veel weerstand, door vastgeroeste gewoonten en verzet van bureaukraten die hun macht en privileges bedreigd zagen.

Wegbereider?

Of Tsjernenko die taak zal willen en kunnen aanpakken valt zeer te betwijfelen. O.m. al omdat hij — en hoe kan het ook anders gezien zijn carrière — meer langs de kant van de bureaukraten en de strikte orthodoxie inzake centrale planning en kollektivisatie schijnt te staan.

Tsjernenko's ambtstermijn dient zich dan op het eerste gezicht ook vooral aan als een interregnum waarin de bejaarde bureaukraat „op de winkel zal passen” terwijl de „jongeren”, met als grote koplopers politburo-leden Grigori Romanov (61), partijleider in Leningrad, en de naar Sovjet-normen erg jonge Mikhail Gorbatsjev (52), landbouwdeskundige, nog wat verder rijpen of een eind maken aan hun interne twisten.

(H.O.)

Joeri Andropov; in geheimzinnigheid aan de macht gekomen in geheimzinnigheid verdwenen...

WIJ tussen volken en staten (50)

Hoeveel Duits zelfbestuur binnen Waals Gewest?

Op maandag 23 januari 1984 besteedde de kristen-demokratische krant „la Cité” haar hele zevende bladzijde aan het zogenaamde zelfbestuur dat voor Duits België vóór de deur stond („Jour J-8 dans les cantons de l'Est”). Was het toevallig of ongewild-zinnebeeldig dat deze bladzijde (samen met andere) in de gewestelijke rubriek „Wallonië” ondergebracht was?

Zeker toevallig en toch tegelijk zinnebeeldig is de omstandigheid dat de drie „ministers” van de Duitse Raad allen Franse namen dragen: Bruno Fagnoul (PRL, voorzitter), Joseph Maraite (PSC) en Marcel Lejoly (PS)...

GEENSZINS toevallig en zeer betekenisvol is immers dat de uitvoerende macht in handen is van de drie partijen die in feite afleggers zijn van hun respectieve Waalse kleurpartijen en dat twee van de drie voornoemde personen een politieke loopbaan als kabinets-medewerker achter de rug hebben.

Geen toeval!

De enige partij die niet naar de ogen van Verviers of Luik moet schelen om te zien of ze nog wel in de Waalse pas loopt: de PDB (Partei der deutschsprachigen Belgier), komt er niet aan te pas. Dit is niet alleen geen toeval, het is zelfs niet het gevolg van coalitie-afspraken tussen slipdragers.

De Waalse socialisten zijn immers gaan dwars liggen tegen het wetsontwerp dat de zogenaamde autonomie van de Belgische Duitsers moest organiseren. Zij hebben hun weerstand gestaakt op voorwaarde dat hun partij in de uitvoerende macht zou vertegenwoordigd zijn. Om de wet er door te krijgen hebben de andere partijen zelfs aan de gedachte verzaakt, misschien een andere „regeringscoalitie” samen te stellen.

De verkiezingsuitslagen liggen immers zo dat de PDB, met 30 % van de stemmen na de PSC de sterkste partij van dat gebied is. De socialisten staan daar machteloos (11 %).

Om het plezier lang genoeg te doen duren werd in de wet een bepaling opgenomen, luidens welke er voor de Rat geen verkiezing dient gehouden te worden voor een aantal uitvoerende wetten van kracht zullen worden.

Eindelijk beslissingsmacht...

Op 31 januari werd dan die „Rat” plechtig ingehuldigd. Eindelijk was het de omvorming van deze Rat die werd ingehuldigd. De Rat zelf bestond al van in 1973 en blijft zelfs, zoals gezegd, in ongewijzigde vorm nog een onbepaalde tijd aan. Bij die gelegenheid werden heel wat toespraken gehouden en terugblikken geworpen.

De officiële personen en persorganen zetten dik in de verf dat de Rat, die tot dan toe verzeg-

gens louter adviserende bevoegdheid bezat, nu dekretale (beslissende) bevoegdheid verworft.

Moeten wij herinneren aan de gloedvolle betogen die de betreunde Wim Jorissen destijds gehouden heeft om die adviserende bevoegdheid van meet af aan om te wijzen tot beslissende? Moeten wij er aan herinneren dat dezelfde partijen, ja veelal dezelfde mensen, zijn pleidooi met misprijzende onverschilligheid naast zich legden?

Nu doen ze het voorkomen alsof de Rat een onvermijdelijke kinderziekte heeft doorgemaakt, waarvan zij hem grootmoedig hebben genezen!

... En ruimere bevoegdheid

Niet te betwisten is dat de Rat nu over een veel grotere be-

voegdheid beschikt dan voorheen. Niet alleen omdat hij van adviserend dekretend is geworden maar ook omdat zijn werkterrein aanzienlijk is uitgebreid.

Vroeger waren dit alleen de nogal eng geïnterpreteerde culturele aangelegenheden. Nu horen ook alle persoonsgebonden zaken erbij.

Uitgeholde inhoud

Maar voor wat hoort wat.

De grondwetsherziening van 1970 begiftigde België met drie kultuurgemeenschappen: een Franse, een Nederlandse en een Duitse. De grondwetsherziening van 1980 maakte er „gemeenschappen” zonder meer van. En de namen werden ook gewijzigd. De „Franse” niet Maar „Nederlands” werd „Vlaams” en „Duits” zakte nog dieper: tot „duitstalig”.

Zodat de „Rat der Deutschen Kulturgemeinschaft” gedegradeerd is.

Het lijkt onbeduidend, maar aan de hardnekkigheid waarmee de tegenstanders het woord „Deutsch” (en „Nederlands”) wenen, kunnen wij meten wat op het spel staat. Gaat het alleen om het hanteren van een taal of om iets veel ruimers en diepers: het handhaven van een volksaard, een groepsidentiteit? Ook in dat gevecht vond de VU alle grote, ook de Vlaamse, partijen tegenover zich.

Dat het autonomie-etiket niet deugt zou men nog op de koop toe kunnen nemen. Maar wat is de inhoud waard?

De ingewikkelde staatsstructuur waarmee de Belgische kultaristen het federalisme trachten tegen te houden, kent naast Raden voor culturele en persoonsgebonden zaken ook Raden voor gewestelijke zaken, Gewestraden dus.

De Vlamingen hebben deze onzin onverwijld versmolten tot één enkele Vlaamse Raad. De Walen niet. Die zittende opgescheept met het tweeslachtige liberale Brussel, dat invloedrijk genoeg is om de heerschappij van de socialisten in Wallonië in het gedrang te brengen. Vandaar dat er een „Conseil de la Communauté Française” bestaat en een „Conseil Régional Wallon” (Brussel laten we binnen dit

bestek buiten beschouwing).

De belangrijkste en bedenkelijkste beperking aan de autonomie van de Belgische Duitsers is dat hun Rat geen bevoegdheid over gewestelijke aangelegenheden bezit. Dit kan ook niet.

Ingevolge de bijzondere wet van 8 augustus 1980 betreffende de hervorming der instellingen omvat het Waalse Gewest „het grondgebied van de provincies Henegouwen, Luik, Luxemburg en Namen, alsook het grondgebied van het administratief arrondissement Nijvel”. (Artikel 2, 3de lid). Nergens wordt een uitzondering gemaakt voor het Duitse taalgebied.

Aangezien dit dus vervat zit in het Waalse Gewest, zou men het er uit moeten lichten om het in alle juridische logica gewestelijke bevoegdheden te kunnen toekennen.

De Belgische kleurpartijen hebben de omgekeerde redenering gevolgd: aangezien het Duitse taalgebied deel uitmaakt van het Waalse Gewest, kunnen wij het jammer genoeg (sic) geen gewestelijke bevoegdheid toekennen!

Overgeleverd

Doch geen nood, daar kan een mouw aan gepast worden. Artikel 59 ter, bepaalt: „Op voorstel van hun respectieve executieve kunnen de Raad van de Duitstalige Gemeenschap en De Waalse Gewestraad in onderlinge overeenstemming en elk bij dekreet beslissen dat de Raad en de executieve van de Duitstalige Gemeenschap in het Duitse taalgebied geheel of gedeeltelijk bevoegdheden van het Waalse Gewest uitoefenen”.

Met andere woorden, de Duitsers zijn overgeleverd aan de willekeur van de Walen. Gezien de niet aflatende, ofschoon subtieler geworden neiging van de Walen om hun Germaanse burenen te verfransen, zullen deze laatste ofwel géén overeenstemming bereiken ofwel moeten ze betalen met inschikkelijkheid op „andere” gebieden.

Ook hier bestond nog een laatste kans om de schade te beperken: de Waalse Gewestraad verplichten tot zulke overeenkomst („moeten”) in plaats van zich te vergenoegen tot het openlaten van de mogelijkheid („kunnen”).

De VU diende een amendement in met dit doel. Het werd afgewezen zonder dat minister Dehaene of enig senator een tegenargument naar voren bracht. Wat dat zal worden is niet moeilijk te raden.

Uit de vraaggesprekken die „la Cité”-journalisten voerden met de „ministers” lichten wij twee veelbetekende uitspraken. Bruno Fagnoul: „André Damsseaux (Waals gemeenschapsminister) heeft al beloofd dat we welgekomen zullen zijn als we een zekere voogdij over de duitstalige gemeenten aanvaarden”. Joseph Maraite: „Wij gaan ons niet in een ghetto opsluiten!”

Een goed verstaander heeft maar een half woord nodig.

Karel Jansegers

De traditionele partijen in Duits-België hebben hun naam een Duits vernisje gegeven want dat staat altijd goed. Een eigen gelaat hebben ze niet. Alleen de PDB is een echte partij van de Duitstaligen. Met 30 % van de stemmen wordt ze buiten het beleid gehouden. De traditionelen weten wel waarom... (foto De Maitre)

Met kamerlid Willy Kuijpers in Turkije (3) Waar de Koerden Bergturken zijn...

In het derde deel van zijn reisverslag verhaalt kamerlid Willy Kuijpers over de verering voor de figuur van Kemal Atatürk, wel eens de vader van het moderne Turkije genoemd.

Om de bewoners van Turks Koerdistan — de Bergturken! — te ontmoeten moet Kuijpers Ankara verlaten en 800 km verder naar het barre Anatolië. Het wordt hem afgeraden, toch onderneemt hij de reis, hij wil de Koerdenburgemeester van Fatsa, een stajie aan de Zwarte Zee ontmoeten. Achterna gezeten door „de stillen” van generaal Evren onderneemt hij de tocht...

Ons groepje noemen we hem goedmoedig-spottend „de kelner”. In elk café, station vind je hem afgebeeld. Ofwel in een Westers jacquet met een soort Prins-Bernard-rijder in het knoopsgat, ofwel strijdlustig in uniform. Bovendien bevolkt hij de bronzen halfverheven beeldhouwtaferelen in elk dorpschool; hij staat voor elke school- of fabriekstoegang, je zou er de kriebels bij krijgen. Dezelfde soort heldenverering troffen wij in West-Europa met: Hitler, Franco, Salazar en Tito... (De liturgie ter zake van de Europese koningshuizen was toch wel wat voorzichtiger en minder opdringerig!)

Mustafa Kemal Pasa (1880 - 1938)

Deze Kemal (= volmaakte) Atatürk (= vader der Turken) is een produkt van de militaire vrijzinnigheid, die als tegenpool voor de staatsgodsdienstige leiders in de eerste helft van deze eeuw opdook. Vanuit de puinen van het teloorgegangene Turkse wereldrijk trok hij voor 60 jaar een westersgerichte militaire eenheidsstaat op.

In Ankara, op 440 km ten oosten van het te westerse Istanboel (Konstantinopel) — meer centraal gelegen in Turks-Anatolië — zou Kemal „zijn hoofdstad” vanaf 1923 inplanten. Net zoals Napoleon het hem in het Franse imperialisme voordeed, verturkte Atatürk alle plaatsnamen: zo verdween Angora als plaatsnaam voor „zijn” Ankara.

Van het zijdeachtige haar der angorakatten -konijnen en -geiten hebben we in het winterse Ankara niet veel gemerkt. De kanker-koolmonoxyde die als een mistdeken over het troosteloze betonnen Ankara hangt, gevormd uit de rook van de duizenden bruinkoolkachels, doet alle gevoelens voor de Oosterse sprookjesgedachtensamenleving verdwijnen...

De torenhoge betonnen kantoorgebouwen langs de slecht onderhouden stoepen en straten met meterhoge sintelhopen, doen de rest. Doorheen deze miljoenenstad, gegroeid uit een groot dorp met slechts 30.000 inwoners, slingert zich een trotse, druk bereden Bulevar Atatürk met westelijke winkeluitstallingen en in het slijkste deel een groots Belgisch ambassadegebouw, waar Ambassadeur Van de Kerckhove ons bij de reis zeer dienstig zal bijstaan.

Het kristelijke en Griekse be-

schavings- en samenlevingsselement schijnt enkel nog verder te leven in de overschotten van gebouwen en wat kristelijke minderheden... Het is bij ons te weinig geweten dat dit deel van het kristelijk erfgoed zich afspeelde in Turkije.

Lastige klanten

En net zoals overal in Turkije duiken ook hier „de stillen” op, die heel het klimaat van deze staat beheersen, maar daarover

nergens na zonsopgang ontwaart! en verwesterde de kledij — de rode fez verdween ten voordele van de hoed en de pet. (In sommige Anatolische bergcafés waande je jezelf, omwille van de klakken en de tabakswalm, in een Vlaamse dorpskerk uit de jaren vijftig). Hij voerde ook het Latijnse alfabet in. Zondag werd de algemene rustdag; de islamkerk en de Turkse staat scheidde hij bij de machtsuitoefening.

Atatürk stierf in 1938 en ligt

De beschuldigen op de rechtszitting van 30 december 1983 in de beruchte militaire Mamakgevangenis te Ankara. Boven de rechtertribune staat naast een afbeelding van Atatürk te lezen: „De rechtsleer is de basis van het land.” Deze uitspraak van Atatürk wordt door de Koerden spottenderwijze anders vertaald. Het Turkse woord Mülk betekent zowel „land” als „eigenaars”. Zodat hun vertaling luidt: „De justitie is in handen van de bezitters!” (foto G. van Sweevelt)

straks meer. Kemal Atatürk wilde de volkenkundige eenheid van Turkije en tot op heden doorgloeit dit principe in ieder gesprek in die richting.

Wanneer we ons willen voorstellen als Vlamingen, Nederlanders, uit de meervolkerenstaat België, zoals ook hun staat Turkije meer volkeren herbergt, knapt het gesprek meestal onmiddellijk af... Koerden zijn immers Bergturken enz... (Net zoals de DDR lastige klanten aan het „Westen” verkoopt, verhandelde Atatürk in de jaren twintig zijn Griekse minderheden in ruil voor de Turkse minderheden uit „Europees” Griekenland.

In 1926 voerde Kemal westers burgerlijk recht in; ontvoogde de vrouw — alhoewel je ze bijna

sedert 1953 begraven in een mausoleum te Ankara, dat het houdt tussen een typisch Sovjetgebouw en de Atheense Akropolis — die voor een deel met wat Turks kruit de lucht inging tijdens de bezetting.

Het democratiseringsproces van Atatürk lijkt ons in deze pas 60 jaar geworden Turkse staat te blijven steken tussen een staatsnationalistische militaire diktatuur, waaronder een Amerikaanse verbruikmaatschappij spoelt en een islamgemeenschap met westerse trekken.

De Turkse gemeenschap voelt zich nog steeds gekwetst, gekleineerd en bedreigd — enerzijds door de andere volkeren in haar staat en de buurstaten (Griekenland, Bulgarije, de

Sovjetunie), anderzijds door het voor haar nog steeds kristelijke westen, dat Turkije — volgens onze zegslieden — niet genoeg als een ernstige partner neemt...

„In oostelijk Anatolië is het bitter koud!”, zegt onze Ambassadeur, „tot wel min 20° C. en de landwegen zijn dikwijls met sneeuw dichtgewaaid...”

Op weg...

We zouden toch graag naar Diyarbakir, de hoofdstad van Turks Koerdistan — op 800 km van Ankara — trekken. Mehdi Zana, de populaire Koerdische burgemeester, is er met het generaalsregime verdwenen en voor enkele dagen werden een tiental Koerdische leiders ter dood veroordeeld...

Dit oostelijk deel heeft tot hier toe slecht 2% van de nijverheidsvestigingen in Turkije ontvangen. Maar de repressie is er wel 10 maal zo hard.

De Koerdische advocaat Hussein Yildirim waagde het na de militaire staatsgreep van generaal Evren op 12.9.80 zijn aangehouden Koerdische medeburgers in het massaproces der 5.000 te verdedigen. Daarom werd hijzelf in oktober 1981 aangehouden en gemarteld. Slechts de internationale druk van verschillende advocatenorganisaties uit het westen deden hem bevrijden.

Dan volgden de aanslagen...

de Zwarte Zee naar Koerdistan... al betwijfelen wij het, gezien dat winterweer. Met pak en zak vertrekken wij vanuit het overvol station aan de buitenkant van Ankara naar Amasya, waar sedert 12 januari 1983 een groot proces gehouden wordt tegen de burgemeester en 759 inwoners van Fatsa, een klein havenstadje aan de Zwarte Zee.

Gedurende 8 maanden na de gemeenteraadsverkiezingen van 1979, had er zich een democratisch bestuurs- en samenlevingsmodel ontwikkeld tot groot ongenoegen van de klassieke krachten. Tijdens de nacht van 7 op 8 juli 1980 werden op een paar honderd huizen zwarte kruisen in een soort van „Brugse Metten”-stijl geschilderd.

Daarna volgde de legerinvasie en werden — naar wat onze zegslieden vertelden — 5.000 van de 30.000 inwoners van Fatsa aangehouden... Officiële gezaghebbenden relativeren de omstandigheden. Smokkelpraktijken, het opzetten van een eigen bestuurs- en gerechtswezen, guerrilla van „links” en „rechts” maakten het Fatsa-bestuursmodel onaanvaardbaar.

De repressie lijkt ons in ieder geval buiten iedere maat, dit wordt ons bevestigd door een advocaat die — goed Engels pratend — ons een heel rij praktijkvoorbeelden over de willekeurige aanhoudingen en folteringen vertelt.

„Stille” aanwezigheid

In Amasya zijn wij zowat de enige vreemdelingen; te voet worden we steeds gevolgd door „de stillen”. Ze zijn alomtegenwoordig; wel met 1.500 in dat dun bevolkte gebied, vernemen we. Het is zo goed als zeker dat ze onze hotelkamers bezoeken; enkele proefjes bewijzen dit snel. Van de gouverneur vernemen we dat het Fatsa-proces pas op 4 januari hervat wordt. Te laat dus voor ons.

Dan maar verder, naar Fatsa zelf. Klimmend en dalend over de vrij goede hoofdweg wordt het klimaat milder en verdwijnt de sneeuw naarmate de Zwarte Zee nadert. Onze reis zal er in Samsun vastlopen. 's Morgens is daar het hotel werkelijk belegerd door een dertigtal stillen en enkele wagens. Veel valt er niet te vertellen. Ons parlementair paspoort en geredeneer halen niets uit. Een der tochtgenoten kan nog een paar kaarten posten, tot grote woede van één der stillen. En dan wordt ons gezelschap-van-vieren compleet „afgevoerd”. Tientallen omstaanders kijken toe. Niemand durft reageren, hoe zou het ook.

In het hart regeert de vrees en dat doet de monden verstommen. Adieu Fatsa, adieu Koerdistan... De Turkse schijndemocratie regeert sekuur doorheen zijn militairen, dat ondervinden wij nu ook aan de lijve... (slot)

Willy Kuijpers, kamerlid.

Dossier Turkije

Wie interesse heeft voor het volledige dossier over Turkije kan het schriftelijk aanvragen en gratis bekomen bij kamerlid Willy Kuijpers, Swertmolenstraat 23 te 3020 Herent.

Gejo's Leeuw van Vlaanderen

Een strip waar wat mee te beleven is!

Gejo, de tekenaar van onze „Leeuw van Vlaanderen”, is sinds jaren zowat de huiskartoenist van „WIJ”.

Gejo, de artiestennaam van Jos Geboes, is leraar te Bergerhout. Hij behoort tot de meest aktieven van de huidige Vlaamse kartoenisten-generatie en werkt mee aan tal van Vlaamse dag- en weekbladen.

GEJO kan bogen op een rijkgevoeld palmares. Tot de meest in het oog springende prijzen en vermeldingen dienen de volgende vermeld: 1974 erevermelding embleemontwerp op de wereldkartoenaal van Heist; 1976 persprijs op de wereldkartoenaal van Heist; 1979 1ste en 3de prijs op de ei-kartoenaal van Kruishoutem; 1980 de beste Vlaamse inzending op de wereldkartoenaal van Heist; 1981 1ste prijs voor het politieke kartoen op het Salon International de la Caricature van Montreal; 1982 2de prijs op de internationale kartoenaal van Beringen.

Boudewijn en Fabiola

Verder lopen van Gejo 7 kar-

toens op de bierviltjes van de brouwerij Stella Artois en werkte hij mee aan de kartoenkalendar 1982 van de uitgeverij Larino en aan de eerste kartoenscheurkalender 1984. Dit jaar verschijnt bij dezelfde uitgeverij een reeks van 28 kartoenscheurkaarten.

De „Leeuw van Vlaanderen” is het eerste langademig verhaal van Gejo's hand. Het verhaalt hoe de Laaglanders door de Leeuw aangevoerd de strijd aandoen tegen de stalen draak die door de Hooglanders gekoesterd wordt. In Gejo's „Leeuw” worden naast Boudewijn en Fabiola 29 gekende en minder gekende figuren uit het politieke leven ten tonele gevoerd. Voor het redaktiekomitee van „WIJ” een aanleiding om een prijsvraag

uit te schrijven.

De opgave is zeer eenvoudig: u leest de strip, vindt de 29 figuren en doet mee aan de prijskamp. In elk album zit een invulformulier dat u ten laatste op maandag 16 april '84 om 12 u. bij „WIJ”, Barrikadenplein 12 te 1000 Brussel aflevert.

Welke reis kunt u winnen

Naar keuze: weekeinde in magis Amsterdam (3 dagen en 2 overnachtingen voor 2 personen). - Gastronomisch weekeinde te Elincourt, chât de Bellinglise (van zaterdagmiddag tot zondagmiddag, 2 personen). Echt iets voor fijnproevers! Kasteel in park van 260 ha, 15 km van Compiègne. - Drie dagen Londen voor 2 personen, met boot en trein vanuit Oostende. In één van de stijlvolle Sarovahotels.

Onder toezicht van een deurwaarder zal de lottrekking doorgaan bij gelijk aantal juiste inzendingen.

Hoe bestellen?

U kunt Gejo's Leeuw ook bestellen met bijstaande bon.

Mogen wij u dan verzoeken 100 fr. (+ 20 fr. verzendingskosten over te schrijven op rekening 435-0272491-01 van het Vlaams-Nationaal Archief- en Documentatiecentrum (V.N.A.D.). Of een gekruiste check met hetzelfde bedrag te sturen naar redactie „WIJ”, Barrikadenplein 12 te 1000 Brussel.

DE VAN VLAANDEREN

Graag Gejo's Leeuw...

aan

Voornaam: .....

Naam: .....

Adres: .....

- Ik schrijf 100 fr. + 20 fr. verzendingskosten over.
 Ik sluit een gekruiste check (120 fr.) in...

Handtekening

vanaf 15 februari 1984

tot 0,75% meer opbrengst bij 't blauw fabriekje.

Kasbons op 1 jaar	(+ 0,50%)	9,00%
Groeibons op 3 jaar	(+ 0,75%)	10,75%
Groeibons op 5 jaar	(+ 0,75%)	11,50%

Informeer bij uw agent van 't Krediet aan de Nijverheid.
Raadpleeg de gouden gids - rubriek Banken.

Voor intekening op effecten van de Nationale Maatschappij voor Krediet aan de Nijverheid kunt U zich ook wenden tot een agentschap van de Nationale Bank van België, de hoofdzetel en de agentschappen van de ASLK, de maatschappelijke zetel van de Nationale Maatschappij voor Krediet aan de Nijverheid.

Mijn spaargeld zit goed bij 't Blauw Fabriekje.

Dinsdag 21 februari:
VU op tv

De Limburgse lente?

„Geen tweede Zwartberg!”, is een gerechtvaardigde eis. Maar buiten de steenkoolmijnen heeft Limburg nog heel wat andere troeven die nooit werden uitgespeeld. Nog deze lente moet daarom de kentering komen want de Limburgers werden de jongste weken zelfbewust en zijn niet zinnens op de betreden paden terug te keren.

LIMBURG op korte termijn op het normale ontwikkelingspeil brengen van de rest van Vlaanderen, Nederlands-Limburg en Duitsland, dat is de concrete doelstelling van wat men is gaan noemen de Limburgse lente.

Trieste rekords

Dat is nodig, bevolking en tewerkstelling tonen het aan.

Tegen het jaar 2000 komen er honderdduizend Limburgers bij, terwijl deze provincie, samen met het arrondissement Turnhout, de hoogste werkloosheidsgraad heeft in Vlaanderen.

Zo'n dertigduizend Limburgse jongeren zijn op zoek naar een vaste betrekking, terwijl de bestaande werkgelegenheid terugloopt. Tegen deze achtergrond reageert de jeugd erg verbitterd. Ook de Limburgse vrouwen worden zwaar getroffen. Ruim drieëndertigduizend onder hen zitten zonder werk. De maat is dus meer dan vol en de Limburgers eisen hun recht op.

Intussen is Lanklaar de helft van de telexbestelling kwijt en ligt Eisden-station lam, als symbool van de Januspolitiek die vooral Limburg nu al vele jaren teistert.

Nieuwe aanpak

De revolutie in Limburg valt samen met een nieuwe aanpak die vooral in de gemeenten merkbaar is. Bilzen, met zijn zestien parochies en ruim zesentwintigduizend inwoners mikt op

Jaak Gabriëls: „Limburg optillen op Europees niveau.”

Het Albertkanaal dat Antwerpen met Luik verbindt via Limburg; tot nu toe met weinig resultaat voor de sociaal-ekonomische opgang van deze provincie.

tewerkstelling in de industrie, handel en diensten en in land- en tuinbouw. Hier komt een ander aspect van de crisis scherp tot uiting. Er is woningnood, die aanleiding geeft tot schrijnende toestanden. Voor velen wordt de caravan een vaste verblijfplaats!

De verloren tewerkstelling in de bouwnijverheid kan op korte termijn worden goedgeemaakt,

Lieve Weetjens: „Siemens-Lanklaar mag en zal zich niet meer herhalen.”

mits de nodige steun. Een versnelling van het bouwtempo dringt zich dus op.

Bree is een van de eerste gemeenten die de oplossing voor de Limburgse toestanden in een ruimer verband heeft geplaatst, los van de plaatselijke markt.

Opslorping van de werkloosheid, niet alleen door sociale woningbouw, maar ook door begeleiding en vervolmaking van werklozen en door het opeisen van compensaties en overheidsbestellingen.

Om dit te bereiken, moest eerst de enge partijpolitieke traditie worden doorbroken. Dat zulks onlangs gebeurde, is de grote verdienste van Jaak Gabriëls en de andere Limburgse Volksunie-burgemeesters die alle gemeentebesturen uit deze provincie in een breed front verenigden.

Limburg mikt nu op een parallelle industrialisering, in samenwerking met het Universitair Centrum en de Kamers van Koophandel. Industriële promo-

nen, worden met uitwijzing bedreigd. Ook in Maastricht en omstreken worden meer en meer Limburgers wandelen gestuurd.

„Limburg” ook op de radio

Vandaag, donderdag 16 februari is ook de politieke tribune van de Volksunie volledig aan Limburg gewijd.

Van 18 u. 45 tot 18 u. 55 verzorgt de VNOS op BRT 1 een radio-uitzending met getuigenissen ter plaatse en duidelijke standpunten t.a.v. de Limburgse toestanden.

Onlangs kwam een verstrekkend grensoverschrijdend actieprogramma tot stand dat ook voor Limburg voordelig kan zijn. Op het einde van deze maand wordt de inspraakronde afgesloten en in mei aanstaande worden de standpunten bepaald.

Intussen wordt er te weinig gebruik gemaakt van het Europees fonds voor regionale ontwikkeling. De kloof tussen Limburg en Europa is nog steeds erg groot.

Marionet Happart dinsdag op tv!

De Vlaams-Nationale Omroepstichting start volgende week dinsdag 21 februari a.s. op het eerste BRT-net van 21 u. 30 tot 22 u. 15 voor het eerst met een totaalprogramma, deze keer over „De Limburgse lente?”

Een vijftigtal Limburgers zijn te gast in de studio, waar Armand Schreurs met zijn poppen zorgt voor de gepaste sfeer. Het geheel wordt afgewisseld met een portret van Limburg en reportages over de steenkoolmijnen, bevolking en tewerkstelling in de plaats van Limburg in Europa.

Werken verder mee aan de uitzending: Jef Olaerts, Luc Lemkens (VU-jongeren), Lieve Weetjens (VU-voorzitter, Dilsen), Eric Eyckmans (VU-Bree), Jos Driesen (VU-gemeenteraadslid, Bocholt), Jos Truyen (burgemeester As), Johan Sauwens (burgemeester Bilzen), Jan Peumans (schepen Riemst), Jaak Gabriëls (burgemeester Bree en VU-volksvertegenwoordiger), Thieu Lowis (VU-senator), Willy Desaeyere (VU-volksvertegenwoordiger) en Rik Vandekerckhove (VU-senator).

Europese dimensie

Voor al in Zuid-Limburg wordt de staatsgrens als een beperking ervaren. De Europese dimensie van de crisis komt hier scherp tot uiting.

Drieduizend werknemers die in het Luikse hun brood verdie-

De noodzaak van een Europese aanpak wordt ten volle beseft. Vroeger werden in dit verband heel wat kansen gemist. Denk maar aan de plannen voor een grote, internationale universiteit voor de Euregio Maas-Rijn, die uit kortzichtigheid werden gekelderd. De Europese Gemeenschap erkent nu deze regio als probleemgebied.

Johan Sauwens: „Er moet meer kapitaal naar Limburg komen.”

Pierke Joosen: „De mensen hier komen eindelijk op voor hun rechten.”

Naamdag

Als je morgen vrijdag een prettig naamfeest wenst aan wie Alex heet, heb je een grote kans om er feestelijk naast te zitten. Er zijn inderdaad wel Alex'en die op 17 februari naamdag hebben, maar dat zal wel een minderheid zijn bij de mensen met die voornaam. De Alex die op 17 februari in de heiligenkalender prijkt, is Alexis Falconieri, een van de zeven Florentijnse kooplieden die in de 13de eeuw nabij Firenze de Servietenorde stichtten.

Een andere Alex wordt gevierd op 3 mei: de heilige Alexander, Romeins paus en martelaar uit de vroeg-kristelijke kerk. Naar hen zijn wel de meeste Alex'en genaamd, met als varianten de Axel's, de Sander's en hun vrouwelijke naamgenoten Sandra, Sandrina of Sascha.

Alex

Op 17 juli wordt ook een heilige Alexius gevierd, een Romeins edelman uit de 5de eeuw die dienstbode werd en als bijnaam „de heilige onder de trap” draagt.

Alexis, Alexius en Alexander zijn namen van éénzelfde Griekse stam. Alexis en Alexius betekenen „de verdediger”; Alexander is „de verdediger van de mensen”.

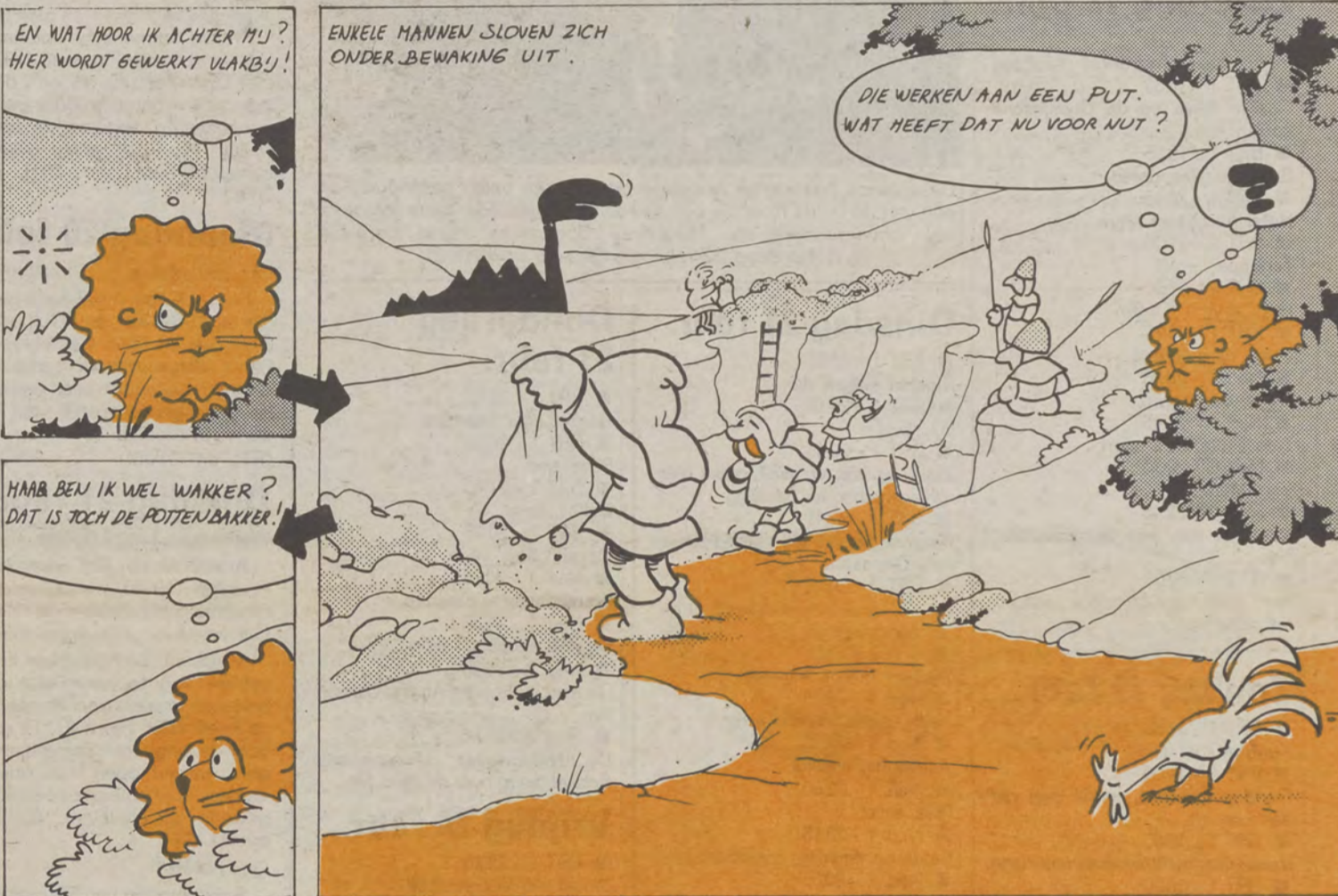
In de Vlaamse Beweging zijn er wel een aantal Alexanders, maar wij kennen slechts één Alexis.

Alexis de Carne (Stavele 1848-Roeselare 1883) was priester. Hij is vooral bekend als Vlaamsgezind leraar, die reeds vóór de eigenlijke Rodenbachperiode werkzaam was aan het Klein Seminarie van Roeselare. Hij was daar nog in 1875, het jaar van de beruchte „grote storing” met de wonderklas van Albrecht Rodenbach. Hij bleef er ook na het verdwijnen van Hugo Verriest en nam dan diens rol over als kernfiguur van de Vlaamse agitatie.

In 1882 verwijderde het bisdom ook hem uit het Seminarie en werd hij onderpastoor in de St-Michielsparochie te Roeselare.

Alexis de Carne schreef gedichten, Vlaams en vroom van inslag, die vrijwel vergeten en verloren zijn.

de VAN VLAANDEREN

Kijken

**Van dag
tot dag**

Zaterdag 18 febr.

- BRT 1 - 15.05
Veldrijden, rechtstreekse reportage
- BRT 1 - 16.30
Charlie Chan op de Olympische spelen, film
- BRT 1 - 19.05
Boeketje Vlaanderen
- BRT 1 - 20.15
Hotel Americain, show
- BRT 1 - 21.05
Terloops
- BRT 1 - 21.50
Het Labyrint, TV-film
- BRT 1 - 23.25
Sport op zaterdag
- Ned. 1 - 20.28
De showbizzquiz
- Ned. 1 - 21.45
Tros aktua/Tros sport
- Ned. 2 - 20.30
Viva Maria, film
- Ned. 2 - 22.45
Dagboek van een dorpspastoor, film
- RTB 1 - 20.00
Het huis der vlinders, natuurmagazine

Zondag 19 febr.

- BRT 1 - 11.00
Konfrontatie, debat
- BRT 1 - 14.00
Flandria illustrata, eerste deel van een concert
- BRT 1 - 15.05
Veldrijden, rechtstreekse reportage
- BRT 1 - 18.20
Leven... en laten leven, natuurkwis
- BRT 1 - 20.35
Willem van Oranje, serie
- BRT 1 - 21.25
Rigoletto, om te lachen
- BRT 1 - 21.55
Anthony Burgess, gesprek met deze auteur
- Ned. 1 - 20.45
Ja, natuurlijk, natuurkwis
- Ned. 2 - 20.35
Dynasty, serie
- Ned. 2 - 21.25
Op jacht naar de schat, spel
- Ned. 2 - 22.20
Gangster Chronicles, serie
- Ned. 2 - 23.10
Rur, praatshow

Maandag 20 febr.

- BRT 1 - 20.20
De kern van de zaak, serie
- BRT 1 - 21.10
Benny Hill show, om te lachen
- BRT 1 - 21.40
Horizon, wetenschappelijk magazine
- BRT 2 - 20.15
Extra-time, sportmagazine
- Ned. 1 - 20.28
Kwistig met muziek, show
- Ned. 1 - 21.35
De citadel, serie
- Ned. 2 - 20.45
Lou Grant, serie
- Lux. - 20.00
De aanslag van Kairo, dok. over het Suez-kanaal
- Lux. - 21.00
Les parapluis de Cherbourg, film

Casablanca. Meesterlijk spionageverhaal, door velen beschouwd als één van de beste films die ooit werden gemaakt. Met twee sterren in een onvergetelijke rol: Humphrey Bogart en Ingrid Bergman. (Woensdag 22 febr. om 20 u. 15 op BRT 2)

Dinsdag 21 febr.

- BRT 1 - 18.55
Sigaren maken, dok.
- BRT 1 - 20.15
I.Q., kwis
- BRT 1 - 20.45
Zal ik es wat vragen?, reeks over zwangerschap en bevalling
- BRT 1 - 21.45
Programma van de Vlaams-Nationale Omroepstichting
- BRT 2 - 20.15
De steek-er-wat-van-op-show, praatprogramma
- BRT 2 - 21.15
Welkom in Los Angeles, film
- Ned. 1 - 20.28
Reilly, meesterspion, serie
- Ned. 1 - 21.20
Achter het nieuws
- Ned. 1 - 22.00
Pisa, satire
- Ned. 1 - 22.15
Sonja op dinsdag, praatshow
- Ned. 2 - 20.05
Quo vadis, film
- RTB 2 - 21.00
Tarzan trouve un fils, film

Woensdag 22 febr.

- BRT 1 - 18.55
Palawan, dok. over de Filipijnen
- BRT 1 - 20.20
Namen noemen, woordspel
- BRT 1 - 20.55
Pluk de dag, serie
- BRT 1 - 21.20
Wie schrijft die blijft, literair magazine
- BRT 2 - 19.00
Komponist Beethoven en blueszangeres Bessie Smith, dok.
- BRT 2 - 20.15
Casablanca, film
- BRT 2 - 21.55
Ingrid, interview met Ingrid Bergman
- BRT 2 - 22.45
Chromophobia, tekenfilm van Servais
- Ned. 1 - 20.30
Gregory's Girl, film
- Ned. 1 - 22.06
Het landsbelang, reportage
- Ned. 2 - 19.22
Van gewest tot gewest, regionaal nieuws
- Ned. 2 - 20.10
De zaak is gesloten, film
- RTB 1 - 22.00
Carnaval a Malmedy, folklore
- TF 1 - 21.25
Maasais, dok. over de 200.000 Masai

Donderdag 23 febr.

- BRT 1 - 20.15
Hoger-Lager, kaartspel
- BRT 1 - 20.50
Panorama
- BRT 1 - 21.40
Dallas, serie
- BRT 2 - 20.15
Ontwikkeling, serie
- Ned. 1 - 20.28
Wereldfinale superstars
- Ned. 1 - 21.30
De doornvogels, nieuwe reeks
- Ned. 2 - 20.35
De man in de mist, Agatha-Christie-film
- Ned. 2 - 21.30
De Nederlandse Dokumentaire School, serie over de Ned. film

Vrijdag 24 febr.

- BRT 1 - 20.20
Slachtvee, Vlaamse film
- BRT 1 - 21.50
Première
- BRT 2 - 19.45
Il Trovatore, vanuit de Munt te Brussel
- Ned. 1 - 20.28
De wrekers, serie
- Ned. 1 - 22.20
Hallo Larry, nieuwe serie
- Ned. 2 - 20.00
Willem Ruis Lotto show
- Ned. 2 - 21.30
Haagse bluf, politiek magazine
- Ned. 2 - 23.30
Bullitt, film
- RTB 1 - 21.05
Chan is missing, film

**Een film
per dag**

Zaterdag 18 febr.

Charlie Chan op de Olympische Spelen. Aflevering van een ontelbare reeks films rond de legendarische Chinese detektive Charlie Chan. Warner Oland speelt Charlie Chan in deze aflevering (uit 1937) die werd geregisseerd door Bruce Humberstone. (BRT 1 om 16 u. 30).
Dagboek van een dorpspastoor.
Religieus drama van Robert Bresson (1951 - zw./w.) naar de gelijknamige beroemde roman

van Georges Bernanos. De trieste monoloog van een onervaren, ziekelijke, jonge pastoor die overgeplaatst wordt naar een achterlijk nest in Noord-Frankrijk. Hij wordt ontvangen op wanbegrip en vooroordeel van de plaatselijke bevolking... (Ned. 1, om 22 u. 50).

Zondag 19 febr.

Le silencieux
Franse dramatische spionagefilm van Claude Pinoteau (1973) met Lino Ventura die een door iedereen verlaten en door geheime diensten opgejaagde spion speelt. Hij vindt enige vriendschap bij een hond... (RTL, om 20 u.)

Maandag 20 febr.

Les parapluies de Cherbourg
Frans-Duitse muzikale komedie uit 1964, met o.a. Catherine Deneuve en Nino Castelnuovo. Een parapluverkoopster is zwanger wanneer haar verloofde opgeroepen wordt voor de oorlog in Algerije. (RTL om 21.00)

Dinsdag 21 febr.

Welkom in Los Angeles
Amerikaanse film van Alan Rudolph (1976), met Geraldine Chaplin, Sally Kellerman, Keith Carradine.

Muzikant Carrol Barber krijgt zekere dag te horen dat een bekende muziekkuitgever interesse heeft voor zijn werk. Er gaat voor de jonge man een totaal andere wereld open: het oppervlakkige met amoureuze intriges gevulde society-leven... (BRT 2 om 21.15)

Quo Vadis?

Spektakelfilm van Mervyn LeRoy (1951), met Robert Taylor, Deborah Kerr, Peter Ustinov, e.a.

Door de Evangelische Omroep ingekorte en sterk gekuiste versie van de oorspronkelijke en ruim drie uur durende zoveelste verfilming van de gelijknamige roman van Sienkiewicz. (Ned. 2 om 20.05)

Woensdag 22 febr.

Casablanca
Mismaadfilm uit 1942 - zw./w.
Het verhaal speelt zich af in het door W.O. II verscheurde Casablanca. De stad is een trefpunt van vluchtelingen en avonturiers. De Amerikaanse antifascist Rick Blaine heeft er een bar. Hij krijgt het bezoek van een vroegere vriendin die hem komt vragen haar man te helpen ontsnappen uit de handen van de Gestapo... (BRT 2 om 20.15)

Donderdag 23 febr.

The boys from Brazil
Amerikaanse film van Franklin J. Schaffner (1978) met Gregory Peck, Laurence Olivier, James Mason, Lilli Palmer e.a.

Nazi-dokter Mengele is naar een Middenamerikaans land gevlucht waar hem de hand boven 't hoofd gehouden wordt en

waar hij zich verder bezig kan houden met zijn opzoeken over genetische manipulatie. Hij droomt ervan een nieuw ras Hitlers te creëren... (RTBF 1 om 20.25)

Vrijdag 24 febr.

Slachtvee
Speelfilmdebuut van de Antwerpenaar Patrick Conrad (1979) met Herman Gilis, Stephane Excoffier, Marie-Luce Bonfanti, e.a.

Thomas is verloofd met de dochter van zijn chef. Hij verneemt dat hij kanker heeft en niet lang meer te leven heeft. De tijd die hem nog rest wil hij gebruiken om enkele schurken uit de weg te ruimen... (BRT 1 om 20.20)

Bullitt

Amerikaanse politiefilm van Peter Yates (1968) met Steve McQueen, Robert Vaughn, Jacqueline Bisset e.a.

De film staat bekend om een precies elf minuten durende, ongeëvenaarde achtervolgingsscène door de straten van San Francisco. Het schoolvoorbeeld van tientallen achtervolgingen die achteraf zijn gemaakt. (Ned. 2 om 23.30)

**Nieuw op
het scherm**

Anthony Burgess

Anthony Burgess is een auteur van bestsellers en van werken die geschikt leken om te worden verfilmd (o.a. Clockwork Orange). De stap naar scenario-schrijver voor film en tv was dan ook niet moeilijk. Johan Thielemans maakte een indringend portret van deze veelzijdige figuur die een avontuurlijk leven achter de rug heeft en naast zijn bekendheid als auteur ook faam verwierf als componist van o.a. drie symfonieën. (Zondag 19 febr., op BRT om 21 u. 55).

Weg van de snelweg

Bij de jaarlijkse ren naar het zuiden snellen wij voorbij aan een onuitputtelijke variatie aan prachtige landschappen, streken en steden. De NCRV heeft het lovenswaardige initiatief genomen om aandacht te besteden aan steden en streken die zowat op één dagrit van Nederland liggen, richting zuiden. Maandag 20 februari om (23 u.) op Ned. 1 komt de streek van Morvan en Boergondië aan de beurt, met als blikvangers de stadjes Avalon, Vézelay, Saulieu, Autun, Beaune, Taizé en Cluny.

Nederlandse cineasten

Nederland staat al een stapje verder op het gebied van de filmmaking. Vooral dank zij de school van documentaire filmers. De NOS maakte een 5-delige documentaire over Nederlandse filmers en start daarmee donderdag 23 februari (Ned. 2, 21 u. 30).

Weten

Nu ons witloof stilaan de Amerikaanse markt veroverd heeft, is ook het Vlaamse bier in de aanval gegaan. De allergrootste marktverovering zal het wel niet worden, want we gaan er niet naartoe met het populaire pils-type, maar met (voorlopig nog slechts 10) bieren van hoge gisting, waarvan — ginds althans — de flesprijs toch wel die van een goede landwijn benadert.

Of de Vlaamse bier-aktie in de USA een onverdeelde sukses zal worden blijft natuurlijk een levensgroot vraagteken. Ter plekke kent men van „marketing” nu eenmaal wel iets meer dan hier. Maar toch hebben we wel enkele unieke troeven in ons voordeel. De patroonheilige van de brouwers bijvoorbeeld, Sint Arnoldus (Arnulfus). Deze brave benediktijn werd in Tiegem bij Oudenaarde geboren, bracht het tot bisschop van Soissons en abt van de abdij van Oudenburg en stierf in 1087. En deze dood ten spijt konstateerde hij dat „stoere bierdrinkers minder vatbaar waren voor epidemieën dan gewone burgers” (men leze Stijn Streuvels „Tiegem, het Vlaamse lustoord”).

Toch heeft het bier vanuit zijn middeleeuwse, monastieke oorsprong het lang moeten afleggen

tegenover de wijn. Wijn was nu eenmaal de drank van de veroveraars, de Romeinen.

Daarenboven was het oorspronkelijke, mediëvale bier maar een smurrie: een weinig appetijtelijk most van gegiste graangewassen, een papje dus, zowel eten als drinken.

De werkelijke kwaliteitsverbetering van het bier kwam door de toevoeging van „hop” in het brouwsel. De „Encyclopedia Italiana” situeert dit gebeuren rond 1275, maar het moet wel vroeger gebeurd zijn. Historisch staat alleszins vast dat het „hoppecruyt” door Vlaamse monniken voor het eerst in de bierbereiding gebruikt werd en door Vlamingen in de zestiende eeuw in Engeland geïntroduceerd werd. Wat staat de verovering van Amerika dan nog in de weg?

Proeven

Dat het proeven van de grote Franse etiketten een zeldzaam genoegen is, zal wel niemand ontkennen. Daarom is het goed te weten dat er Franse land- en streekwijnen bestaan die best de vergelijking met een echte château-wijn kunnen doorstaan (niet met de allerbeste natuurlijk, maar toch).

Een voortreffelijke wijn is b.v. de donkerrode „vin noir” die gewonnen wordt op de rijke wijngaarden rond Cahors, een rustig stadje aan de Lot, een goede 100 km ten noorden van Toulouse. De fruitige, volle, vrij robuuste wijn doet het uitstekend bij een stevige vleesmaaltijd.

Vreemd is dat de Cahors decennia lang goed kan bewaard worden, maar dat hij zich niet zo gewillig laat vervoeren.

Vandaar wellicht dat hij op onze markt niet altijd gemakkelijk verkrijgbaar is.

Laten we daarom even overgaan naar de Provençaalse wijnen, doorgaans vrij licht maar vaak zo voortreffelijk dat ze de aanduiding VDOS (Vins D'Indication de Qualité Supérieure) op de fles mogen voeren. En terecht.

Tot het Provence wijngedebied rekent men de departementen Alpes-Maritimes, Bouches de Rhône, Vaucluse en Var... en het merkwaardige is dat er zowel

witte en rode als rosé wijnen gewonnen worden.

De droge witte cassis doet het tongstrelend goed bij bouillabaisse of visgerechten, terwijl de vrij stevige rode uitstekend is bij de met knoflook gekruide gerechten van de streek.

Maar een speciale vermelding verdienen toch wel de charmante rosés (met een eresaluut aan de Tavel), waar u als het ware de zoon van de Provence en de Côte d'Azur in ziet én proeft. Zij passen subliem bij vis, bij typische streekgerechten met knoflook en olijven... en bij de geitkaasjes uit de Alpilles, de Basses Alpes en de Pyreneeën.

Nog een prettig aspect van deze wijnen is dat ook hun prijs uw genieten niet in gevaar hoeft te brengen. Maar dat de Provençaalse wijnen zich niettemin van hun waarde bewust zijn, bewijst het feit dat ze vaak gebotteld worden op fraaie, wat pretentieuze, amfora- of karafachtige flessen.

Onthouden

Sedert geruime tijd bestaat er een duidelijk grote belangstelling voor middeleeuwse en renaissance dans. Dat zal wel te maken hebben met het sukses dat de muziek uit deze periodes momenteel kent. Maar ook met een zeker heimwee naar de hoofse charme, de speelse estetik en het bekoorlijke bewegen in paren of in groep die deze dansen kenmerken.

REEDS in 1974 bracht ons Ballet van Vlaanderen „Een dag aan het hof van Bourgondië”, maar dat was een heus ballet, waarbij de choreografe Jeanne Brabants zich evenwel geïnspireerd had op oude boeken, waarvan „Le Manuscrit des Basses-Danses de Marie de Bourgogne” het belangrijkste was.

Sedert enkele jaren worden in het Gentse Centrum voor Dans en Beweging „d'Oude Kapel” publieke kursussen in deze oude dansen georganiseerd, die een dusdanige bijval kenden, dat zij een voortzetting vonden in dansfestijnen die doorgingen in het fraaie Kasteel van Poeke en in het Gravensteen.

Op zaterdag 3 en zondag 4 maart organiseert d'Oude Kapel nu in het Kasteel van Anthée (bij Dinant) „Een Renaissancefeest in de Ardennen” dat opgevat wordt als de rekonstruktie van een feest in de zestiende eeuw, compleet met zang, dans en muziek en met kopieus renaissance-eten.

De deelnemers worden helemaal in de stijl en in kledij van de tijd ontvangen, wat niet betekent dat zij zelf gekostumeerd moeten zijn of mee moeten zingen en dansen (maar het mag beslist wel). De muziek wordt uitge-

voerd op authentieke, oude instrumenten en het dansgedeelte wordt verzorgd door Gerda Van de Bos, die in Vlaanderen geldt als de enige specialiste op het gebied van renaissance-dans. Zij „herschep” deze dansen naar

aanwijzingen van oude documenten.

Net zo worden de gerechten bereid naar recepten uit oude kookboeken (vaak in het Latijn gesteld).

Het eten wordt herhaaldelijk onderbroken met „entremets” in de vorm van een of ander schouwspel. Het feest wordt dan ook over verschillende uren uitgespreid. Wie wil deelnemen wordt tussen 15 en 18 uur op het Kasteel van Anthée verwacht (transport op eigen kracht).

De deelnemingsprijs bedraagt 1.250 fr. per persoon en omvat: het feest en de maaltijd, slaapgelegenheden in slaapzalen en het ontbijt de ochtend daarna, plus een brochure over het feest en wat daarbij hoort.

Wie wil deelnemen wordt aangeraden vlug in te schrijven, want het aantal plaatsen is beperkt. Voor alle verdere inlichtingen: Jeanne De Coninck, telefoon 091-21.31.46.

Cancer

Vander crab mag niemand hoopen dat sy oyt nog recht leert loopen als selfs Coens niet wil verstaen dat hy recht vooruyt moet gaen.

Meespelen (20)

De oplossing van „Meespelen 18” werd door veel lezers gevonden. Het „kompromis” over de Voerstreek werd afgesloten in het kasteel van Hertoginnedal en hierbij werd Wervik (gelukkig) niet overgeheveld naar Henegouwen. De derde fout was natuurlijk „paster Fonteyne”; VU-voorzitter Vic Anciaux legde wel bloemen neer op het graf van pastoor Veltmans. Uit de vele juiste inzendingen hebben wij één gelukkig winnaar geloot: Eric Eyckmans uit de Meeuwenkiesel 15 te 3690 Bree. Hij ontvangt eerstdaags een boekenpakket.

Ook in onderstaand verhaaltje steken drie fouten. Aan u om ze te vinden en de juiste oplossing door te sturen naar „WIJ, Meespelen (20), Barrikadenplein 12, 1000 Brussel”. Vóór maandag 27 februari!

MESSIEURS, chaque fois que les Barbares ont cru triompher des peuples civilisés, leur préoccupation a été de détruire les oeuvres de ceux-ci. Leur excuse était qu'ils ne les comprenaient pas!”, riep de walligant Cools uit tijdens de Kamerzitting over de oprichting van een Vlaamse universiteit te Gent.

De debatten, die in de Kamer op 19 oktober 1922 een aanvang namen, kenden over de hele lijn een zeer woelig verloop. De verdedigers van het frankofone onderwijs lieten hun argumentaties samengaan met zeer vernederende uitlatingen tegen de Vlamingen.

Nochtans had koning Albert, tijdens zijn troonrede in 1914,

onomwonden gesproken van een Vlaamse universiteit te Gent. Van deze belofte was evenwel nog niets in huis gekomen.

De Kamer keurde op 22 december '22 het voorstel Van Cauwelaert goed, maar toen de Senaat in juni '23 nog geen oplossing gevonden had, bood de regering haar ontslag aan. Niet zozeer omwille van deze moeilijkheden, maar vooral tengevolge van de Ruhrkwestie.

Wanneer de regering hiervoor een compromis had gevonden, diende minister Nols een regeringsontwerp in dat voorzorg in een ontduubeling van de Gentse universiteit. Dit regeringsontwerp bevredigde eigenlijk niemand: de Vlamingen beschikten nog steeds niet over een eigen universiteit en de frankofonen zagen hierin een eerste, beslissende aanslag op het door hen gekoesterde franstalig cultuurcentrum in Vlaanderen.

Trouwens, tot op vandaag treuren een hoop franstaligen om de teloorgang van „hun” hogeschool in Vlaanderen...

Te Gent, tien jaar na zijn dood

Sobere tentoonstelling over A. Mussche

„... Alleen over het flamingantisme geneerde hij zich niet. Heeft Mussche nooit gepoogd ons allen te winnen voor het socialisme, of ons allen op te jagen tegen het nazisme, op één gebied dreef hij ons duidelijk: wij allen waren, en zijn het gelukkig meest gebleven, flaminganten." Dit schrijft Emile Perez, oud-leerling van Achilles Mussche, in de brochure bij de tentoonstelling over het leven en het werk van deze merkwaardige flamingant.

TOT zondag loopt in het Van der Haeghemuseum te Gent een sobere tentoonstelling, gewijd aan het leven en werk van Achilles Mussche. Het doet ons pijn te moeten vaststellen dat deze expositie eerder mager uitvalt. Misschien door een te korte voorbereidingstijd, misschien door een gebrek aan middelen, maar het resultaat lijkt ons onvoldoende.

Het moest toch mogelijk zijn om rond zo'n veelzijdig iemand meer te doen. De enkele, fraai verzorgde kijkkasten, omgeven door mooie foto's en de intieme sfeer van de beide zaaltjes reddden het een beetje. Wat er te zien valt is best aardig, maar er stak méér in. Ook de bijhorende brochure is eerder zwakjes. Een gemiste kans...

Aktivist

Achilles Mussche werd geboren in 1896, als zoon van een huisschilder en een vlasspinner. Hij stierf tien jaar geleden, na een uitzonderlijk actief leven.

Indien de socialistische beweging zich vandaag eindelijk Vlaamser gaat opstellen, dan is dit mee tengevolge van de ontzaglijk belangrijke rol die Mussche in dit proces gespeeld heeft. Toch was hij nooit partijman of -slaaf. Integendeel.

Nogal wat unitaristische religieën binnen de BSP bekeken de akties van Mussche met onverschilligheid of zelfs met afgrijzen.

Tijdens de eerste wereldoorlog was Mussche activist, een houding die hij ook later nooit verloochende. Voor hem was dit de logische konsekwentie van de Vlaamse en sociale ontvoeringsstrijd.

Hij was bovendien een tijdlang actief in de Frontpartij en schreef, samen met Wies Moens en Raymond Herremans, in het dagblad „Ons Vaderland”.

Daarna richtte hij, met Joris Van Severen, het blad „Ter Waarheid” op en werkte hieraan mee tot 1923. Tijdens de tweede oorlog stond hij in het verzet, zonder evenwel zijn Vlaamse reflexen te vergeten. Hij was na

de oorlog trouwens één van de eerste socialistische verzetters tegen de franskiljonse en anti-Vlaamse repressie.

Toen hij in '45 de „Burgerlijke Medaille 1ste klas” en de vermelding „Grootofficier in de Leopoldsorde” ontving, stuurde Mussche deze „eretekens” prompt terug, omdat teveel zg. „verzetslieden van het laatste

Mussche en Daisne, hagepreekje...

Jugendalbum

Het hoedje zegt me helemaal niets meer. Het schommelpaard wel. Da's een familiestuk, dat tientallen jaren dienst gedaan heeft.

Ongelooflijk eigenlijk, die foto. Ondanks de vele jaren die er over gegaan zijn, zou ik het niet kunnen loochenen: dat ben ik, met aftrek dan wel van mijn baard.

Veel meer foto's resten me niet van m'n eerste jaren. Trouwens ook de herinneringen aan die periode zijn eerder vaag. Vader was een boerenzoon en heel zijn leven lang heeft hij de liefde voor het boerenbedrijf behouden. Tot bij het begin van de oorlog werkte hij wel als arbeider in ploegen, maar eens thuis — wij woonden in Boortmeerbeek — ging alle tijd naar de boerderij. Geen groot bedrijf, maar we hadden toch een paar koeien, varkens, schapen en een paard.

uur” deze onderscheidingen eveneens aangeboden kregen.

Ontzettend vlug reeds na de bevrijding richtte Achilles Mussche het Vermeylenfonds op, waarbij het zijn edele bedoeling was de bijzonder zwaar getroffen Vlaamse Beweging opnieuw van de grond te krijgen.

Zijn meesterlijke roman *Aan de voet van het Belfort* verscheen voor het eerst als feuilleton in „De Werker”, het blad van het ABVV. Hij droeg dit werk op aan zijn moeder en aan Edward Anseele, die hem aangezet had dit boek te schrijven.

Een meeslepend verhaal, dat eigenlijk verplichte literatuur zou moeten zijn voor elkeen die zich geboeid weet door sociale en Vlaamse geschiedenis.

Sociale geschiedenis

Een erudiet wetenschapper, zoals bij voorbeeld dr. Chris Vandenbroeke, beschreef de sociale ontvoeringsstrijd van ons volk op een historisch-kritisch korrekte wijze, maar iemand als Mussche slaagde erin ditzelfde verhaal in een vlot epos te bewerken.

Als konsekwent bezieler van het humanistisch socialisme — hierin sterk geïnspireerd door Henriette Roland Holst en Herman Gorter — zette Mussche zich af tegen de gang van zaken binnen de socialistische partij en nam ontslag in '56.

Het stelselmatig negeren van de rechtmatige Vlaamse eisen door de op Wallonië geïnspireerde socialistische partij en het uitsluitend spekuleren van die partij op elektorale successen door een welvaartseconomie („biefstukkensocialisme”) waren een doorn in het oog van Achilles Mussche. „Ik heb uit die partij ontslag genomen omdat zij alleen nog maar met name socialistisch is. Gewone zetbazen voor het systeem”, verklaarde Mussche later.

In '61 werd hij voorzitter van het initiatiefcomité dat het „Manifest van de Vlaamse Socialistische” opstelde. Dit vormde de aanzet tot de latere splitsing binnen de ene, Belgische socialistische partij.

Deze bijdrage is uiteraard veel te beperkt om de ontzaglijke verdiensten van Achilles Mussche als letterkundige en pedagoog te schetsen. Het is alleen jammer dat men er niet overtui-

Dat eigen boerderijtje, waarop mijn moeder steeds werkzaam was, betekende onze redding tijdens de oorlog. Vader viel immers zonder werk en pas tegen het einde van de oorlog kon hij opnieuw aan de slag aan de gemeente, op een speciale dienst waar de slachtingen ingeschreven werden. Hij verdiende toen, indien ik me goed herinner, zo'n 2.000 fr. per maand.

Persoonlijk heb ik weinig echte oorlogsherinneringen. Slechts het slapen in de kelder of buiten, in denabri, zijn me bijgebleven. Ook de vliegende bommen en vooral het kerstfeest in de kleuterschool, waar de Engelse soldaten ons kwamen overstelpen met geschenkenjes.

Steeds ben ik graag naar school gegaan, de plaatselijke gemeenteschool. Slechts het gedwongen drinken van levertraan vond ik walgelijk. Bah!... En om nog iets aan te halen waar ik een hekel aan had (vandaar waarschijnlijk mijn liefde voor de school): het werk op de boerderij. Zomer en winter, eens thuis van school was het „boeren” geblazen. Mee het veld op, de dieren verzorgen, enz. Op een bivak met de Chiro na, heb ik als jongere nooit ook maar een uurtje vrije tijd of vakantie gehad.

Over politiek werd thuis met geen woord gerept. Dat was taboe. Vooral mijn moeder wilde er niets over horen. De inzichten van mijn vader op dat vlak heb ik dan ook nooit kunnen doorzien.

Ik weet slechts dat hij deelgenomen heeft aan de 18daagse veldtocht, dat hij een paar weken in Duitsland gezeten heeft — maar vraag me niet naar het hoe en het waarom, 't leek wel of die periode weggeknipt was uit zijn leven. Feit is dat hij een heimelijke bewondering koesterde voor Leopold III.

Pas na de oorlog, in het begin van de vijftiger jaren, ging vader eens op een verkiezingslijst staan. De Gemeentebelangen van Boortmeerbeek. Dat was dan nog om den brode. Want anders geraakte hij nooit aan het werk in de plaatselijke brouwerij „Het Sas”.

De schommelende ruiter op de foto is André Geens, (° 1941), industrieel ingenieur en lid van het partijbestuur.

Jip Nog tot zondag: „Achilles Mussche. Leven en Werk”. In het Van der Haeghemuseum, Veld-

straat 82 te Gent. Iedere dag van 9 tot 12 u.30 en van 13 u.30 tot 17 u.30. Men kan van de gelegenheid gebruik maken om de kabinetten van Maurice Maeterlinck en van de grafici Victor Stuyvaert en Karel Doudelet te bekijken. Verder is er nog een merkwaardig Chinees salon en een herinnering aan de Honderd Dagen van Lodewijk XVIII en het Verdrag van Gent.

gend in geslaagd is om, ter gelegenheid van deze tentoonstelling, een dergelijk figuur — tot op vandaag te weinig gekend en dus ondergewaardeerd — op zijn ware grootheid te schatten.

Toch blijft een bezoekje aan het tentoongestelde best de moeite waarde.

Maatschappij en sport

Niet van elkaar te scheiden

Eén week lang heeft de pers een kluit gehad aan de affaire Jurion-Wouters. Voor éénmaal stortten de deftige journalisten zich op de sportwereld. Zij die doorgaans vernietigende oordelen vellen vanuit hun wereldvreemde torens van zelfvoldaanheid en vermeend geestelijk overwicht spanden zich voor de gelegenheid eensgezind in om de voetbalwereld gelijk te maken met de grond. De orakels van Delphi lieten doorschemeren dat er in die sportwereld, dat er in die bestuurskamers van voetbalclubs eigenlijk geen eerbare personen te vinden waren. Wat nu zichtbaar werd, was nog maar het topje van de ijsberg...

WIJ hebben bij het lezen, horen en zien van al die academische onzin een lach niet kunnen onderdrukken. Bondsvoorzitter Wouters heeft trouwens in zijn eigen stijl retorisch-demagogisch dus, komaf gemaakt met de preken van dat legertje gelegenheidsverslaggevers.

Simpele vragen

Waarom zou de sportwereld, zou de voetbalwereld beter zijn of moeten zijn dan de maatschappij die haar voedt? Waarom zou er „overal” zwart geld kunnen cirkuleren behalve in de sportwereld? En hoe zou een sportbond dit kunnen verhinderen? Simpele vragen waarop men natuurlijk het antwoord schuldig bleef.

Wij voelen ons dan ook niet geroepen mee te huilen met het koor der wolven. Wie geregeld deze sportbladzijde leest zal weten dat wij door „het” schandaal geenszins verrast werden. Integendeel zelfs.

Maar we willen wel enkele puntjes op de i's proberen te zetten en we willen waarschuwen voor de mogelijke gevolgen van deze affaire voor de sportwereld en... de overheid. Want het gaat heus wel om meer dan om zwart geld. Het gaat om een bestel dat groeide uit „praktische omstandigheden”.

Zwart of wit...

Eerstens willen wij bondsvoorzitter Wouters kort op eigen tegenstrijdigheden wijzen: de man roept nu de structuur van onze maatschappij in om toestanden in de voetbalwereld te verklaren en tegelijkertijd te vergoelijken. Ons niet gelaten. Maar hij moet dan wel konsekvent blijven en de wetten en gewoonten van die maatschappij aanvaarden binnen... de eigen voetbalbond. Wanneer het transferstelsel en de arbeidsverhoudingen binnen ons voetbalbestel door de maatschappij worden getoetst is hij de eerste om hard te roepen dat men clubs en voetballers niet met anderen mag vergelijken... Die ballon gaat nu niet langer meer op!

Maar goed. Belangrijker schijnt ons dat een aantal mecenasen, van groot tot klein, zich in de toekomst wellicht tweemaal zullen bedenken alvorens hun geld (zwart of wit) naar de

sportwereld te dragen. Want laten we wel wezen: de sport drijft in ons land in nagenoeg al haar geledingen op de vrijgevigheid van milde schenkers. Of zij nu voorzitter zijn van een eerste-klasseclub of erevoorzitter van een milieuvriendelijke vierdeprovincialer, of ze bankier, brouwer, notaris, beenhouwer of bakker zijn: het maakt in wezen geen verschil uit. Allen dragen er toe bij de actieve en/of passieve sportrecreatie te bevorderen.

Zuiniger beleid

Ook al omdat de overheid in dit land op dat vlak volkomen in gebreke blijft. Die mecenasen zullen zichzelf wel geen moeilijke

heden op de hals willen halen. Zij zullen andere uitwegen zoeken en de kans bestaat dat de meeste sportverenigingen spectaculair zullen verarmen.

Ze moeten de tering maar naar de nering zetten zal men aanvoeren. Mogelijk. Maar dan moeten we wel de gevolgen aanvaarden: de kwalitatieve ineenstorting van onze al zo beperkte topsport.

Het is immers duidelijk dat aardig wat eerste-klasseclubs hun spelers onmogelijk kunnen betalen met de inkomsten van de wedstrijden. Dan moeten ze maar inleveren zul je zeggen. Ja. Of misschien. Want de beteren zullen daarvoor feestelijk bedanken en uitwerpen (zoals die vele uitmuntende Deense voet-

Het ziet er naar uit dat de zaak Wouters-Jurion zijn gevolgen zal hebben tot op de velden van de kleine ploegen...

ballers) over de grenzen. Daarna kan men dan met de overheid, zoals in Nederland, zoeken naar een saneringsplan voor het betaalde voetbal.

Waarheid...

We weten heus niet wat de overheid het meest zal kosten of het meest zal opleveren. Want laten we dit tenminste stellen: geen enkele regering heeft ooit een sportbeleid gevoerd, heeft ooit daadwerkelijke interesse opgebracht voor die vreemde wereld die door de meeste politici alleen maar werd (en wordt) bezocht in... elektorale omstandigheden. Dan verdringen de excellenties zich in de eretribunes

want dan moeten ze „gezien” worden...

Neen, wij willen Jurion en Wouters niet verdedigen. Verre van zelfs. De brave ambtenaar, de toegewijde fabrieksarbeider die zozeer onder de crisis heeft te lijden werd door de fiskus nog nooit ontzien. Er is geen reden waarom men rijkbetalde sportbeoefenaars, managers of... bankiers zou sparen. Maar men moet de feiten wel in hun kader situeren en die bekommernis scheen ons in de betreffende verslaggeving totaal afwezig. Want wie in de sportwereld zwart geld pompt zal wel vermoeden dat hij het nooit „terugziet”. Ook dat is een waarheid.

SPORT

Een titelrace voor meer dan zes miljoen

Maakt Post van Planckaert een „coureur”?

Zal Peter Post onze wielersport een nieuw gezicht geven? De vraag mag worden gesteld nadat Eddy Planckaert in de Ster van Bessèges alle ritten won (in de spurt weliswaar) en zijn ploeg het koersgebeuren van de eerste tot de laatste meter beheerste.

WIJ hebben altijd geloofd in de leiderscapaciteiten en organisatorische eigenschappen van de lange Nederlander. Wij achten hem bekwaam het morele front van een aantal broze Vlaamse koereurs, waarvan Eddy Planckaert misschien wel het prototype is, te stalen.

Met Post wordt niet gepraat maar gereden, de prestatie staat voorop. Daarom waren wij zo hoopvol gestemd toen in de loop van het vorige seizoen uitlekte dat 's lands grootste belofte Eric Vanderaerden onder toezicht van Post zou gaan fietsen. Het

Eddy Planckaert.

zou, en zal misschien ook, zijn groot eksamen worden...

Astronomische...

Maar voorlopig terug naar het veldrijden. Zondag wordt in Oss het wereldkampioenschap verreden (of gelopen) en zonder ongelukken behoudt Roland Liboton er zijn regenboogtrui. Is het daarom dat een aantal Belgische kandidaat-organisatoren zulke astronomische sommen op het papier schreven dat in de enveloppe moest voor het uitbesteden van de regenboogkoers 1986... Lembeek, eens een centrum van veldritbedrijvigheid maar in de jongste jaren op de achtergrond geraakt, beweert 6.091.986 frank veil te hebben voor bedoelde organisatie. Wij mogen niet denken waar al dat geld vandaan moet komen. Het heet dat de penningmeester van de betrokken club rekent op tienduizend toeschouwers. Laat

die twee- tot driehonderd frank inkomgeld betalen en dan ben je nog niet halfweg de zes miljoen...

Wanneer het veloke in dit land ter sprake komt wordt het gezond verstand bijna systematisch opzij geschoven. Het zou trouwens interessant zijn eens te onderzoeken hoeveel organisatoren in de voorbije tien jaar blutsen en builen en nog veel meer beschadigingen hebben opgelopen bij het inrichten van titelwedstrijden. Het moet een respectabel aantal zijn. Maar de wielerbond kan daarom niet treuren.

...winst!

Het werkjaar '83 werd afgesloten met een winst van ruim zestien miljoen. De reserves van de bond bedragen nu al 77 miljoen frank. En dan zegt men doodsinnig dat de wielersport bij ons alsmat verder achteruit boert...

Tentoonstelling in Antwerpen

Informele Kunst in de Nederlanden '55-'60

De tentoonstelling „Informele Kunst in België en Nederland 1955-1960” die momenteel op grote oppervlakte doorgaat in het Museum van Schone Kunsten te Antwerpen werd enkele maanden eerder al gehouden in het Haags Gemeentemuseum en loopt onder de bescherming van zowat alle officiële kunstinstaties die er in beide landen maar aanwijsbaar zijn.

HET betreft dan ook een expositie van uitzonderlijk historisch en aktueel belang, die daarenboven ook kwalitatief de moeite waard is.

Ondefinieerbaar & uitgangspunt

De beperkende tijdsspanne in de titel „1955-1960” situeert meteen de „informele beweging” in een benepen tijdsverloop en van een echte groep of -isme kan er nauwelijks sprake zijn.

De informele kunstenaars die zich in de tweede helft van de jaren vijftig als „Informelen” manifesteerden hebben zich aan enig formalisme nooit bezondigd: geen ideologie of school, geen organisatorische samenhang... wel ongebondenheid, individualisme, ongeremde scheppingsdrift vanuit de meest verscheiden temperamenten.

Vandaar dat hun kunst als totaliteit zo ongrijpbaar en ondefinieerbaar is... al worden ze gemakkelijkshalve al wel eens gesitueerd tussen Cobra en Zero (maar dit gaat slecht in

beperkte mate en slechts in theorie op). Vandaar dat de vraag mag gesteld worden of al de informelen „toen” met hun etiket wel tevreden waren.

Dat een dergelijk onvatbaar kunstverschijnsel nu toch een ruime muzeale aandacht krijgt, ligt wellicht aan de scharnierfunctie die deze beweging (niet als gestructureerd geheel, maar als rimpeling of golfslag) vervulde, aan het scheppen van interpretatieve vrijheid en creatieve ruimte, aan het doorbreken van de vormentaal van voorheen, aan haar ontmytologiserende rol.

Wellicht ook omdat de beweging een uitgangspunt bleek voor veel wat zich — later — wel doelgericht in onze kunst zou aanbieden, niet in het minst de ontplooiing (uit eigen midden) van een aantal individuele talenten die zich inmiddels tot van de grootsten van onze hedendaagse plastische kunstenaars ontwikkelden, hoezeer dezen ook uit elkaar en uit het informele idioom weggegroeid zijn.

In de mooie catalogus werden 31 namen van kunstenaars op-

genomen: 17 Nederlanders, 8 Vlamingen en 6 franstalige Belgen (hoewel daar ook de Brusselse Vlaming Maurice Wyckaert en de in Ohain wonende Nederlander Bram Bogart toe gerekend worden).

Katalogus

Al deze artiesten zijn ruimschoots op de tentoonstelling met werken vertegenwoordigd, zodat het moeilijk is op alle schilders en schilderijen in te gaan. Toch wel enkele bemerkings.

Allereerst vermeldt de catalogus nadrukkelijk dat alle getoonde werken van vóór 1960 dateren. Uit eigen ervaring (de periode rond G58-Hessenhuis) durven wij bij deze bewering een vraagteken plaatsen.

Opmerkelijk is dat het merendeel der nog levende schilders totaal uit het informele wegevoeluden, dat sommigen van het podium verdwenen (of dit nooit waard waren) en dat bij tal van anderen het toentertijdse werk niet meer stand houdt (het was ten slotte vaak pril jeugdwerk) hoe sterk hun hedendaagse werk ook is.

Toch graag de aandacht voor werken die ook in de informele tijd al van een grote plastische kracht en gaafheid getuigden (en die de kunstwaarde van de expositie dan ook schragen): Kees van Bohemen, Jan Cremer, Jaap Wagemaker, Jan Burssens, Pol Mara, Englebert Van Anderlecht, Serge Vandercam, René Guiette, Bert De Leeuw, Jef Verheyen en Vic Gentils.

De fraai en overvloedig geïllustreerde catalogus geeft een historisch tekenend tijdsbeeld, verantwoord duidende commentaren, verhelderende essays en waardevolle biografische info. Jammer genoeg is de indeling niet zo lucid als de inhoud, de vormgeving nogal zwaar op de hand en doet de schijnbaar obligate tweetaligheid wat warrig aan.

Maar het is alleszins een boekwerk dat onontbeerlijk is voor ieder die in die woelige tijd van ingrijpende kunstvernieuwing een gegrond inzicht wil verwerven of dat bevestigd wil weten.

Nic van Bruggen

Informele Kunst in België en Nederland 1955-1960, Museum voor Schone Kunsten, Antwerpen, 4 februari-25 maart.

Elly en Rikkert, hoop en vriendschap

Het is bijna een generatie geleden dat Elly Nieman de talentenjacht won in hotel Carlton te Eindhoven, eind zestig. De elpee „Een ander land” die begin '70 verscheen, met de overbekende liedjes als *De bedboot*, *Luchtballon* en het sfeervolle *Atlantis* van Rikkert bevestigden beider talent als liedjesschrijvers en zangers. *Charme en poëzie, die je naïef of kinderlijk kon noemen, wisselden af met pittige romantiek.*

IN tegenstelling met hun tijd- en stijgenoten gingen Elly en Rikkert niet de protesttoer op maar eerder de „positieve” richting uit. Hun inspiratie vonden ze bij de kinderen waarmee ze vroegtijdig waren gezegend, maar ook bij de opkomende Pinkster- en Jezusgeneratie. In de late zeventiger jaren en ook op hun vorige elpee opteeden ze resoluut voor enkel religieuze inspiratie, en „De late regen” was voor velen iets te ernstig en zwevend van tekst en muziek.

Van Jonas en Marta

De nieuwe plaat „Samen” (op EMI-1A-046-1270351) is een frisse verzameling van niet minder dan 25 titels, waarvan eentje instrumentaal door Rikkert op allerlei instrumenten. Elly neemt het grootste aandeel voor haar rekening, en wordt door het kinderkoor „In de de ruimte” bij de refreintjes aangevuld. Enkele kinderen zingen naast Rikkert ook afgewisseld solozinnetjes en het lied wordt dan telkens weer met samenzang afgerond. De eerste

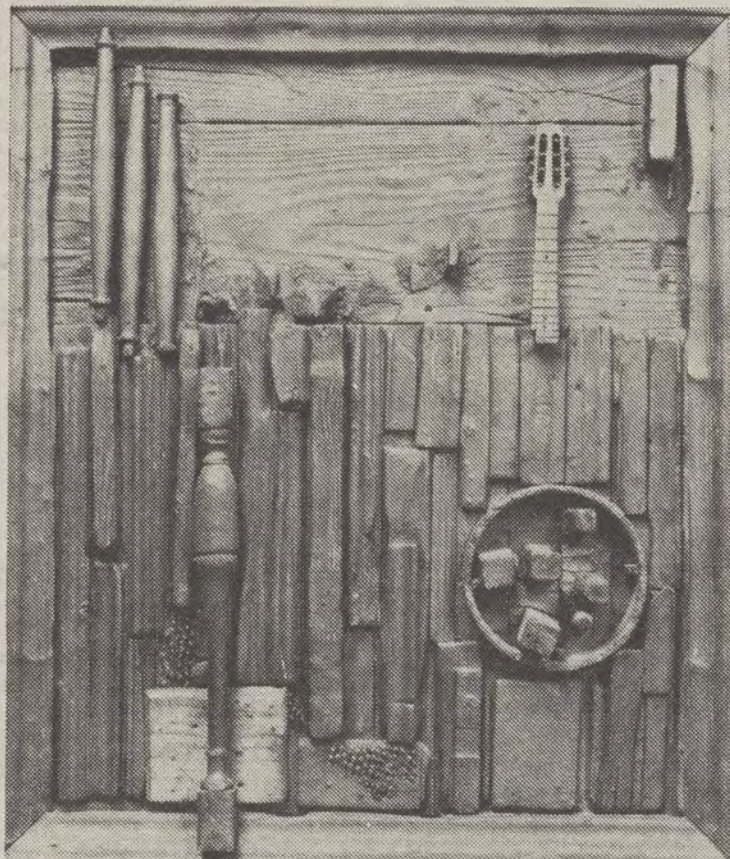
liedjes van voor- en ommekant „Samen” en „In het heetst van de strijd” doen meteen denken aan het betere werk van de jeugdmissen eind zestig, voor ze in omstreken beatmissen ontvaardden.

Heel wat onderwerpen komen ook uit de bijbel, met de gekende verhalen over „Jonas” (en de walvis) en Marta, als blikvangers. Een pittige kinderplaat die in tegenstelling met de meeste andere religieus geïnspireerde opnamen eens niet vervelend, belerend of moraliserend wil zijn maar met een klare blik van kinderogen vernieuwing brengt.

Een plaat vol hoop en vriendschap en een eerlijke kijk op de bijbel, met een ietwat persoonlijke overtuiging overgoten die door iedereen omwille van de aanpak kan worden gesmaakt.

Sergius

Nelly en Rikkert verzorgen één optreden in Vlaanderen en wel op zaterdag 3 maart in de parochiekerk van Opwijk-Droeshout om 20 u.

Vic Gentils, *Espana*, 1960, hout. (foto Luc Schrobiltgen)

Na windstille periode...

„Vlaanderen Morgen“ verschijnt opnieuw

„Het gaat om een spontaan gedrag, om kultuur, nl. datgene wat overblijft wanneer je alles vergeten bent“. Een opmerkelijke zin uit een verrassend artikel van gemeenschapsminister Hugo Schiltz in het jongste nummer van „Vlaanderen Morgen“.

DIT nummer, dat vorige week van de pers rolde, heet het 4de nummer te zijn van de jaargang 1982... Met deze editie sluit de „Werkgemeenschap Vlaanderen Morgen“ tegelijkertijd 1982 en 1983 af.

Schone lei

Nogal wat moeilijkheden van uiteenlopende aard zijn er inderdaad oorzaak van dat het de voorbije maanden stil geworden was rond dit cahier van de gelijknamige werkgroep.

Wat niet betekent dat dit initiatief een roemloze dood zou gestorven zijn.

De vernieuwde redactieploeg slaat lustig de jaargang 1983 over en begint met nieuwe griffels en een schone lei. Voortaan zullen zij zes nummers per jaar brengen en beloven zij plechtig dat de jaargang '84 wel degelijk zal samenvallen met het burgerlijk jaar '84. Het opvoeren van de periodiciteit zal hen trouwens in staat stellen soepeler in te pikken op de aktualiteit, al zien zij dit niet als een prioritair opdracht.

Net zoals in de vorige jaargang zullen ze pogen fundamentele thema's aan te brengen. Het is inderdaad zo dat ondanks — of is het misschien net door — de toenemende vakspecialisatie het vaak zo lijkt dat de intellectuele controverses in Vlaanderen gemeden worden, tenzij dan binnen de eigen, liefst zo kleinschalig mogelijke kapel.

Nieuwe politieke cultuur

Het openingsartikel van dit jongste nummer is van de hand van VU-gemeenschapsminister Hugo Schiltz; een pleidooi voor een nieuwe politieke cultuur in Vlaanderen of hoe men zindelijk zou moeten omgaan met de macht in Vlaanderen. In zijn bekende, scherp-analytische stijl maakt hij een balans op van de evolutie van het politieke bedrijf in het Vlaanderen van vandaag.

Precies door het ontstaan van nieuwe, min of meer autonome politieke gezagsinstanties, werden en worden de gevestigde machtsstructuren met een gewijzigde situatie geconfronteerd. Een herschikking wordt noodzakelijk en dit bood en biedt de kans om een nieuwe politieke cultuur te laten opbloeien. „De historische kans om het Vlaamse volk in al zijn verscheidenheid en schakeringen te bundelen in een ordening waarin het vertrouwen kan stellen, dank zij een oprechte en vooral vanzelfsprekende eerbied voor het verrijkende pluralisme“, stelt Schiltz. Hierop borduurt de gemeen-

schapsminister verder. De grondregel van een zindelijk politiek handelen moet blijven: „Ik verschil met u, maar ik zou niet dulden dat gij de kans niet zoudt krijgen om uw mening te uiten, te belijden en te beleven. En ik zal desnoods het nodige doen te mijnen schade om u die gelegenheid te geven“. Deze principiële stelling moet uiteraard gepaard gaan met een consequente politieke machtsuitoefening. Wanneer hij dan de balans opmaakt van de Belgische toestand komt hij tot de konklusie dat deze „schandalig“ is. „Partijen aan de macht gedragen zich als kolonizators van het overheidsappa-

raat“. Deze situatie is uitgegroeid tot een heuse kanker. En uitgerekend dit gevaar bedreigt ook de prille Vlaamse autonomie. Een zelfstandig Vlaanderen mag inderdaad geen kopie zijn van het oude België. De huidige gang van zaken in de Vlaamse regering is echter weinig bemoedigend, ook in dit verband.

Toch schijnt Schiltz gewonnen voor een continuering van het huidige stelsel van proportionaliteit in die Vlaamse regering, als mogelijk stimulans voor zo'n noodzakelijke, nieuwe politieke cultuur.

Daensisme en seksualiteit

Het voorliggende nummer van „Vlaanderen Morgen“ bevat ook twee opmerkelijke historische bijdragen.

In een eerste stuk handelt drs. Frans-Jos Verdoordt over de achtergronden en wortels van

de myte-vorming bij de historiografie over de daensisten. Tot op heden blijft bij een breed publiek de eenzijdige en hagiografisch vertekende visie op deze beweging zeer levendig. Het wijzigen van de traditionele visie en accenten houdt echter onvermijdelijk een stuk demyologisering in. De problematiek van de daensistische beweging blijkt immers steeds duidelijker te kongrueren met de algemene problematiek van de sociale geschiedenis van Vlaanderen en België.

Het wordt steeds duidelijker dat de daensisten langdurig en vrijwel overal in Vlaanderen hun kristen-democratische actie opdrongen aan een hiervoor weinig ontvankelijke gelovige gemeenschap, die van de weeromstuit op repressieve wijze de daensistische actie beantwoordde. „Die onontvankelijkheid verplichtte de daensistische beweging er toe een periferisch, dissident gegeven te zijn binnen de gelovige gemeenschap. Zij geraakte steeds verder van haar eigen kern verwijderd en werd steeds sterker aangetrokken door de „vreemde kernen van socialisten en liberalen“, schrijft deze jonge, veelbelovende historicus.

Een tweede geschiedkundige bijdrage is van de hand van WJ-redakteur Pol Van den Driessche. Dit stuk: „Seksualiteit. Een verboden tema voor Vlaamse historici...?“ zal zonder twijfel de nodige discussies opwekken.

Van Den Driessche merkt op dat het historisch onderzoek naar de evolutie van het seksueel en zedelijk gedrag in Vlaanderen nog nergens staat. „Seksueel gedrag is een bijzonder complex, maar typisch sociaal- en tijdgebonden probleem. Indien sociale geschiedenis beoogt te verhalen wat belangrijk is in het leven van de mensen, dan moet seksuele geschiedenis meer en vooral ernstiger aandacht krijgen dan tot op heden het geval was“. En dat er de jongste 60 jaar een ontzaglijke evolutie te constateren valt zal wel niemand ontkennen.

Hij behandelt hierbij vooral de periode van het interbellum en ontleedt, soms nogal karikaturaal, de houding van de katholieke kerk, die steeds een bovenmatige interesse aan de dag heeft gelegd voor het zedelijk gedragspatroon.

Erfgoed en architectuur

De politikoloog en ambtenaar bij de Vlaamse Raad, Walter Augustijnen, schreef een stuk over: „Onvoltooid klavertje van drie. De bescherming van ons cultureel, bouwkundig en landschappelijk erfgoed“. Hierin maakt hij een evaluatie op van de resultaten m.b.t. de bescherming van het eigene, „the fair face of Flanders“.

Het meest acute probleem stelt zich evenwel op het vlak van bescherming van ons landschap. Ondanks de vele en ernstige inspanningen (van vooral VU-leden uit de Vlaamse Raad) is de beveiliging en waardering van ons landschappelijk patrimonium op vandaag nog steeds een dode letter. „Het is dus dringende plicht — zeker van volksnationalisten — Vlaanderen morgen niet tot een randwoestijn te laten verschralen: daarom moet dit klavertje van drie snel en terdege voltooid worden met een volwaardig partituurblad, dat ons landschappelijk patrimonium deskundig en afdoend beschermt“, besluit de auteur.

Een vijfde bijdrage, van de hand van Mark Hermans, handelt over de figuur van Werner De Bondt: architectuur en scenografie.

De „Notities van Candide“ (ditmaal over vrede en internationale verhoudingen) en een „Kort bestek“ (waarin op een lange cultuurfonds-teen wordt getrapt), sluiten dit nummer af. Nummer dat, zoals steeds, bijzonder fraai is uitgegeven.

Geïnteresseerden...

...kunnen, volkomen vrijblijvend, dit jongste nummer gratis krijgen door een briefje te sturen naar redactiesecretaris Christian Dutoit, Hooikaai 29, 1000 Brussel. U kunt dit ook telefonisch doorbellen naar 02-217.81.10 (kabinet van minister Schiltz).

Of u kunt meteen een abonnement nemen op de jaargang 1984. Een jaarabonnement kost 500 fr., een steunabonnement 1.000 fr. U maakt dit over op rekeningnummer 410-0714890-23 van „Vlaanderen Morgen“, met de vermelding „abonnement 1984“. U ontvangt dan meteen dit jongste nummer en gedurende het lopende kalenderjaar nog zes nummers. Meer dan de moeite waard!

Een verrassend boek van Bert Peleman

„Geboeid maar... ongebonden“

Zojuist verscheen bij de „Kempische Boekhandel“ te Retie een onder vele opzichten verrassend boek van Bert Peleman. Overvloedig geïllustreerd met foto's, documenten en zwierige tekeningen van graficus Frank-Ivo van Damme bevat het bovendien een merkwaardig „ten geleide“ van Anton Van Wilderode.

WAT de inhoud van het weelderig uitgegeven boek zelf betreft, menen we geen betere tekst te kunnen aanhalen dan deze geschreven door dr. Frans Verachttert voor het keurige prospectus die duidelijk verklaart waarover het gaat.

„Onder deze sterk-zinnebeeldige titel publiceert de in zijn leven vaak beproefde dichter Bert Peleman een aantal aangrijpende brieven die hij tijdens zijn jarenlange opsluiting in de Staatsgevangenis te Sint-Gillis bij Brussel van allerlei vooraanstaande Vlaamse kunstenaars en geleerden mocht ontvangen.

Op onthutsend-openhartige wijze levert hij bij deze „getuigenissen uit een beloken tijd“ enige commentaar die ons een verrassend inzicht schenkt op de jaren waarin duizenden Vlamingen van hun vrijheid werden beroofd. Zo zijn er naast de merkwaardige brieven van Stijn Streuvels, de brieven en getuigenissen van wijlen de letterkundi-

gen Filip De Pillecijn, Ernest Claes, Urbain Van de Voorde, Raymond Herremans, Karel Elebaers, Marcel Matthys, Willem Putman, Antoon Van der Plaetse, de kunstschilder Prosper De Troyer, de toondichters Jef Van Hoof en Gaston Feremans, de

Bert Peleman:

„...door het lijden zich bevrijden!“

dominikaner pater J. Callewaert en de toneelspeler Renaat Grassin die beiden te Sint-Gillis een tijdlang Pelemans celgenoten waren.

Met opzet werd voor deze uitgave alleen geput uit de brieven van overledenen gericht tot de destijds ter dood veroordeelde dichter, over wie Albert Westerlinck in „Dietsche Warande en Belfort“ schreef n.a.v. het verschijnen in 1948 van Pelemans klandestien uitgegeven gevangenisbundel „Bij Zandloper en Zeis“: „...De ontroerende triomftoon die door deze gevangenisgedichten vaart, is die der overwinning van de „liefde boven 't branden van de haat“...“

Wat de geest betreft die deze uitgave bezielt en hoe hier „de liefde“ boven 't branden van de haat“ wordt gesteld, moge duidelijk blijken uit dit belangrijk literair-historisch document.

Vemelden we ten slotte nog volgende gegevens: „Geboeid maar... ongebonden. Getuigenissen uit een beloken tijd“ - 250 pagina's, formaat 17 x 25 cm, gedrukt op luxe-editepapier en gebonden in kunstlederen band met gouppdruk en stofwikkelt. Prijs 650 fr.

Bestellingen bij voorkeur rechtstreeks bij de auteur Bert Peleman, Thonetlaan 110, bus 43 te 2050 Antwerpen. tel. 03-219.17.40 — vóór 9 u.30 — bankrekening nr. 220-0972208-13.

Vital Peeters

Het partijbestuur deelt mee...

Na afloop van het VU-partijbestuur van 13 februari '84 heeft algemeen voorzitter Vic Anciaux aan de pers volgende mededelingen gedaan.

Staaldebat

Na de goedkeuring in de Kamer van het wetsontwerp over de financiering van de nationale sectoren, stelt de Volksunie vast dat de CVP volhardt in haar boosaardige misleiding van de Vlaamse gemeenschap. Tijdens het debat in de Kamer heeft de VU zich niet geleend tot een steriele oppositie, zoals de CVP beweert. De Volksunie heeft integendeel geregeld de regering in het defensief gedrongen en de tegenstrijdige interpellaties van de meerderheid blootgelegd.

Dit wetsontwerp is niets meer dan een grootscheepse operatie om de vele miljarden die de jongste jaren in Cockerill-Sambre werden verspiid, voor 60 % op de nek te schuiven van de Vlaamse gemeenschap en bovendien nog bijkomende miljarden toe te steken aan CS, die uiteindelijk ook door de Vlamingen mede worden betaald.

Deze grootscheepse operatie heeft ten slotte niets opgelost. De Waalse staalindustrie is hierdoor fundamenteel niet gered. De Vlaamse regering is evenmin verlost van haar budgettaire moeilijkheden. De Volksunie noemt het bovendien potsierlijk dat een zelfs schijnbare sanering van de Vlaamse begroting afhankelijk wordt gemaakt van een bijzonder twijfelachtig sociaal pakt in CS.

Industriële ontwikkeling

Ik wil er ten tweede op wijzen dat, terwijl alle aandacht wordt getrokken naar één Waals bedrijf, de Walen de strijd volop hebben ingezet voor de nieuwe industriële ontwikkeling. Door het akkoord inzake de samenwerking tussen CS, Arbed en Sidmar, wordt Sidmar in zijn innovatie-expansie afgegrensd. Maar er is

meer. De ministers Gol en Maystadt hebben intussen duidelijk een hele strategie ontwikkeld om het wetenschappelijk onderzoek naar nieuwe technologieën te beheersen en naar Wallonië te draineren. De Maystadt-kredieten van het zgn. „inhaalprogramma” m.b.t. het wetenschappelijk beleid, bedragen ongeveer 25 miljard. Zij zijn bijgevolg veel belangrijker dan de 3 à 4 miljard waarover de Vlaamse regering beschikt.

Het is overigens duidelijk dat de Walen een offensief hebben ingezet tegen de kwasi-monopoliepositie die bepaalde Vlaamse bedrijven bezitten inzake de informatie- en telekommunikatiesector.

Belgische dienst buitenlandse handel

Nu de benoemingsbesluiten in de BDBH door de Raad van State werden vernietigd, wil de VU niet alleen de vraag stellen naar de nieuwe benoemingen, maar eveneens onderstrepen dat het moment meer dan rijp is om de structuur van de BDBH te herzien. Het ogenblik is bijzonder gunstig om met nadruk de federalisering van deze dienst op te eisen.

Vlaanderen is in de grootste mate afhankelijk van zijn exportmogelijkheden. Daarvan hangt een zeer groot deel van de tewerkstelling af. Het is voor Vlaanderen broodnodig voor haar buitenlandse handel niet meer af te hangen van een Belgische unitaire structuur, maar te kunnen beschikken over autonome Vlaamse kanalen.

Andropov

Namens de Volksunie wil ik er op wijzen dat het overlijden van Andropov aanleiding geeft in de wereld om na te denken over de grondig misereabele toestand waarin de wereldpolitiek is gesukkeld en over de opgefokte Oost-West-tegenstellingen. Zowel het Oosten als het Westen zijn immers verantwoordelijk voor de ontwikkeling van de Derde Wereld. Wij hopen dat de nieuwe chef van de Sovjetunie erin zal slagen een nieuwe politiek te ontwikkelen die het proces van deze nefaste Oost-West-tegenstellingen kan verbreken.

VVM-Berichten

In het Staatsblad van 1 februari verscheen een Koninklijk Besluit waarbij het algemeen reglement betreffende het bestaansminimum gewijzigd wordt. Hierdoor wordt het belastbaar inkomen van de onderhoudsplichtigen gekoppeld aan het algemeen indexcijfer van de consumptieprijzen en wordt automatisch elk jaar aangepast.

Door het „Centrum voor Maatschappelijke Dokumentatie en Coördinatie” wordt om de veertien dagen een „Wegwijzer Welzijnszorg” uitgegeven waarin men een overzicht vindt van de wetten, dekretten en besluiten in verband met welzijnszorg en volksgezondheid. Deze publicatie kost voor het jaar 1984 640 fr. en kan besteld worden door dit bedrag over te schrijven op rekening 702-0225801-84 van het centrum, Rijkelarenstraat 3, 1000 Brussel.

Op 9 februari werd ook de wet gepubliceerd die belangrijke wijzigingen brengt in de provinciewet. De belangrijkste is wel die bepaling waarbij de provincieraden nu bijeengeroepen kunnen worden telkens als de gelegenheden die onder zijn bevoegdheid vallen dit vereisen.

25 febr. te Roeselare, 26 febr. te Herent

VU roept kader samen

Net zoals in het najaar worden ook straks weer VU-partijkaderdagen georganiseerd. Alle kaderleden van de Volksunie (bestuursleden én mandatarissen) worden hierop uitgenodigd. Op de agenda staan volgende onderwerpen:

— De campagne voor de Euro-verkiezingen van 17 juni a.s. Spreker: Toon van Overstraeten, politiek directeur van de VU;

— De WIJ-abonnementenslag 1984. Spreker: Willy De Saeger, algemeen sekretaris van de VU;

— De viering van 30 jaar Volksunie. Spreker: Vic Anciaux, algemeen voorzitter van de VU.

Het hoeft weinig betoog dat de aanwezigheid van alle Volksunie-kaderleden op deze studienamiddag

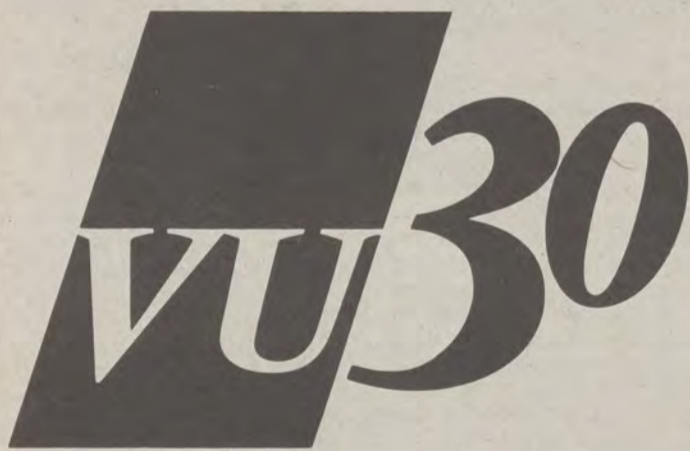
meer dan gewenst is. Het is in het grootste belang van de partij dat deze verkiezings-kaderdagen een succes worden.

Voor de provincies West- en Oost-Vlaanderen gaat deze kaderdag door op zaterdag 25 februari in de „Expohallen”, Diksmuidsesteenweg 400 te Roeselare.

Voor de provincies Antwerpen, Brabant en Limburg gaat deze kaderdag door op zondag 26 februari in de „Warotzaal”, Warotstraat te Winksele-Herent.

De aanvang is in beide gevallen voorzien om 14 uur stipt. Het einduur werd bepaald op 17 uur.

Op de beide kaderdagen is kinderopvang verzekerd.

Voerproces- fonds

Op het proces Snoeck werd de Vlaamse burgerlijke partij schaamteloos, wandelen gestuurd. Ettelijke tienduizenden fr. dienden betaald. Het opnieuw in beroep gaan zal onvermijdelijk nieuwe uitgaven met zich meebrengen. Voor verdediging, dossiersamenstelling, verplaatsing en meer van dat zullen om en bij de 200.000 fr. onvermijdelijk zijn.

Laat onze mensen niet alleen

en draag een stukje van de financiële lasten mee die zij op zich hebben genomen. In hun naam en in de naam van allen die met de zaak Voeren begaan zijn richten wij ons tot u zodat om het in beroep gaan mogelijk te maken.

U kunt een bijdrage, hoe gering ook, storten op rekening van vzw. Volksunie

435-0271521-01, met vermelding „Voerproces”.

Wij

REGIONAAL

8 april om 15 u. Sportpaleis Gent

't Kuipke wenkt!

VU-Nijlen: 1ste autobus*

Ons weekblad van 9 februari met de vraag ons mee te delen welke afdeling als eerste een bus voor 't Kuipke heeft besteld was nog maar pas van de persen of daar seinde men vanuit Nijlen: „Wij!”. En waarachtig: niet één, maar twee bussen zullen zich op zondag 8 april vanuit Nijlen naar Gent spoeden.

Ondertussen lopen de bestellingen voor de toegangsstickers bij bosjes binnen. Da's best en goed ook want 't Kuipke is geen kabouterhuisje maar een heus sportpaleis met 6.000 zitplaatsen. En neem het van ons aan, de neuzen zullen geteld worden!

Nog even in 't kort hoe je zo'n stickers kunt bestellen. Uw afdeling beslist met z'n allen naar de grote feestviering 30 jaar VU te trekken. Wat te doen?

Een check op naam van

VZW-Volksunie of een overschrijving op rekeningnummer 435-0271521-01 van VU, Barrikadenplein 12 te 1000 Brussel voorzien van het gepaste bedrag. En natuurlijk een adres voor toezending niet vergeten.

Als de bestelling van 20 stickers (1 sticker kost 100 fr.) vóór 31 maart aankomt, krijgt de afdeling er één gratis bovenop. Dat is toch meegenomen.

Om de leden en simpatizanten een riem onder het feestelijke hart te steken kunnen afdelingen hun drukwerken versieren met het speciale VU-30-embleem dat ze kunnen vinden in het jongste kaderblad. Natuurlijk wordt reeds gebruik gemaakt van het speciale VU-30-propagandamateriaal dat vanaf deze week op de arrondissementale sekretariaten ter beschikking ligt.

* Een autobus die op 8 april a.s. naar 't Kuipke rijdt moet opgetuigd worden. Dat kan met de prachtige autobusstrips die deze week van de pers rolden. Net zoals de autostrips die eveneens op de arr. sekretariaten ter beschikking liggen!

Top-30

1. Jan Caudron, Aalst	1.332 p.
2. Hugo Roggeman, Gentbrugge	492 p.
3. Anny Lenaerts, Wilrijk	456 p.
4. Paul Cresens, Diest	372 p.
Jan Van Dooren, St-Martens-Latem	372 p.
6. Erik Vandewalle, Izegem	336 p.
7. Willy Kuijpers, Herent	288 p.
8. VU-Antwerpen-Stad	180 p.
9. Guido Sijs, Herent	168 p.
10. VU-Assebroek	156 p.
11. Georges Raes, Ledegem	144 p.
12. Rik Haelterman, Denderwindeke	132 p.
13. Frans Kuijpers, Zoersel	120 p.
Stephane Rummens, Grimbergen	120 p.
VU-Zwijndrecht-Burcht	120 p.
16. Roos Lernout, Geluwe	108 p.
Maurice Passchyn, Meise	108 p.
Walter Van De Brande, Desselgem	108 p.
VU-Zedelgem	108 p.
20. Johann Vancoppenolle, St-Truiden	96 p.
21. Lutgart Decoster, Machelen	84 p.
Annie Kindt, Roeselare	84 p.
VU-Brussel	84 p.
VU-Hekelgem	84 p.
VU-Kruibeke	84 p.
26. Geolfried Baeten, Lier	72 p.
Albert Huyghe, Veurne	72 p.
Hugo Segers, Bornem	72 p.
Marcel Sergioois, St-Ulriks-Kapelle	72 p.
VU-Merelbeke	72 p.

Zaterdag 25 februari in de Schouwburgzaal te Genk
Jef Olaerts, 70, wordt gevierd

Dat de VUJO van Genk Jef Olaerts in de bloemetjes gaat zetten, is een gelukkige gebeurtenis. Het getuigt van hun waardering voor het verleden. Hierdoor smeden zij tevens een stevige band naar de toekomst.

Jef Olaerts rijkgevolde leven heeft vele facetten. Hij is voor velen de volksvertegenwoordiger en de kwester van de kamer, de man die zich met hart en ziel inzet voor zijn Genk, zijn Limburg en zijn Vlaanderen. Als gemeenteraadslid heeft hij met gezag, geduld en vakkenis de Genkse problemen behartigd.

„Stovejef”

En dan is er de onvergetelijke Stove-Jef uit de periode 1949-1968. Rond zijn wekelijkse artikeltjes verzamelde hij met een scherpe pen, met humor en met wijsheid duizenden lezers, die hij zo meer levensvitaminen dan verwarmingskalorieën meegaf. Jef is geboren op 18 januari 1914. In Leuven werd hij in 1938 licentiaat economische wetenschap-

pen, waarna hij aan het Limburgs Handelsinstituut in Genk een zeer vakbekwaam leraar werd. Hij was van 1942 tot '44 burgemeester van Genk.

Zoals Jef toen zelf schreef, veranderde hij in september '44 van beroep en werd hij gevangene van de Belgische staat (tot november '49).

Deze eerste 35 jaar drukt een diepe stempel op de volgende 35. In Jef's vele publikaties kan men hierover het aangrijpend relaas lezen.

Voor vrijheid en recht!

Jef Olaerts, „Stove-Jef” blijft de gevoelige volksmens die steeds in de weer is voor meer vrijheid en rechtvaardigheid onder zijn medemensen. Hij is de vriend geworden van jong en oud.

Samen met Celina-Maria, want ook zij wordt terecht meegevierd, heeft Jef bewonderenswaardige dingen gedaan voor zijn gezin, voor Genk, en voor Vlaanderen. Voor alles

wat hij voor zeer velen betekent, verdient hij onze dank en erkentelijkheid.

Op zaterdag 25 februari a.s. wordt hij daarom gehuldigd in de Schouwburgzaal van het gemeentehuis te Genk, om 14 u. 30. Naast de VUJO-inrichters werken mee: Jan Maasen, Paul Meulemans, Christine Vaesen, Vic Ancaux, Jan Jambon en een zangkoor.

Dienstbetoon te Bocholt

Provincieraadslid Gerard Vossen: aan huis iedere maand vanaf 18 u. - Provincieraadslid Jan Latinne: aan huis iedere maandag 18 u.-19 u. - Senator Mathieu Louis: Brogelerweg 113, iedere 4de zaterdag v.d. maand om 11 u. 30. - Gemeenteraadslid Jos Driesen: aan huis iedere maandag 18 u.-20 u. - Gemeenteraadslid Pierke Joosten: aan huis iedere donderdag vanaf 18 u.; Gemeenteraadslid Jeanne Oyen: iedere werkdag.

VUJO-Bocholt opgericht

Op 6 januari '84 ging men in Bocholt van start met de oprichting van een VUJONGEREN-afdeling. Op deze eerste kennismakingsvergadering waren een dertigtal jongeren opgekomen. Na een schitterende welkomsrede door provincieraadslid Jan Latinne voelden alle aanwezige de noodzaak van een VUJO-afdeling in Bocholt en wanneer volksvertegenwoordiger Jaak Gabriëls later op de avond de nationale politiek uit de doeken deed was ook reeds de eerste stap gezet naar een eigen bestuur. Want de talrijke kandidaten bestuursleden hadden onmiddellijk het besef dat van deze jongerenorganisatie iets groots te maken is hier in Bocholt.

De daarop volgende bestuursverkiezing gaf volgend resultaat.

Voorzitter Pierke Joosten; Ondervoorzitter Johan Weltens; Sekretaris en penningmeester: Paul Weytjens en Frank Vanhees; propaganda en pers mevr. Josee Tielens; verantwoordelijke VUJO-tijdschrift: Jos Driesen en een redaktieraad.

LIMBURG

FEBRUARI

- 17 HEUSDEN-ZOLDER: Info- en debataavond over de problematiek van de Limburgse steenkoolmijnen met als sprekers Rik Vandekerckhove en Willy Desaeyere. Om 20 uur in het Cultureel Centrum Zolder-Centrum. Org. VU-Heusden Zolder.
- 17 BREE: VNUJ-feest om 20 u. 2de Limburgs gowbal in zaal El Toro Malta te Bree. Inkom 50 fr.
- 18 ST.-TRUIDEN: VU-bal in zaal Veemarkt, Speelhoflaan, om 20 u. Inkom 99 fr.
- 19 HERK-DE-STAD: Kienavonden in zaal Marathon te Donk, Herk-de-Stad, om 20 u. Ook op 26/2 en 4/3.
- 25 RIEMST: VU-bal in zaal Lido, Bolderstraat, Zichen-Zussen-Bolder om 20 u. Inkom 49 fr.

VU-Groot-Lanaken: een nieuwe en definitieve start

Op 31 januari ll. vond — na 'n tiental jaren niet meer te hebben bestaan — de eerste startvergadering van de VU-Groot-Lanaken plaats. Deze vergadering met 'n kleine 30-tal aanwezigen werd geleid door gemeenteraadslid André Bervaes, die de avond inzette met een welkomstwoord en 'n uiteenzetting van de plaatselijke politieke toestand.

Bij de bestuursverkiezingen werd de technische en statutaire begeleiding verzorgd door Ria Bemong en dit als plaatsvervangster van Jan Peumans. De 7 kandidaat-bestuursleden werden allen verkozen. Als voorzitter kwam de 23-jarige Eugene Van den Rul uit de bus, terwijl Germain Geurts als sekretaris & penningmeester verkozen werd. Verder werden verkozen André Bervaes, Lisette Werquin, Johan Vliegen, Johan De Bruyn en Arthur Vanempten. Hun specifieke functies dienen op de eerstvolgende bestuursvergadering vastgelegd te worden.

Als grote trekpleister op de affiche kwam vervolgens kamerlid Jaak Gabriëls aan het woord. In een duidelijke uiteenzetting beklemtoonde hij dat de politieke toestand in het Maasland toch niet zo hopeloos is als algemeen aanvaard, indien er maar hard gewerkt wordt. Na de speech volgde er nog 'n boeiend vragenuurtje, waarin ook op de algemene politieke toestand werd ingegaan.

Ten slotte dankte de voorzitter de aanwezigen voor hun vertrouwen en

sprak hij de hoop uit dat dit niet beschaamd zou worden. Het officiële gedeelte van de avond zat er dan wel op, maar het werd toch nog laat eer de laatste pinton geleidigd waren en de laatste handen gedrukt.

Om te besluiten willen we van de gelegenheid gebruik maken om een oproep te doen tot de Limburgse VU-besturen om ons allerhande informatie, tips (bij voorbeeld de technische details om een goedkoop, maar toch goed gestructureerd plaatselijk VU-krantje uit te geven) en propaganda op te sturen en dit op het volgend adres: E. Van den Rul, Rekermerstraat 85 te 3760 Lanaken.

ZOEKERTJE

■ Kleuterleider, 24 j., 4 j. ervaring, gewezen jeugdleider, zoekt pl. West- of O.-Vlaanderen. Tel. 056-51.24.44.

■ Pasgehuwde verpleegster A1, zoekt betrekking in streek van Lokeren of Sint-Niklaas. Voor inlichtingen zich wenden tot voorzitter VU-Schoonaarde Hubert Willems. 052-42.24.83.

■ 19 j. juffrouw met diploma A6/A2 (handelsonderwijs) zoekt een gepaste betrekking in het Brusselse of ten westen van Brussel. Voor inl. zich wenden tot volksvertegenwoordiger dr. J. Valkeniers, tel. 02-569.16.04.

lepel & vork...

BROOD — BANKETBAKKERIJ — DOOPSUIKER

LASAT — Tel. 521.14.40

SPECIALITEIT: GELEGENHEIDSGEBAK

Bergensesteenweg 1123
 1070 Anderlecht

WIJNIMPORT HERMAN

Douane - stapelhuis
 Menenstraat 376
 Wevelgem
 Tel. 056-41.29.22
 056-41.81.68

Invoer Bourgondië- en Bourdeauxwijnen. Alle grote wijnen rechtstreeks uit de kastelen. Degustaties en verkoop: elke vrijdag van 17 tot 19 u. elke zaterdag van 10 tot 13 u. en op afspraak.

KOFFIEBRANDERIJ SANO

Emiel Witmansstraat 36
 Schaarbeek
 Tel. 02-734.56.09

Leverd kwaliteitskoffie bij u thuis!

FEESTZALEN - SALONS DE LANDSKNECHT

Aannemer van alle feesten. Ook verhuring van tafelerief.

Schilderstraat 33
 2000 Antwerpen
 Tel. 03-237.45.72

RESTAURANT KAPELLEKESHOEF

Kapelstraat 1
 Tongerlo-Westerlo
 Tel. 014-54.40.07

Maandag gesloten. Rustieke sfeer.

CAFÉ-RESTAURANT MUTSAERT

Eikenlei 61
 2280 Grobbendonk
 Tel. 014-51.21.48

Industriële brood- en banketbakkerij Roomijs
WILFRIED BLANCQUAERT
 Grote Kouter 47
 Uitbergen
 Tel. 091-67.57.12

Hotel-restaurant-pub

Tower Bridge

Op 5 min. van Heizelpark. Hotel met goede smaak, standingkamers, alle comfort. Heidebaan 98, 1850 Grimbergen. Tel. 02-252.02.40. Best. zondag gesloten - Hotel open. Tijdens de week, suggesties van de chef + spijsskaart. Open alle dagen - maaltijdchecks.

Voor een lekker entente in een gezellige sfeer:

EETHUIS T VOSKE

Verbertstraat 145-147
 2110 Schoten, 03-658.41.76

Wij verzorgen al uw feesten.

Het Palinghuis

Sedert 1910

JAN PAUWELS-DE BRAUWER

Oude Brugstraat 16, 9328 Schoonaarde. Tel. 052-42.32.46

Wekelijkse rustdag vrijdag tot zaterdag 18 uur. — Jaarlijks verlof december. De familiezaak met traditie.

(adv. 23)

Banketbakkerij

ANTWERPIA

MAURITS GOSSYE JOOST GOSSYE

Geraardsbergsestraat 38
 9300 Aalst
 Tel. 053-21.35.33

Dr. Van De Perrelei 51
 Bergerhout
 Tel. 03-236.56.54

Herk-de-Stad stelt VU-bestuur voor

Nog net in de nieuwjaarswensenperiode 30 januari jl. kwam VU Herk-de-Stad in algemene vergadering bijeen. De opkomst kon zeker bevredigend genoemd worden.

In haar verwelkoming dankte de voorzitter Hilde Vanhumbecck de aanwezigen voor hun belangstelling door hun opkomst. Een speciaal woord van dank ging naar de uitredende bestuursleden en de nieuwe bestuursleden werden voorgesteld. Na een toast op het uitredend bestuur, het nieuwe jaar en het nieuwe bestuur kregen de aanwezigen de gelegenheid hun ideeën, vragen en opmerkingen aan het bestuur te richten. Daarna wed door schepenen Laurens Appeltans en Wilfried Uten een uiteenzetting gegeven over de pas goedgekeurde begroting, sportbeleid, toerisme en middenstandsbeleid. Verder had schepenen Laurens Appeltans het over het cultuurbeleid, meer speciaal over de zaalakkommodatie, cultureel centrum en bibliotheek, jeugdbeleid en inspraak en informatie.

Ondervoorzitter en tevens verantwoordelijke streekpers 't Groene Hout, Lo Guypen schetste in zijn uiteenzetting dat 't Groene Hout niet tracht af te breken maar de mensen in de straat probeert te bereiken door in de artikels te schrijven over interessante dingen en op die manier de aandacht van de lezer te trekken op de aktualiteit en het VU-beleid in de gemeente.

Bart Raskin, voorzitter van de VUJO, schetste de activiteiten tussen VU en VUJO en gespreksavonden.

Tot slot werd de idee naar voor gebracht om in elk kerkdorp met een kern te starten om de problematiek van elk dorp van meer nabij te kunnen volgen en een gepast beleid te kunnen uitstippelen.

hjd

Portretten uit de Voerstreek

VAN 16 tot 27 februari a.s. loopt in het Veltmansion te St-Martens-Voeren een schilderijtentoonstelling onder de titel „Portretten uit de Voerstreek”. Rob Brouwers, de eerste Voerense kunstschilder, zal er zijn merkwaardige „koppen” voorstellen. Brouwers werd te St-Truiden, 1941, geboren en was, vooraleer hij voltijds schilder werd, directeur van het Creatief Centrum te Gulpen (NL). Hij zegt over zichzelf:

„Ik ben een expressionist: niet meer in dezelfde vormgeving,

maar nog steeds in de ruime zin van het woord: op zoek naar de menselijkheid. Het wezenlijke in de kunst zit niet in de vernieuwing maar in de verdieping.

Mijn onderwerpen worden dan ook enkel bepaald door de mens. Bovenal boeit mij de mens die nog iets heeft van het gezonde primaire in hem, nog iets van het oerwezen. De mens die nog niet is aangetast door onze kunstmatige overgekultiveerde consumptiemaatschappij.

Ik ben dan ook eerder een

beschouwer, geen boodschapper, geen hervormer.

Daarom stel ik de zaken niet mooier voor dan zij zijn.

Mijn enige ambitie bestaat hierin om datgene wat ik doen, goed te doen.”

Zijn sterke koppen, die vaak niet „mooi” zijn maar ontroerend echt, nodigen uit om bekeken te worden. Zij zijn als monumenten die de aandacht van de voorbijganger opeisen! Dagelijks te bekijken van 16 tot 20 u., zaterdag en zondag van 14 tot 19 u.

Vluchten vanuit Wevelgem naar Spanje?

Onder impuls van de Jet Air vestiging te Rijsel streeft de heer Gerard Brackx, afgevaardigde beheerder, nu reeds meer dan een jaar om een vergunning te bekomen om charterreizen te organiseren vanuit Wevelgem naar Spanje.

Dit vliegveld op enkele kilometers van de Franse grens ligt ideaal om de Noordfranse markt te bedienen die in een straal van 25 km meer dan 4 miljoen inwoners telt.

Jet Air kan daar duizenden klanten winnen, wat werk en deviezen betekent voor ons land, en extra-vluchten voor de Belgische carriers. Het bestuur der luchtvaart zal zeker het belang niet ontkennen. In geen geval is er sprake van concurrentie door deze enige privé-luchthaven ten overstaan van andere luchthavens. Over de technische mogelijkheden, commerciële belangen en luchthavenpolitiek valt zeker nog wat te vertellen.

De heer Desender, luchthavenkommandant te Wevelgem, en de heer Gerard Brackx blijven samen streven naar een oplossing.

J.B. - meegedeeld

Afdeling Gijzegem

Op de statutaire vergadering begin januari werd wat betreft afdeling Gijzegem volgend bestuur samengesteld:

Voorzitter: George Van Landuyt; ondervoorzitter: Marcel Van den Abbeele; sekretaris: Remi Leus; penningmeester: Silvain Goossens; propaganda: Cesar De Block; bestuurslid en gemeenteraadslid: Toon Blommaert.

Onze leden kunnen steeds rekenen op de volledige inzet van deze mensen.

VU-Maldegem deed haar zegje in de gemeenteraad

Op woensdag 1 februari kwam de Maldegemse raad in zitting samen. Als punt 14 stonden de gemeentebelastingen op de dagorde. Onderdeel 3 handelde over de belasting op vertoningen en gemakkelijkheden.

Omtrent dit onderdeel vroeg VU-raadslid Piet Blomme het woord.

Op grond van een ervaring tijdens het afgelopen jaar legde raadslid Piet Blomme een voorstel op tafel om de manifestaties met een culturele inslag aan een lager tarief te onderwerpen. Nu is het immers zo dat op basis van het huidige reglement culturele initiatieven zwaarder belast worden dan bv. een bal. Voor een danspartij met een inkom beneden de 80 frank wordt een forfaitaire belasting toegepast van 930 frank.

Wanneer een culturele vereniging of een jeugdorganisatie een muzikale avond organiseert met een inkom van 70 frank en 200 belangstellenden aantrekt, dan betaalt deze 8,1 procent op de ontvangsten voor de toegang of 1.134 frank. De praktijk leert bovendien dat de verenigingen doorgaans verplicht zijn een tussenkomst te vragen die hoger ligt dan 80 frank gezien de hoge organisatiekosten. Dit houdt in dat bedragen waar-

op de belasting wordt berekend niet meer aangepast zijn.

Er zijn twee mogelijkheden om aan dit euvel te verhelpen: 1. Het inlassen van een categorie „manifestaties met een cultureel karakter” waarbij naargelang de grootte van de toegangsgelden een forfaitair bedrag wordt bepaald dat dan wel lager ligt dan de tarieven voor gelegheidsbals; 2. Het voorzien van een categorie „culturele manifestaties” met een belastingpercentage op de toegangsgelden welke gevoelig later ligt dan de 8,1 en 13,5 procent voor andere vertoningen en gemakkelijkheden een waarbij de grenzen geaktualiseerd worden bv. 2 of 3 procent tot 100 frank — 5 procent boven de 100 frank.

Schepenen voor financiën De Ceuninck (CVP) had duidelijk zeer aandachtig geluisterd naar de uitleg van VU-raadslid Piet Blomme en verklaarde zich akkoord met dit voorstel dat ten slotte naar de financiële commissie werd verwezen voor een grondige studie.

Boekenverlies

Als punt 15 stond het Verslag van het college over het beheer en de toestand van de gemeentezaken op de dagorde. Bij dit punt vroeg terug VU-raadslid Piet Blomme het woord en wel over het hoofdstuk openbare bibliotheken.

Positief is ongetwijfeld het stijgend aantal uitleningen dat in 1982 opklom tot 95.198, een winst van 6.019. Opmerkelijk is wel de enorme stijging in het filiaal Adegem waar 5.555 uitleningen meer werden genoteerd daar waar de stijging in de hoofdbibliotheek eerder bescheiden was nl. 282.

Negatief: in 1982 daalde het aantal lezers met 233 tot een totaal van 2.432; het aantal volwassenen nam af met 577 tot 1.109 wat een verlies van 36 procent betekent in vergelijking met de cijfers van 1981.

Deze toch wel gevoelige daling is overal merkbaar: de hoofdbibliotheek verloor 369 volwassen lezers en het filiaal Adegem 122 volwassen lezers (meer dan de helft). Het grote verlies bij de volwassenen wordt gedeeltelijk goedgehaakt door het stijgend aantal jeugdige lezers, een winst van 344.

Ten slotte is het erg opmerkelijk hoe het boekenbezit daalde: een verlies van 5.011 boeken waarbij de hoofdbibliotheek 4.130 boeken minder telde in de volwassenenafdeling en een vermindering van 1.115 boeken voor de jeugdige lezers.

Gezien deze toch wel markante cijfergegevens zou raadslid Piet Blomme naar aanleiding van dit verslag willen oproepen om alles in het werk te stellen om de belangstelling voor de bibliotheek bij de bevolking aan te wakkeren. Het zal niet voldoende zijn straks een goed uitgeruste bibliotheek ter beschikking te stellen in het centrum van de gemeente. Daarnaast zal men langs allerlei kanalen promotie moeten voeren voor onze bibliotheek.

En dit kan door de mogelijkheden die het gemeentelijk informatieblad ons verschaft; een konstante sensibiliteit is zeker geen overbodige luxe!

Veerman Guido

OOST-VLAANDEREN

FEBRUARI

- 17 DE PINTE: IJzerbedevaartavond met toespraak door Koen Baert, nat. sekr. IJzerbedevaartcomitee over de zin van de IJzerbedevaart in de huidige tijd. Voordracht door Herman Bruggen. Vertoon kleurenfilm IJzerbedevaart onder het thema „Vlaamse macht - Vlaams welzijn”. Toegang is gratis, begin om 20 u. in de raadsaal van het gemeentehuis.
- 17 STEKENE-KEMZEKE: Jaarlijks mosselleest in 't Zaaletje, Heistraat te Stekene, om 19 u. 30. Volkscabaret van Sinaai zal het feest opluisteren. Prijs 250 fr.
- 18 ERONDEGEM-OTTERGEM-VLEKKEM: 2de Nachtbal van eerste schepenen Hein Maalefroy in feestzaal „St-Janshof”, te Ottergem om 21 uur. Inkom 100 fr. Orkest: „The Honey's”.
- 18 GERAARDSBERGEN: Jaarlijks eemaal in zaal „De Vlaschaerd”, Gentsesteenweg Lierde. Zat. van 17 u. tot 22 u. en zondag 19/2 van 11 u. 30 tot 15 u. en van 17 u. tot 20 u.
- 18 WETTEREN: Vlaamse hutsepotaavond om 20 u. in zaal „De overeenkomst”, Bookmolenstraat. Prijs: 220 fr.
- 19 LOCHRISTI: Vlaamse aperitief met als thema: „Het Europees parlement”. Spreker volksvertegenwoordiger Paul Van Grembergen. Om 10 u. 30 in oud gemeentehuis, Dorp-Oost 1. Toegang en aperitief gratis. Inr. Goossenaertskring.
- 22 GENT: „Wij-Vrouwen” - FVV organiseren avond over „Wonderen en verschijningen” om 20 u. in de bovenzaal van Vlaams Huis Roeland, Korte Kruisstraat. Om 20 u.
- 22 SINT-NIKLAAS: Spreekbeurt door Nymia Van Speybroeck over „De nieuwe industriële revolutie”, om 20 u. in de stadsbibliotheek.
- 25 DENDERWINDEKE-LIEFERINGE: 7de eeftestijning vanaf 18 u. in Parochiaal Centrum Denderwindeke. Ook op 26/2 van 11 u. 30 tot 15 u.
- 25 AAIGEM-BAMBRUGGE-BURST: VU-ledenfeest om 19 u. in zaal Torengalm te Aaigem.
- 26 OUDENAARDE: Jaarlijkse wafelbak vanaf 16 u. met als gast-spreker Jaak Vandemeulebroucke over Europese verkiezingen. Org.: Vlaamse Vriendenkring. (VU-FVV)

MAART

- 3 GENT: Kameradenbal + carnavalbal om 21 u. in zaal Roeland. Inr. Vriendenkring Sneyssens. Orkest Stone Wauters.
- 4 LOKEREN: Ontmoeting met het Taal-Aktie-Comitee. Voorstelling van TAK door Eric Crommelynck en Erwin Brentjens in De Groene Poort, Markt. Om 15 u. Org. TAK-Waasland.

ZOEKERTJE

■ 36-jarige vrouw, niet stempelrechtig, zoekt werk als schoonmaakster in de omgeving van Merelbeke. Voor inlichtingen zich wenden: O. Van Ooteghem, senator, A. Lonquestraat 31, 9219 Gentbrugge. Tel. 091-30.72.87.

Aalsterse raad vindt Happart onaanvaardbaar!

De jongste zitting van de Aalsterse gemeenteraad (31 jan. '84) was voor leden van de VU-fractie goed om een aantal tussenkomsten te houden. Centraal stond daarbij de Happart-motie die Jan Caudron namens de fractie had ingediend.

Raadslid Danny Denayer had het o.a. over de zittribune van het voetbalstadion van Eendracht Aalst. Hij stelde daarbij dat de bouw ervan geen negatieve invloed mocht hebben op de kulturele sektor en dat aan supporters-in-de-roel zou gedacht worden.

Denayer bracht ook punten aan voor de agenda van de Verkeerskommissie.

Raadslid Willy van Mossevelde betreurde dat er nog steeds geen klaarheid was in de OCMW-voespas, ondanks recente beslissingen. Hij voegde er echter aan toe: „De beslissing van de OCMW-raad bewijst meteen dat onze veelvuldige interpellaties en vragen in het verleden noodzakelijk waren. Deze waren, zoals beweerd, niet geïnspireerd door politiek opportunisme, maar gebaseerd op een gevoel voor rechtvaardigheid.

Indien men vroeger deze nu genomen beslissing had genomen, dan waren alle discussies en palavers niet nodig geweest. Door de besluiteloosheid en de vele manipulaties, al dan niet politiek getint, werd een ernstig en delikaat probleem niet met de nodige sereniteit benaderd.

Verpolitiekt!

Vervolgens pakte Van Mossevelde de politisering van de adviesraden aan. Als gewezen lid van het feestkomitee weet Van Mossevelde waarover hij het heeft wanneer hij de aanstelling van een schepen tot voorzitter bekritizeert. Vooral bij het feestkomitee heeft deze visie minder prettige gevolgen. Men gaat zelfs zover dat men eerst vergaderingen belegt voor de meerderheidsgroepen, zoals voor een gemeenteraad, en men aldus aan het feestkomitee voorgebakken beslissingen opdringt.

Volkskabaret te Stekene

Het groot familie- en ontspanningsfeest van de VU en A. Verbruggekring Groot-Stekene gaat door op vrijdag 17 februari 1984 om 19 u. 30 in de zaal van café „t Straatje“, Heistraat, Stekene.

Na het maal (mosselen of kip) zal het Volkskabaret van Sinaai, onder leiding van mr. Paul De Greyt, ons ontspannen met enkele humoristische knalnummertjes die de moeilijkste onder ons zal doen schaterlachen.

Deelneming in de kosten: 250 fr. p. persoon. Eten, kabaret + 1 konsummatie inbegrepen. Alle vrienden zijn welkom!

4de Vlaams Nationaal Arrondissementeel
ZANGFEEST
TE DENDERMONDE
OP ZONDAG 16 MAART 1984
Zaal Koningshof

Hij besloot dan ook op bittere toon: „Mr. de burgemeester en vooral mr. de schepen van Feestelijkheden, jullie hebben één van de meest prestigieuze adviesraden in korte tijd laten verkankeren en een vrolijke, humoristische groep Aalstenaars omgevormd tot een groep van politiek geënageerden.“

Voor een carnavalstad als Aalst is zoiets een ware ramp!

Jan Caudron pakte uit met voorstellen tot rationeler en zuiniger beheer van de stedelijke politiediensten. Regelmatig worden stadsdelen door „loos alarm“ opgeschrikt. Politie, wapen in de hand, zet de buurt af, groot vertoon met zwaailichten... loos alarm. Oorzaak: te scherp afgestelde alarmsystemen

die in werking treden als gevolg van wegrillingen. Jan Caudron wou weten wat het schepenkollege voorziet om dergelijke dure vaudevilles te voorkomen.

Een andere vraag behelste de opdracht waarbij de Aalsterse politie naar een labo in Dendermonde moet om bloedstalen te laten ontleden. De politie ontvangt voor dit tijdrovend karwei 139 fr. (5,35 fr. per km). Dit terwijl Aalst zijn eigen laboratoria heeft.

Happart..

Tot slot diende Jan Caudron namens de fractie een motie omtrent Voeren in. Het was een vrij duidelijke motie, die de afschaffing van de faciliteiten en het ontslag van Happart eiste.

Na veel gepalaver kon de voltallige raad zich akkoord verklaren met een nieuwe tekst die echter duidelijk stelde dat „Happart als burgemeester van Voeren onaanvaardbaar is!“

Openbaar Centrum voor Maatschappelijk Welzijn - Aalst

De Raad voor Maatschappelijk Welzijn van Aalst gaat over tot het aanleggen van een wervingsreserve met een geldigheidsduur van twee jaar van volgende betrekkingen:

- **gegradueerde verpleegkundigen (halftijdse tewerkstelling);**
- **gebrevetteerde verpleegkundigen (halftijdse tewerkstelling);**
- **verpleegassistenten (voltijdse of halftijdse tewerkstelling).**

De kandidaturen voor deelname aan het wervingsexamen moeten bij ter post aangetekende brief worden gestuurd aan de voorzitter van het O.C.M.W., Gasthuisstraat 40, 9300 Aalst en uiterlijk op 20 februari 1984 ter bestemming zijn vergezeld van **volgende bewijsstukken:**

- uittreksel uit de geboorteakte; nationaliteitsbewijs; recent getuigschrift van goed zedelijk gedrag (max. 6 maand oud); afschrift diploma of brevet; militiegetuigschrift. Deze bewijsstukken moeten op zegel.

(De kandidaten verpleegassistenten dienen in hun aanvraag te vermelden of zij al dan niet kandidaat zijn voor een voltijdse tewerkstelling, een halftijdse tewerkstelling of voor beide vormen van tewerkstelling).

Overeenkomstig de bepalingen van titel V van de wet tot economische heroriëntering van 4.8.1978, genaamd anti-krisiswet, zijn de opengestelde betrekkingen toegankelijk voor mannen en vrouwen tenzij het uitdrukkelijk anders is voorzien.

Bijkomende inlichtingen zijn op dat adres te verkrijgen op de personeelsdienst (tel. 053-21.23.93 - toestel 104). (Adv. 48)

VANAF 15/2/84

Verhoogde rentevoeten bij het Gemeentekrediet.

11,50%

Kapitalisatiebon 12 jaar
Kasbon 10 jaar
Beleggingsbon 5 jaar
Kasbon 5 jaar

10,75%

Beleggingsbon 3 jaar
Kasbon 3 jaar

9%

Kasbon 1 jaar

Kasbon Progressieve Rentevoet 2-5 jaar

9,50%

1e-2e jaar

10,65%

3e jaar

10,90%

4e jaar

11,40%

5e jaar

Gemeentekrediet

Sparen bij het Gemeentekrediet, zeker en vast.

Nieuw afdelingsbestuur te Roeselare

De bestuursverkiezingen in de afdeling Roeselare vonden plaats op 13 december 1983 om 19 u.30 en 22 u.30. De drukte in „De Rodenbach“ te Roeselare was groot, liefst 99 leden kwamen hun afdelingsbestuur kiezen. Van de 26 kandidaten werden er 24 verkozen, waaronder 6 vrouwelijk kandidaten en 4 jongeren uit de VUJO-afdeling. Een week later kon het bestuur reeds samengesteld worden. Hierna volgt de lijst van alle bestuursleden. De foto graaf kon er slechts 20 vastleggen op de gevoelige plaat.

Tonie Soete, voorzitter, Oostrem 10, 8800 Roeselare, 051-20.85.63; Werner Farrazijn, ondervoorzitter, Meensesteenweg 299, 8800 Roeselare, 051-21.09.38; Rudy Vandevijvere, sekretaris, Pieter Breughelstraat 19, 8810 Rubmeke, 051-21.06.25; Mark Declercq, penningmeester, Populierstraat 185, 8800 Roeselare, 051-20.74.19; Johan Laitem, public relations, Kerkhofstraat 13, 8810 Rubmeke, 056-50.25.14; Etienne Vergote, wijkwerking, Oekensestraat 25, 8810 Rubmeke; Geert vandenweghe, voorzitter VUJO, Ooststraat 46, 8800 Roeselare, 051-31.09.69; Patrick Allewaert, Ooststraat 46, 8800 Roeselare, 051-20.14.73; Herman De reuse, Meenseheirweg 105, 8800 Roeselare, 051.21.16.66; Albert devriese, Berkenstraat 23, 8800 Roeselare, 051-20.87.69; Annie Kindt, Kasteeldreef 2, 8800 Roeselare, 051-20.41.68; Erik Lamsens, Iepersestraat 157, 8800 Roeselare, 051-20.01.21; Jan Iefere, Jan Mahieustraat 23, 8800 Roeselare, 051-20.80.88; Hans Missiaen, Oekensestraat 37, 8810 Rubmeke; Mia Pieters, Gr. de Limburg Stirumlaan 8, 8810 Rubmeke, 051-20.96.75; Johan Platteeuw, Zuidstraat 50, 8800 Roeselare, 051-21.18.29; Gillo Vanoutrive, Mariastraat 13/5, 8800 Roeselare, 051-20.48.50; Ludo Verbeke, Walenstraat 33, 8800 Roeselare, 051-20.69.32; Lut Vermeersch, Begoniastraat 18, 8800 Roeselare, 051-20.26.63; Johan Verstraete, Jan Van Ruusbroeckstraat 22, 8800 Roeselare, 051-22.10.58; Gerda viaene, Meershofstraat 32, 8800 Roeselare, 051-20.75.93; Koen Viaene, Consciencestraat 21/1, 8800 Roeselare, 051-20.79.20; Nele Viaene, Consciencestraat 21/1, 8800 Roeselare, 051-20.79.20.

Bestuursleden (met adviesrecht): Roger Lafere, Leiestraat 20, 8800 Roeselare, 051-20.75.93; Gerard Noterdaeme, Ieperweg 56, 8810 Rubmeke, 051-20.71.06.

Nieuw VU-bestuur te Wervik-Geluwe

Op 16 december jl. werd in de afdeling Wervik-Geluwe een nieuw bestuur gekozen. De samenstelling van de nieuwe ploeg ziet er als volgt uit.

Voorzitter: Hervé Vandamme. - Ondervoorzitter: Urbain Keersebilck. - Penningmeester: Lieven Vandecasteele. - Propaganda: Filip Simoens; Daniel Boussemaere; Jef Claeys; Rosa Lernout-Martens; Antoon Lecoutere. - Organizatie: Luc Molle; Jean-Marie Delbaere; Mark Rosselle; Mauritz Coudyzer; Jacques Pieters; Patrick Dewanckel; Danny Pattyn. - VUJO: Danny Delfosse; J.-M. Delbaere; Wout Maddens; Filip Simoens. - Leden en abonneementen: Norbert Niemegeers; J.-M. Delbaere. - Informatie: Valeer Dewyspelaere; Roland Vanhoutte; Gilbert Knockaert. - Vorming: Urbain Keersebilck; Norbert Niemegeers; Filip Simoens. - FVV: Rita Vanderstraeten; Monique Balckaen.

● 50 JARIG JUBILEUM ●

NATIONALE LOTERIJ

NATIONALE LOTERIJ

● 50 JARIG JUBILEUM ●

1934-1984

(adv. 07)

Een initiatief van Dosfelkring Een dagje naar taalgrens

Rond de jaarwending kijken velen reeds uit waar ze tijdens de komende zomermaanden naartoe kunnen trekken. De Dosfelkring van Wervik-Geluwe biedt hier een uitstekend voorstel aan voor de mensen die op zoek zijn naar een ideale uitstap voor hun vereniging. Zij stelt nl. „een dagje uit naar de taalgrens“ voor, waarvan het programma er als volgt uitziet.

Voorerst vertrekken we naar de buurgemeente Komen waar het ontmoetingscentrum Huize Robrecht van Kassel en het bekende Vlaamse schoolje bezocht worden. Vandaar leidt de tocht terug naar Wervik. Daar wordt een kijkje genomen in de gotische Sint-Medarduskerk daterend uit de 15de eeuw.

Hierna nemen we een Vlaams middagmaal in een van de plaatselijke gelegenheden.

's Namiddags wandelen we op de taalgrens over het Vlaamse, Franse

en Waalse land. Het taalgrenswandelpad verwierf enkele jaren geleden bekendheid toen de Wervikse Dosfelkring herhaalde keren verzocht het pad in te wandelen maar telkens door een uitgebreide rijks-wachtmacht verhinderd werd het kleine stukje wandelpad op Komens grondgebied te betreden.

Alle inlichtingen of inschrijvingen kunnen gericht worden tot Dosfelkring Wervik-Geluwe, p.a. Hervé Vandamme, Sint-Maartensplein 2 te 8670 Wervik (056-31.18.25).

Sociaal Centrum West-Flandria

ZITDAGEN

— Algemeen Verbond van Vlaamse Syndikaten en Nationale Unie van Onafhankelijke Syndikaten. Iedere 1ste dinsdag en 3de dinsdag van de maand van 14 u.30-17 u.

— Sociale Verzekeringskas Multipen: iedere 2de dinsdag van 10 u.11 u.

— Sociale en Juridische Dienst West-Flandria: iedere 2de en 4de zaterdag van 10 u.-11 u.

— OCMW-raadslid (Openbaar Centrum Maatschappelijk Welzijn): iedere 1ste maandag van 17 u.15 tot 18 u.15.

— Centrum voor Maatschappelijk werk: iedere 2de dinsdag van 10 u. tot 11 u.

Aanbevolen huizen

<p>KOSTUUMS EN BROEKEN</p> <p>in maatwerk ZO'VEEL BETER meesterkleeermaker</p> <p>Vermees</p> <p>STEENHOUWERSVEST 52 ANTWERPEN T. 231.35.83</p>	<p>PVBA J. BORREMANS-COCK & KINDEREN</p> <p>Algemene Bouwondernemingen</p> <p>Gentsestraat 238 9500 Geraardsbergen Tel. 054-41.25.89</p> <p>Wij bouwen voor u sleutel op de deur.</p>	<p>DROOGKUIS - WASSERIJ BEDRIJFSKLEDIJ ST.-PIETER</p> <p>Kollegestraat 33, 2400 Mol 014-31.13.76</p>	<p>VAKANTIE AAN ZEE TE OOSTDUINKERKE</p> <p>West Littoral</p> <p>LEOPOLD II-LAAN 205 8458 OOSTDUINKERKE TEL. 058/81.26.29 WOENSDAG GESLOTEN</p>
<p>KEUKENS - SANITAIR - VERWARMING</p> <p>VAN DER CRUYS</p> <p>Assesteenweg 65, Ternat Tel. 582.29.15</p> <p>Toonzaal alle dagen open van 9-19 u. Zondag gesloten.</p>	<p>ESOX STAN PHILIPS</p> <p>Groothandel Hengelsport</p> <p>Panorama 36 1810 Wommel Tel. 02-478.19.93</p> <p>Import - Export</p>	<p>PVBA BERT</p> <p>Assesteenweg 101, Ternat Tel. 02-582.13.12</p> <p>VERDELER VOLKSWAGEN-AUDI</p>	<p>DE PRIJSBREKER</p> <p>van het goede meubel</p> <p>Groenstraat 84, 2000 Antwerpen Tel. 03-236.45.31</p> <p>Open van 10 tot 19 u.30 Zondag en maandag gesloten.</p>
<p>GELD</p> <p>Onmiddellijk te bekomen bij</p> <p>FRANS VAN MOORTER</p> <p>Vijfhuizen 6, Erpe</p> <p>Tel. 053-21.29.11 en 053-21.27.57</p>	<p>ESOX STAN PHILIPS</p> <p>Groothandel Hengelsport</p> <p>Panorama 36 1810 Wommel Tel. 02-478.19.93</p> <p>Import - Export</p>	<p>STUDIO DANN</p> <p>02-428.69.84</p> <p>— Industriële fotografie — Mode/architectuur — Huwelijksreportages</p> <p>Leon Theodorstraat 36, 1090 Brussel</p>	<p>n.v. de winne - uyttendaele</p> <p>handeldrukkerij typo - offset fabrikatie omslagen - zakomslagen</p> <p>migrostraat 128, 9328 dendermonde-schoonaarde tel. 052-42.33.04 - 42.39.16</p>
<p>FRANSSSENS OPTIEK:</p> <p>Silhouette Marwitz Rodenstock</p> <p>Herentalsebaan 340, Deurne-Z. Tel. 21.08.96</p> <p>Kerkstraat 44, Antwerpen Tel. 03-235.65.75</p>	<p>De goedkoopste kaskredieten, financieringen, hypoteken</p> <p>Kantoor ROMAN</p> <p>Katsijnenhoek 25 9660 BRAKEL Tel. 055-42.36.36</p>	<p>KLEDING LENDERS</p> <p>Sint-Damiaanstraat 41 Wommelgem Tel. 03-353.70.39</p> <p>Dames-, heren- en kinderkleding.</p>	<p>Loodgieterij, sanitair, zink, gas, roofing, waterverwarmers, schouwvegen en regelen mazoutbranders.</p> <p>GUIDO NUYTENS</p> <p>Longtinstraat 126, 1090 Brussel Tel. 426.19.39</p> <p>GEORGES DE RAS PVBA</p> <p>Autocars, autobus, ceremoniewagens, begrafenisonderneming</p> <p>Hoogstraat 20 Lede Tel. 053-21.36.36</p>

Schilder Ludo Laagland: Vlaamse „klassieke“ vrijbouter

„Mijn eerste doek was om Rubens in te rollen“

ZICHEM — Huize Kerkebosch. Hier werkt sinds zestien jaar, ver van de galerijspots, een op en top Vlaams klassiek kunstschilder. Ludo Laagland. Voor de burgerlijke stand heet hij Ludo Peeters. Een Limburger uit Paal. Maar, bij leven en welzijn, volgroeid tot een Hagelander met Kempens bloed.

Hij heeft in zijn jeugd jaren de ene storm na de andere getrotseerd. Er was voor zijn ouders nog meer ontij dan alleen maar het oorlogsgeweld.

Alicht door die harde levensperikelen heeft hij de kracht en de levenskunde verzameld om, ook in de voorbije jaren, de wervelstormen in de kunstwereld gedwee over zich heen te laten razen.

HIJ is inderdaad tot vandaag de Vlaamse figuratieve traditie getrouw gebleven. Hij kan nog waardering opbrengen voor een Rubens, een Rembrandt... Op die manier is hij dan ook een vrijbouter in de Vlaamse schilderkunst van de jongste jaren...

Kleurpotloden

Het prachtige landhuis van Ludo Laagland — prachtig omwille van die gezellig krakende traphal, en de rommelige zolderwerkkamer — herbergt overigens ook nog een tweede meester-schilder: zoon Hans, beste vriend van Ludo Laagland, die blijkens een vlug bezoek aan de kelder- en zoldergalerij in het maken van portretten zijn vader dreigt te overtreffen.

Vader Laagland is ook in die zin vrijbouter, dat hij niet op jacht is naar naam en faam bij middel van financiële verdiensten in onderwijs of andere overheidsdiensten.

Hoe wordt iemand professioneel kunstschilder, en slaagt hij er bovendien ook nog in een gezin met drie kinderen in leven te houden? Het was in feite een overbodige vraag, want Laagland gaf daarop reeds eerder een antwoord in een kunstalbum, uitgegeven door Lannoo, waarin hij op boeiende literaire wijze een levensportret van zichzelf schetste...

„Ik zal zo'n tien à twaalf jaar geweest zijn toen ik die besmetting opliep; toen ik dat virus van tekenen en schilderen in het bloed kreeg. Het begon met een doos kleurpotloden die Sinterklaas mij gebracht had en waarmee ik mijn eerste kinderrijke fantasieën vorm en gestalte kon geven. Maar, tussen haakjes: wat zijn dat voor vervelende dingen, zo'n kleurpotloden!“

Om de haverklap hebben ze een gebroken punt, en als ge ze slijpen wilt, mislukt dat zolang tot er niets meer van overblijft. Nee! Waterverf, zo had ik me door Miel van de meester laten wijsmaken; waterverf zou veel interessanter zijn.“ (...)

„Wat doet een kind als het geen raad weet, of iets tekort heeft? Het klopt bij zijn moeder aan. „Wat loopt ge hier zo om me heen te draaien?“ vroeg ze die voormiddag, toen ik vanzins was mijn aanloop naar een kleurrijker toekomst te nemen. „Een doek jongen? Wat voor een doek? Een doek om op te schilderen? Och, als het dat maar is.“ En zij scheurde een kleine vierkante meter van een oud beddelaken en zei: „Hier, jongen, rolt gij Rubens hier maar in...“

Mijn eerste waterverftoets op het doek deed mijn schildersdroom zinken als een door een torpedo getroffen zeilschip. Mijn aanloop tot de beroemdheid werd bij de eerste sprong reeds een fiasco.“ (...)

„Later, op een morgen en vóór het eten (ik had toch geen honger!) begon ik aan mijn eerste echte olieverfschilderij: „Het Laatste Avondmaal“ van de Italiaanse reus uit de Renaissance. 's Avonds zat Kristus met zijn twaalf apostelen mooi gerijd aan tafel.“

's Anderendaags rende ik als eerste de trap af, door de keuken, het bakhuis in. Alleen mijn

Winterlandschap in Vlaanderen

jeugd heeft mij toen voor een hartinfarkt behoed.

Kristus en zijn twaalf propagandisten zaten er met moderne expressionistische gezichten van wel een meter lang, als bastaardkinderen van Picasso, zonder ogen, voor zich uit te staren. Naar mij, de dader, bij wie de moed in zijn blote voeten zonk...“

Zwarte sneeuw

Ludo Laagland heeft geenszins het karakter van een tweeling; alhoewel hij met zijn zus op precies dezelfde dag geboren is. Ook en vooral in zijn schilderwerk houdt hij van klare trekken. Geen wazige dubbelzinnigheid.

Hoewel hij blijft dagdromen, zich te buiten gaat aan metafysische dromerijen, is hij met zijn werk een realist van formaat.

Ludo Laagland: „De Vlamingen zijn een volk van realisten. In wezen zijn wij geen abstracte kreatievelingen. Ik houd echt nog altijd niet van abstracte kunst. Elk zijn smaak natuurlijk. Maar ik stel toch vast dat vandaag in de schilderkunst bij ons een zekere retro-beweging op gang komt.“

Mijn zoon Hans bijvoorbeeld, die ik geen enkele pennetrek gediktend heb, reageert niet tegen de vorige generatie kunstenaars waartoe ik behoor, maar wel tegen de artistieke uitingen van zijn eigen jeugdige tijd. Hij staat hoegenaamd niet alleen. Abstracte kunst vind ikzelf nog immer zo „leeg“. Onze volksaard vind ik daar zeker niet in terug. Ik zie vandaag dat veel jonge mensen bijvoorbeeld een Rubens opnieuw achterna jagen.

Die schilderachtige vertolking van menselijke gevoelens en uitdrukkingen, met dan bovendien nog herkenbare menselijke penseeltrekken, die blijken steeds meer mensen te missen in de

kunstenwerken die ons in de voorbije twee decennia overspoeld hebben.

— Heeft zulks ook iets te maken met de levenswijze van kunstenaars en kunstminnenden?

Ludo Laagland: „Misschien wel. Alicht. We beleven opnieuw een kristijd. Een mens wordt vooral gevormd in zijn jongste jaren. Ikzelf heb geen tijd gehad om aan iets anders te denken dan realistisch leven. Overleven ook. Geen vlucht te nemen in wazige abstrakties.“

Ik was drie jaar toen vader bij een verkeersongeluk een dubbele schedelbreuk opliep. Zijn schoenmakersbedrijfje is dit nauwelijks te boven gekomen. Vier jaar later, in 1930, moest ik opnieuw als zevenjarige leren lopen. Na een zware longontsteking die me zes maanden te bed hield.

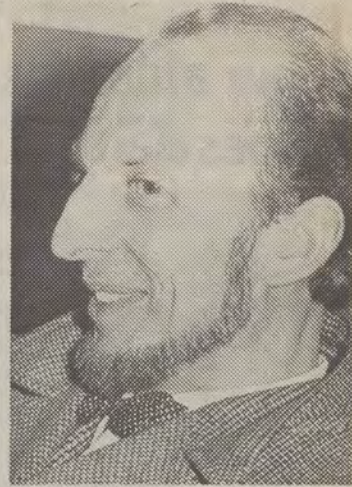
En in '34 trof ons gezin het failissement. Totale uitverkoop. Zwarte sneeuw. Een jaar later stierf mijn jongste zus. En in '40 werd ons huis leeggeplunderd. Zwarte sneeuw. Vier jaar later werd bovendien onze woonst door partizanen compleet kapotgeslagen. Mijn ouders zagen zich dus op amper tien jaar tijd drie keer compleet geruïneerd. Ik heb daar geen traumatische ervaringen aan overgehouden. Maar het heeft er wel allemaal toe bijgedragen dat later als kunstenaar (in schilderwerken, dichtwerk en sterke verhalen) de wrede wereld door een realistische bril ben blijven bekijken. Zeker ook nog nadat ik, omwille van het voordragen als jongeling van het gedicht „Jzerpsalm“, veroordeeld werd voor politieke kollaboratie...“

Elke medaille heeft nochtans haar keerzijde.

De hechtenisroute — met beestenwagens — van Hasselt, via Merksplas, Sint-Gillis, Hemiksem, Sint-Kruis-Brugge (waar ik Dom Modest Van Assche leerde kennen), tot Kortrijk en daarna de „vrijheid“, heeft mij ruimschoots de tijd gegeven om te dichten en vooral te tekenen.

Later zocht ik herademing, ondermeer in een boerderij in het Zuidfranse Carcassonne. En dan ben ik veel, in kunstzinnig gezelschap, beginnen reizen. Het heeft ook invloed gehad op mijn schilderwerk. Niet wat het genre betreft. Maar bijvoorbeeld mijn aanvankelijk nogal donkere tinten kregen in Italië een enigszins zonniger kleur.

Een kentering in mijn leven was uiteindelijk mijn huwelijk met Anny. Hoewel het van '62 tot '68 een Brusselse bedoening werd, kreeg ik toch een extra-stimulans om hard door te werken in het expressionistisch-figuratieve genre dat ik beoefende. En, sinds '68 heb ik dan uiteindelijk (gezins-)rust gevonden in het fel-inspirerende Zichem...“

Kunstschilder Ludo Laagland

Geen spots

Ludo Laagland is nooit de man geweest die zich in de mediaspots opdringerig opstelde. Hij hield bijvoorbeeld 20 tentoonstellingen zonder ook maar één schilderwerk te verkopen. Hij is een stille grootmeester. Echt geen behoefte gehad aan engagement? Een uitdagende houding in de kunstwereld? Of een striemende boodschap de wereld insturen?

Ludo Laagland: „Ge moet U niet bezighouden met de dingen waarvoor ge geen talent hebt. Ik ben, zoals dat vandaag modern heet, geëngageerd. Ik ben graag onder de mensen. Maar ik wil niet gebonden leven. Een artiest mag dat niet. Of hij gaat er onder lijden. Ik heb ook gezien dat een aantal rotsen (vaste waarden) compleet overspoeld zijn geraakt.“

„Als schilder kan ik daar echt niet tegenop tornen. Dan zou ik bijvoorbeeld beter journalist geworden zijn. Hoewel, ik betrap er mezelf de jongste tijd op, ik ga soms toch meer inhaken op het wereldgebeuren. Trouwens ik heb bijvoorbeeld ook nog tekeningen gemaakt over de Zwartberg-revolte. En ik houd nog altijd van de werken van een Masereel.“

Maar ik vind het verkeerd dat kunstschilders de aktualiteit zouden gaan najagen. Wij zijn zoals een varken. Dat slechts goed is — om zijn kwaliteit gewaardeerd wordt — als het dood is...“

Nee, verdorie nee, ik schilder niet voor dat verdomde standbeeld.“

Ludo Laagland is sinds meer dan een kwarteeuw een grote „vaste waarde“ in onze Vlaamse schilderkunstwereld. Maar, hij vleide geen enkele grote van onze kleine politieke wereld. Een autodidakt baande zijn eigen kunstzinnige weg. Hij is geen publicitaire hoogvlieger. Hij noemt zichzelf daarom ook Ludo Laagland.

Wat ons betreft: een grote kunstenaar die hetzij veel te laat, hetzij in de persoon van zoon Hans, zal herontdekt worden. (hds)

**MENSEN
VAN
BUONS**